

ناول :

اميد

ليکوال :

روحان المارديني
Ketabton.com

اميد

ناول

ليکوال :
رحمت الله رحمت

دا کتاب ددي نيتي / 31 ديسمبر 2009 / خخه تر 3 اپريل 2010 پوري وليکل او کمپوز سو،

رحمت الله رحمت - چمن

د کتاب ټول حقوق د لیکوال سره خوندي دي

د کتاب پېژندنه

د کتاب نوم:

امید (ناول)

لیکوال:

رحمت الله رحمت

د چاپ نېټه:

2010

کمپوزر:

عبدالحمید شاکر

انلاین چاري:

مختار احمد احسان - د لراوېر ډاټ کام برېښنایي کتابتون

www.Larawbar.net

پیل

د کتاب لړلیک

عنوان	خپرکی
د داستان پیل او اول...	اول
حالات خطرناک وو	دوهم
د محبت د را ایله کیدو خبر	درېیم
په کلي کي بیا اور بل سو	څلورم
تاج گل لالا څه شی نیولي دي؟	پنځم
محبت څنگه پاچا سي؟	شپږم
اسان ولې لیوني سي؟	اوم
د کتابو د لیکلو لامل او زما د...	اتم
د لیکوال په اړه	نهم
ادبي ژوند ته کتنه او پښتو ادبي...	لسم
ادبي تړون او رحمت الله (رحمت)	یولسم
مرکزي انجمن او رحمت الله...	دولسم
څو پاته خبري، ازاد، او ټکور، او..	دیارلسم

د لیکوال خبري :

د مینې او خلوص سلامونه قبول کړی، درنو لوستونکو او زړه ته را نژدې ملگرو د دې کتاب لپاره هم لکه چې ستاسو د انتظار شېبې پای ته ورسېدې، کله چې تاسو زما مخکني څلور سره کتابونه ولوستل نو هم ستاسو مینه او غوښتنه وه چې زه یې د دې کتاب لیکلو او چاپ ته اړ ایستم، باید ووايم که چیرې تاسو زما ټول ناولونه یو په بل پسې وگوری یا مو ولوستل نه یواځې دا چې دغه د مینې او عبرت داستان به مو پوره ویلی وي بلکه پر داستان به مو خوند هم اخیستی وي، او که هر ناول ځانله او یواځې وکتل سي نو هم خپل لوستونکی مطلب ته رسوي او ډیر څه ورکوي نوري هغه خبرې چې باید ما د کتاب (ددې ناول) په سرکي درسره شریکي کړي وای هغه خبرې د دې کتاب په پای کې لیکم ترڅو په ځینو لوستونکو باندې دا د سر خبرې اوږدې نسي هغه خبرې پدې اړه دي چې دا داستان ما ولې ولیکی؟

کومو لوستونکو ماته خپل تاثیرات څنگه را ورسول، دهغو څخه یو څو بیلگې او داسې نور...

په درنښت د پښتو ادبي ټولني چمن مسئول

رحمت الله (رحمت)

ضروري يادونه

د دې داستان په لومړي ناول (ناکامه مينه او زورور خلک) کې زقوم خان خپله لور غوتې د انور خان زوی محبت ته پدې نيت ورکوي ترڅو د ده مخکې او جايدادونه ځيني قبضه کړي او نورې ډيرې پېښې ورکې پېښېږي او د ناول په اخير کې يوه شپه محبت خان له کوره ورکېږي.

دوهم ناول: (محبت ولې ورک سو؟) پدې ناول کې کليوال د تيمور اکا په مشرۍ د محبت پل ورپسې وراخلي چې يو شپانه يې هم نښاني ورکړي وې وروسته لونگ مار خوري، نوري ډيري پېښې هم ورکې و سي لکه د زقوم پرکوټه د ده دوسلوال جنگ، جانک مسکين پتو او ژرغانبي وژل کېږي او د زرغون اکا کره ډير غلا سوي شيان پيداسي او خو نوري پېښې هم و سي او په اخير کې جميله او غوتې يو ملنگ وويني او د دوی گمان دا وي چې شايد دا به محبت وي .

درېم ناول (ايا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟) دغه ناول هم دغه داستان پر مخ بيايي او دې خبرو ته ځواب وايي.

۱: ايا دغه تاج دار ملنگ ريښتيا هم محبت دی؟

۲: غوتې څنگه پوهېږي چې محبت به يوه شپه د دې باغچې ته ورځي؟

۳: مکتب (سکول) ته دنوي ښوونکي (ماستر) د خبرو څه پيغام وي او څه پوښتني لري؟

۴: د دې سيمې بدماش (بدمعاش) منگل ځوان د چا لخوا وژل کېږي او د ده نور ملگري چيري ونيول سي؟

۵: ايا محبت بيا کلي ته راځي او خپل سبق شروع کوي؟

۶: د زقوم خان نفر چاته لار نيسي او څوک وژني؟

۷: د غلام جان تر شا د چالاس وي چې بيا به په سيمه کې د جنگ اور بل کړي؟

او داسې نور (مننه)

اوس تاسې کولای سې چې نور دغه داستان وواياست او خوندي وراخلي. (مننه)

رحمت الله (رحمت)

چمن

اول څپرکی

د ماخستن خوا ته په کلي کي ډول ډول او اوازي وگرځيدې چا ويل د کوچني پله سره يې انور خان او زوی وويشتل ، چابيانورڅه ويل.

کيسه داسي وه چي د ملک زقوم خان او انور خان اکا خبره ورځ په ورځ خرابېده څه مشران يو دوه وار کي وگرځېدل خو خبره سمې خوا ته نه تله او نه د خبري سم سر پيدا کيدی ، يوه يې يوڅه ويل او هغه بل بيا بل څه ويل ، ملک زقوم که له يوې خوا د مينځ گرو (مشرانو) سره خبري کولي ، خوله بلې خوا به يې انور خان ته نوي لومي او تلکي درولي ، اخير يې دا فيصله وکړه چي څو نفر دې لارورته ونيسي او مړ دې کړي دا يې د کيسې د ختمولو لنده لار وبلل .

انور خان هم څه غوږېدلي وو کله به يې د تلو راتلو وخت بدلاوه او کله به يې لاره بدلوله ، کله به په موټر کي راتلی او کله به يې د پنبوتگ بڼه وباله يوار دوه چي په پنبو را روان وو د ملک زقوم نفرو نه و پېژندلي او ځيني راتېر به سو ، اخيري وار د ملک زقوم وراره لنډک او درې نفره نور دغه کارته وټاکل سوه ، دوی هم خپل کونښن ورپسي شروع کړی کله به يې يوه لار ورته څارله او کله به يې بل کنډو ورته نيولي و ، خو نصيب به ورځني چپ کړی . د دغه حملي د ورځي د مازديگر څخه لنډک او ملگرو پر جوړه کړې نقشه د کوره څخه د باغو د ماين پر لار پسي ووتل وروسته د ملنگ جان د باغ سره په تنگه کوڅه کي د لوی لاري د کوچني پله پر حد (برابر) وسرک ته ووتل پر دغه علاقه څه ونې (درختي) هم وې چي څوک د ليري ځايه بڼه نه کي معلوميدی او سا يو يې د ماينام تياره نوره زياتوله .

د دوی معلومات داسي و چي نن انور خان په سپين موټر کي مازديگر قضا يا وروسته پردغه لار راځي او دا يې يقين وو چي نن به نسکار نه ځيني خطاکيري او دا د څو ورځو انتظار به يې نن ختميري .

لنډک به د څار لپاره د سرک په اوږدو کي ورته گرځيدی او د انور خان د موټر څارنه به يې کوله ، هغه نور درې ملگري به يې کله د يوې ونې (درختي) شاته پټ سوه او کله به يې د سرک لاندې په کوچني پله کي ځانونه نهم کړه ، څه موټران تيرسول خو دوی د سپين موټر انتظار کاوه تياره واريه وار ډير بده اخير ميرو و نورک ته وويل دا به کله سپين موټر راځي د دې وروسته که هر موټر راغلی پر هغه به فیر کوو . نورک وويل :ته څه وايي پر هر موټرولي حمله کوو دهغو څه گناده ،

میرو وویل: یاره زه ډیرخماري سوم که سگریتی (د چرسوډک سگریټ) ژر نه را لگوي زماڅخه کار خرابیږي نورک وویل یاره خود مازدیگر راییسي دې درې سگریته وڅکول څنگه بیا ژر خماري سوې، خر چغال یې بهیږي هسي پلمي کوي، په دغه حال کي هغه دریم ملگري طوفان سگریتی ولگاوه دريو سره وڅکاوه لایي نشه زیاته سوه دنشي په حال کي نورک وایي یاره میرو ستا واده به کله وي؟

میرو وویل: بس له دې خوا چي ورسوزما واده دی، خودغه انورخان وځنډیدی کني نورکارسم دي، هغه دریم انډیوال یې هم دنشي په حال کي وویل یاره خبري کراري کوی چي هغه انورخان یې وانه وري، په دغه حال کي یوموتر رانکاره سو بتي یې لگېدلي لنډک نغ پروکړ میرو، نورکه او طوفانه بیداره اوسی داسي معلومیږي چي دغه موټر دی.

«موټر لاپریوڅه فاصله څوگامه اخواته دي د دې خوا د دوی یو دم باندې فیرونه سوه»، موټرخپل عادي تگ د لاسه ورکړ له لاري واوښت او په یوه ونه (درخته) کي ولگیدی او د یوه غټ درب کېدوسره ودرېدي لنډک لږ وړاندې ورتېر سوښه یې په څیر ورته وکتل گوري چي په موټر کي دواړه نفر د مرگ په حال کي دي.

نورک نغ پروکړ څنگه دي انورخان خوبه بل فیرونه غواړي لنډک ځواب ورکړ نه نور ختم دی په دغه حال کي طوفان هم ورته رارسیدلي ؤ او ویل یې دا دوهم یې لکه چي زوی دي، لنډک وویل: هو! زماهم دغه خیال دي چي دا به د ده زوی محبت وي، خو یوڅه تیاره ده دا خبره به صباښه معلومه سي چي دا دوهم نفر څوک دی؟ د خوشحالي لپاره که یو فیو څوک کوي خوښه موده کني درځی زمریانو کامیابه ښکارمو وکړ، خودغه کار طوفان ملگري وکړ یو فیو یې بل پر دغه نفرو وکړ.

بیا نو دوی هم پراغلي لار روان سول ماخوستن ؤ چي د زقوم خان کوتي ته ورسېده، هلته یې هم یو څو فیرونه د خوشحالی لپاره هوایي وکړه، په کوټه کي ټولونفرو یو بل ته مبارکي وویل، ډوډی برابرېدل زقوم خان ډیر په چورت کي وو د لنډک دوهم ورور ته یې وویل: هلکه پلار دي او هغه خوری مرجان ولې نه معلومیږي چیرته خو به مېلمان نه یې؟ هغه ورته وویل: بابک او مرجان ما پښین په موټر کي بازارته ولاړل، دوی لادغه مجلس کاوه چي لږ وروسته د موټرانو نغ سو د بتیو رڼا یې پر دیوالو لگېده چي ورسره دکلا دروازه وټکیدل نغ یوڅه په زوره سوچاویل چي رستم خان اکا راغلی، چابه بل څه ویل، خود زقوم خان فکر دا هر څه نه منل، دروازي ته سره راغله گوري چي څه د حکومت نفر دي او څوکسه کلیوال دي، زقوم خان اونفر یې څه وارخطا سوه، خیر خود پېښې څخه تېښته نه کیده.

{دوهم څپرکی حالات خطرناک وو}

حالات خطرناک وو بی له دې چې څوک دي کوم مناسبت (ستړي مسيا) سره وکړي، یو کلیوال پر راتیر سو او داسي ورته وویل: زقوم خان اکا صبر به کوي داپه دنیا کي پېښېږي ستاورور-رستم خان اکا او هغه بل موټروان (ډریور) د کوچني پله سره اوس ما بنام غلو یا نورو خلکو وویشتل، ساعت پس چي موږ ورغلوستا یو بزرگ وپېژندل چي دا یو د لندک پلار رستم خان اکا دي او هغه بل یې خور یی دي، زقوم خان اکا صبر به کوي په ژوند کي هر رنگه حال پر انسان راځي!

هغه حکومتي افسر هم یو څو داسي خبري وکړې، لندک پوه سو چي بیامي ښکار خطاسو او خپل پلار او خور یی مي وویشتل، هغه نوراند یو الان یې هم هیښ او حیران وو چي دا څنگه باز خطاوتي.

زقوم چي ورتیر سو سترگي د اوبنکو ډکي وې گوري چي دواړې جنازي یې د خپل کور دي د مرو پر مخ بی لاس ورتېر کړی اوبنکي له سترگو څخیدلي او په زړه کي انور خان ته د انتقام لمبي نوري بليدي، چي ما خو ستا مرگ غوښتي خو هغه زما نفرو خپلي هوسی ښکار کړې ښه بل واري به نه خطا کيږي جنازي یې د کوتي مخ ته په حويلي کي کښېښوولي ټولو خلگو مړي وکتل هغه کلیوال چي د جنازي سره راغلی وو ځيني خپلو کوروته ولاړل، حکومتي خلکو څه ناڅه پوښتني وکړي او د خپل تحقیق په دوران کي زقوم خان ته وویل په ښکاره خوبه د چاسره دښمني نلري؟

زقوم خان وویل: زه خودښمني نلرم خو ځيني خلک دښمني راسره کوي زما اندازه داده چي دغه کار که د انور خان زوی محبت نه وکړی! ولې چي هغه په دغه کشرتوب کي ډیر بې ځايه بې ځايه گزري، یودوه وسلوال خلک هم زما نفرو ورسره لیدلي دي.

حکومتي افسر وویل: ستا ولي پر محبت باندي شک راځي چي دا کار به هغه یا د هغه ملگرو کړي وي؟

زقوم خان وویل: د محبت د پلار سره زما څه جنجال سته د څه مځکو او باغو پر سر هغه غواړي چي ما وپېروي او زه د خپل حق څخه تېرسم.

حکومتي افسر: تا وویل چي محبت د انور خان زوی دی، ما ځکه دا پوښتنه وکړه چي دغه محبت او بل د ده ملگری یوسف په نامه نفر څو میاشتي مخکي هم زموږ پولیسو نیولي وو او بیا هغه و چي د وطن دښمنانو پر پولیس مرکز حمله وکړه او دغه نفر محبت او یوسف هم له پولیس مرکز څخه وتښتیدل دا خو موږ ته مطلوب نفر دي!

زقوم خان وویل: هوما مخکي درته وویل چي دغه محبت او پلار یې په ځينو پېښو کي لاس لري چي دغه دي تا هم یادکړه، حکومتي افسر د تفتیش په دوران کي د زقوم خان نفرو ته هم ښه په ځیر ځیر کتل، ځيني داسي ورمعلو میدل لکه په ځينو بند یخانو کي یې چي لیدلي وي، اخیر یې د زقوم خان وراره لندک وپېژاندي چي څو کاله

مخکي د څه جرمو او يوه قتل په تور سزا سوی وو، زقوم خان ته يې وويل دغه ستا ځيني نفر خو ما ته داسي شناخته رامعلومېږي او دغه يو خو زما په خيال لنډک نومېږي؟

زقوم وويل: هو صاحب ستا خيال صحي دی ضرور به دې ليدلی وي او دغه زما وراره څه موده کيږي چي له بنده را خلاص سويدي ضرور به دې هلته ليدلی وي، حکومتي افسر به لايو څه خبره کول چي زقوم خان پر لنډک ښځه ته ورسه دغه سرکاري خلکو ته خو ډوډی برابره کړه مورکه په غم اخته يو چي دوی خو يوڅه و خوري، لنډک لا حرکت نه و کړي چي حکومتي افسر وويل: نه نه! خان صاحب تکليف به نه کوي مور ډوډی خپل ځای ته رسوو بيا به يې د خوشحالی په ورځ سره خورو اوس مور ډوډی رخصت اخلو، زقوم خان د جيب په دسمال سترگي پاکي کړي شاوخوا يې وکتل وروسته يې داسي وويل: د حکومت هم عجيبه کارونه دي چي مور له يوه افسر سره شناخته کيږو او د هغه سره مو د دوستۍ تعلق جوړيږي هغه يې بيا راڅخه بدل کړی وي، وایم دغه دي چي ته دې علاقې ته راغلی يې زه نه يم درخبر سوی، کنه ضرور به مي ملاقات در سره کړی وای!

حکومتي افسر په ځواب کي وويل: نه هيڅ خبره نده ستا که ملاقات نه و راسره سوي ما خو دې د نامه اورېدلي وو، چي هر وخت دې کوته د مېلمنو ډکه وي.

په دغه حال کي زقوم خان هغه حکومتي افسر ترلاس ونيوی او يوې خواته يې د خلکوڅخه بېل کړي يو څه پتې خبري يې سره وکړي، څه نور هم سره ودرېدل يو بل ته به يې اشاري کولي په پای کي خبري په زوره سوي، ضروري خبري لکه چي خلاصي کړي وي، حکومتي افسر به د سترگو تر کونجانو وکتل خولی به يې پرسرکړه کښېښوول افسري اداب به يې ټول پوره کړل، بيا به يې داسي په يوه خاصه لهجه وويل: نه خان صاحب خدای ښه يې اسانه کړي پرځان يې مه ډيره وه ستا دښمنانو ته به ضرور سزا ورکول کيږي، هغه به داسي نه پاتېږي خوته به لږ صبر کوي.

په خبرو خبرو کي حکومتي افسر او زقوم خان اکا دکلا لوی دروازې ته ورسېدل يوار به يوه خبري کولي دا بل به سرورته ښوراوه بيا به دا بل دغسي ورته کول، د زقوم خان په خبرو کي ځکه سختي نه وه ولې چي يوار حکومتي افسر دا هم ورته وويل چي زموږ خفيه (جاسوسي) راپورستا نفرو ته هم يو څه اشاره کوي او زقوم خان خو پوهيدی چي کارخومي د خپله لاسه خراب سو نو به د ډيرو فکرو څخه وڅښم ته نه خلاصيدی.

اخير حکومتي افسر رخصت واخيست او د خپلو نفرو سره د انورخان د کور پرخوا روان سول، او هلته په رسېدو يې دروازه وروټکول، انورخان اکا د دروازې څخه ښځه ښکته وکړي څوک ياست چي دروازه ټکوي؟

د خلکو او موټرو ښځه او د بتيو رڼا او بې وخته دروازه ټکول دا هرڅه له خطرې خالي نه وو، خو د څه خبرو کولو وروسته انورخان اکا له کوره پر راووت، يوڅه راشه درشه يې ورسره وکړه، خو اخير حکومتي افسر شناخته ور معلوم سو چي امید خان دي او تر څه خبرو وروسته يې ښه سره وپېژندل.

افسر امید خان وویل: ښه انور خان اکا دا ستا کور دي؟ تانه و رابنډولې خو ما په توره شپه کي پېدا کړې، انور خان ورته وویل: هوتاسي خو بېداره خلک یاست او په توره شپه کي د خلکو کورونه پېدا کولې سي، خو په سپینه ورځ بیا غله درځني ورک سي!

دغه مهال د انور خان اکا د کورنۍ انسانان د دروازې شاته بېرېدلې ولاړ وو نه پوهیدل چې څه به کيږي، اخیر امید خان ورته وویل: نور مجلس به بیا بل وخت کوو د محبت په نوم ستا په کور کي څوک سته؟

انور خان وویل: هو زما مشر زوی محبت نومېږي، ولې خیر خودی؟

حکومتي افسر وویل: دا خو خبره خرابیده زما خیال و چې تا اوستا زوی او درېیم یوسف له ځانه سره اوس بوزم خوزما او ستا پخواني تعلق خبره اوس له خرابېدو را وگرزول اوس به یواځي ستازوي په لاس را کړي.

انور خان لاڅه نه و ويلي چې محبت د کوره راوتی او خپله موټر ته وخاتي، لکه ده چې دا مجلس د دروازې ترشا اورېدی امید خان رخصت واخيست او موټران یې په بېرې روان کړه، د محبت پلارا وتولې کورنۍ په موټرانو پسي کتل او د ارمان اوبنکې یې تويولې او دا ور معلومه سوه چې د زورورو خلکو سره دوستۍ دغه نتیجه وي!

شپه تیره سوه غرمه ناوخته د زقوم خان ورور او خورې خاورو ته وسپارل سوه ډیر خلک یې په هدیره کي حاضر سوه غټي غټي دعاوي پر قبرو ویل سوي فاتا د زقوم خان پر کور شروع سوه ډیر پسونه او غوايي ورپسي حلال سوه په دا نژدې سیمه کي د چا دونه لوی خیرات نه په یاد کیدی، خلکو به ملک زقوم ته د تسلي ویلو پر وخت ویل: خدای پاک دې دغه خلک په موږ رسوا او شرمینده وويني، بل چا به بیا داسي ویل خدای پاک دي دغه خلک تبا کړي څوک چې د بل کورونه خرابوي، ملک زقوم پوهیدی چې خلک و ده ته پر خپله کمبله بدې خبرې یانېراوي کوي، ولې چې ده ته معلومه ده چې دا هرڅه و ده ته د خپله لاسه ورپېښ دي، د محبت پلارا انور خان نه پوهیدی چې چاره به یې څه وي دې ټولو خبرو د خبرې سر ځيني ورک کړی و، هغه اندېښنه چې د ده سره هغه ورته حقیقت ښکاره سوه، ولې چې تیره شپه دی ده زقوم خان د نفرو د حملې څخه روغ پاته سو، او د زقوم خان وراره لنډک د خپلو نفروسره د لوی لارې د کوچني پله سره مخ ورته نیولی وو،

لنډک او د ده وسلوالو نفرو د څو ورځو څخه د انور خان لاره څارل مگر قدرت ځيني وساتي، خو دا چې مخ ته به څه کيږي دې ته حیران وو، دا یې زړه ته لوېدلې وه چې زقوم خان د اولې ورځي څخه ورسره په چم کي وو، دا چې خپله لور غوتی یې ستا زوی محبت خان ته درکړه لایې دغه غلطه اراده وه چې د دغه دوستۍ له لارې به ستا د مخکو اوباغو قبضه کوي، دا چې یو څه جايداد یې اوس هم را څخه قبضه کړی دی لایې صرفه نده په ماته، دا خو یې لاڅه کوي چې هغه وسلوال غله یې لاکله کله څو گونۍ غنم یا کشمیش را څخه غلاکړي، هغه خوشې مخکي یې لنگه غوا را څخه بوتله پر دې ټولو سربیره دی مي لاومرگ ته هم ناست دي، خو بیا به د خپل زوی محبت خان د

را خلاصیدو په فکر کي سو، د دې خبرې لپاره یې یواځې د حل لاره دا راویستله چې څه غم یې مه کوه نن خوډیرکارونه په پیسو هم کیږي، پیسې خو لري!

هلته زقوم خان پخپل ورور او خور یې پسي خورا درانه خیراتونه وکړل، خو پسونه او غوا یې یې پسي حلال کړل ډیر خلک یې فاتحې ته راغلل، چا وچا به ورته ویل زقوم خان اکا خدای پاک دې آل او عیال ورتباه کړي، چا چې ستاورور او خور یې درمړه کړل، او ته یې د غم پر کمبله کښینولې، خدای پاک دې دوی هم دغسي وژروي زقوم خان پوهیدی چې دغه خلک پر خپله کمبله وده ته نبر اوې کوي، ولې چې دا هرڅه وده ته د خپله لاسه ورپینس ول، ولې چې ده خپل وراره لنډک دې کار ته گمارلی ؤ چې انور خان به وژني، مگر د لنډک او دده د څو چرسې ملگرو په کمین کي د لنډک خپل پلار او د هغه خور یې د مرگ وکندي ته وروغورځول سول د دوی دا گمان ؤ چې دغه سپن موټر د انور خان دي، مگر تازي خپله هوسی (اوسی) بنکار کړه خو د پینسې څخه تینسته نه کیده.

دغه روانو پینسو د دې ټولې سیمې د خوشحالي فضاء گډوډه کړی وه، خو شپې مخکي د زقوم خان د وسلوالو غلو تر مینځ په وسلواله جگړه کي د زرغون اکاځوان زوی (جانک مسکین) او د جانک مسکین دوه نور انډیوالان پتو مسکین، او ژرغانې و وژل سوه.

د جانک مسکین جنازه یې پداسي وخت کي کورته وروپه چې د واده یې هسي پنځه میاشتي پوره کیدې د ده د واده د ډاله د دربا او درزا رغلا اوس هم د خلکو په غوږو کي وو د جانک مسکین په واده کي داسي بیدریغه ټکان وسول چې په لنډي کلي کي د هواڅخه د را ایله سوؤ گولیو (مرمیو) په لگیدو دوه پسونه یو د ژرندي مزدور ټپیان سوه او یوبل ځوان چې د مور یو زوی ؤ او دوې ورځي وروسته یې واده ؤ د همدغه د هواڅخه د را ایله سوؤ گولیو (کارتوس) په سرکي د لگیدو په وجه ځواني مرگ سو او د واده روانه خوشحالي یې په غم وربدله کړه، خود جانک د کورنۍ او انډیوالانو سره یې د بل چا هیڅ غم نه وو چې زموږ د هوائی ټکانو څخه به چاته تکلیف یا ازار رسیږي، هغه د چا خبره (ویل نانه یې پرڅه ده ویل نانه پرواده ده).

د جانک د واده په شپو کي د ده کورنۍ او انډیوالانو سره یواځې د ځان د خوشحالي غم ورسره ؤ نه د بل د ازار یا د کور د خرابیدو په اولو درو شپو کي خو داسي ټکان او ډول وړغول سو چې د تژدې کلو او کورو خلکو د شپې هیڅ خوب او آرام نسو ځیني کولای هر چابه دا ویل چې خدای مو کور خراب کړه دا څنگه واده دي چې نه د ورځي آرام درسه کولای سو او نه د شپي خدای پاک دې په غم در بدل کړي دا څنگه واده دی،

ریښتیا هم د خلکو بنیراوي (بد دعاوي) خدای پاک قبولي کړې د پنځو میاشتو دغه راوړې ناوې یې کونډه سوه، او د جانک مسکین جنازه سهار مهال د زرغون اکا کورته راوړل سوه، د جانک مسکین د ژوند په اخيري شپو کي د

زرغون اکا یو څه ظاهري کار سره برابر ؤ، جانک به پیسې ورته راوړلې ده یې پوښتنه نه کول چې حرامې دي که حلالې یا یې د کومې خوا راوړې.

زرغون اکا پدې شپو کې څه محکمه هم رانیوه او اته میاشتي مخکې د جانک د کوزدي غاړه هم ویستل، او هغه وو چې پنځه میاشتي مخکې د جانک واده ښه په درب او دروب راوړې، د جانک د پلار دا هم خیال ؤ چې که خدای (ج) کول دا د حج پیسې به لا دا خپله کړې دغه یو ارمان به دې هم پوره سي بیا به نو جانک د دغه ډلې څخه راوباسي.

یو شی یې لا بل هم په زړه کې ؤ چې دغه د پلار قبر دې ښه په سیمتو کې نیولی وای او ښي سپینې ډبرې دې پر راگرزولې وای، سر ته به دې د ده نوم او تاریخ هم په یوه ډبره ورنویشته کړی وای! دی خوارکی خو هم په ډیره مسکینۍ کې مړ سو، پرمورږ خو ډیر حق لري، خیرات خو مي ندي ورپسي پري ایښي، جانک چې کله یو پسه راولي هغه خو ورپسي حلالوم، مگر د زرغون اکا دغه ارمانونه ټول له خاورو سره خاورې سول.

بله پېښه دا وه چې خوشيې مخکې منگل ځوان د غوا د غلا په شپه د گوډ سپي لخوا ووژل سو او بل انډیوال رنگین د ډب کلي د صاحب زاده زوی یې د زرغون اکا په کور کې کلیوالو ونیوه، او اخیره پېښه دغه وه چې د زقوم وراره لنډک د خپلو چرسي ملگرو سره غوښتل چې انور خان مړ کړي، خوبخت یاري ورسره ونکړه او خپل پلار او د هغه خور یې په حق ورسول.

دې ټولو پېښو لور کلي او ورڅیرمه سیمې د امن او خوشحالی فضا ډیره گډه وډه کړې وه، دې سیمې ډیره ښه ښکلا درلودل، څلور سره کلي، لور کلي، کښته کلي، لنډی کلي او د ډب کلي یې د هر رنگه ونو (درختو) او گڼو باغو څخه زرغونه ښکارېدل، د توري غنډۍ هره لمن په ونو (درختو) پوښلې وه.

د توري غنډۍ سپینې چینې سیمه د ژر کاریز هره خوا او د سرچپه کاریز هر لوری د سپرې څخه زړه وړي، له هره باغه (بن) د رنگارنگ مرغانو سندرې او ازونه راپورته کیدل او یورنگ عاشقانه کیف به یې درلودی.

د تاج گل لالا پر دوکان به یو وخت د کلي ځوانان راټولېدل او بل وخت به بیا څو سپین ږيري ناست ؤ او خپلي غورې (مجلس) به یې کولې، د تیمور اکا پر کوټه به کله کله څو مشرانو مجلس کاوه د مکتب (ښونځي) انجینو او هلکانو به د غوتۍ او محبت خان د مینې کیسې کولې، ځینو به بیا د گوډ سپي کارنامې یادولې، خو اوس پدې سیمه کې هغه کیف او خوند پاته نه ؤ، ډیرو به دا بدبختۍ د زقوم خان د لاسه بللي، دی به یې پدې ملامتاوه چې دی دغه وسلوال غله او بد خلک ساتي، او په ناحقه د خلکو مخکې یا باغونه لاندې (قبضه) کوي، چا ؤ چا به ویل دا خو د اصله خان ندی پلار یې د دې کلي گوروان ؤ د ژرندي تر څنگ په هغه زاړه سرای کې اوسیده، د ماښام په ډوډۍ پوري حیران ؤ چې مړ سو کلیوالو د کفن پیسې ور ټولې کړې، خو نن د زقوم داهر څه هیرو سو او ځان یې په

زور او ظلم خان جوړ کړیدی، هسي د ښو او سمو خانانو نوم وربدوي، خان خواصلي ملک شاجهان ؤ چي نه يې غله ساتل او نه يې په زور د بل مځکې لاندې (قبضه) کولي، هره فيصله به يې په حقه کول.

زقوم خان ته په اوله شپه هم پوليس افسر اميد خان وويل چي زموږ معلومات داسي دي چي پدې پيښه کي ستا د نفرو لاس سته، نو ځکه دا قيضيه نوره زقوم خان ونه پلټل، ځکه د انور خان اميد ؤ چي د يو څه اثر او رسوخ او پيسوپه کارولو سره به خپل زوی محبت خان له بنده راخلاص کړي، او په ټول کلي کي د محبت د راتلو ازانگې گرزیدې د مکتب (ښونځي) انجونو او هلکانو يو بل ته زيري ورکول، جمیلې چي همدې خبري ته ډير انتظار کاوه غوښتل يې چي دا زيری به تر هر چا د مخه پرغوتی. دا کوي.

د جمیلې ورور نعمت به هر کله د انور خان اکا څخه د لیدو پر وخت دا پوښتنه کول چي په کومه ورځ محبت را ايله کيږي ما به خبروې چي زه او يوسف به هم هلته درسره ولاړ سو، پدغه ورځ دغوټی ملگري جميله د سهار څخه لا خبره وه چي د دې ورور نعمت او د محبت بل انډيوال د انور خان اکا سره ولاړل کله چي ما پښين مهال دوی را ورسپدل نو نعمت دستي خپله خور جميله خبره کړه تر څو دا زيری تر غوتی پوري ورسوي، غوتی هم دا خوورځي او شپي ډيري غمجنې تېري کړي وې د خوشحالی کومه خبره يې نه وه اورېدلی.

ښونځي (سکول) ته به پدې نيت تلل چي گوندي نن به محبت راسي، دا خيال به هره ورځ ورسره ؤ، ښونځي ته په ورتلو به يې څه ناڅه فکر بدلېدې پر لاري به جمیلې هر وخت ملگري ورسره کول هغي به ډيري تسلي ورکولي، په سبق خونه (کلاس روم) کي به د محبت خان چوکۍ (کورسي) ته کله کله کتل، کله به يو چا يوه گيډۍ (دسته) گلان هم ورباندي ايښي وو، ځينو همزولو به چي کله غوتی ته وکتل بيا به محبت ور په ياد سو، او دغه د دوی دواړو دښو ځوانيو او د ميني او ارمانه ډک غمجن داستان ټوله کيسه به يې په زړه کي تيره سوه او خودغم او ښکي به يې کله کله ورسره وڅخولي.

کله به د محبت خان هغه د ځواب صحنه (پيښه) ورپه ياد سوله، کله چي د دوی د ميني د اظهار لومړي وختونه وو هغه پيښه داسي وه: کله کله به هغه وخت غوتی د محبت خان د ناستي د ځای سره يوه گيډۍ (دسته) گلان ورته ايښي ول او په منځ کي به يې هغه ليک پروت وو چي دې به ورته ليکلی وو په ليک کي به کله نازونه او کله گيلي ليکل سوې وې، چي هو پرون مادرته کتل او ډيرانتظارمي وکړي خو هغه ته نه راغلي، پرما هغه ساعتونه لکه کلونه داسي تير سول، خوته بس هم دغسي بيغمه يې څو قدمه دې لا نسواي را خوارولای، او نور کارونه دې ضروري گڼل چي نه راغلي.

محبت خان چي به داسي گيلمن ليک ولوست سر به يې پرله وگريزېدې نه پوهېدې چي څنگه ځواب ورته وليکي، که له يوې خوا پرون ليدل او مجلس ځيني قضا سوي وو د بلي خوا دا دي غوتی هم ځيني گيلمنه ده.

دی لا پدغه چورتو کي وو چي د استاذ خبرو اوسبق ته يې هيڅ پام نه وو، استاذ هم پوه سو چي محبت خان ندي متوجه، نو دستي يې پوښتنه ځيني وکړه، ولې زما د سوال ځواب نه راکوي تاته وایم محبته! چي محکمه خو براعظمه (وچي) ده اومور په کوم براعظم کي اوسپرو؟

محبت خولا د وخته په چورتو کي غرق (لاهو) وو او په لوړو خيالو کي يې دغوټي گيلوته د ناز ځوابونه ورکول او په خيالي دنيا کي ورک وو، د استاذ پوښتني په ځواب کي يې بي اختياره داسي وويل: هو ته مه خفه کيږه هغه زه پرون بل ملگري يو ځای ته بوتلم،... هو ته خفه نسي نور مي هيڅ کار نه درلودي، اوزما يواځيني کارخواته در معلوم دی چه هغه ستاسره ليدل دي، پدې ځواب سره نه يواځي استاذ (ښوونکی) بلکه ټول شاگردان حيران سول چي دا محبت خان څه وايي؟

استاذ په ډير خښم سره خبره ور غبرگه کړه، هلکه محبته دا ته څه وايي، زه د بري اعظمو پوښتنه درځيني کوم اوته وايي زه پرون بل ملگري بل ځای ته بيولي وم، دلته محبت خان په ځان پوه سو چي دا څه را وسواو ماڅه وويل خولا پوره پخپل حال کي نه وو راغلی په معذرت يې وويل: صاحب زه پوه نه سوم، زما دا خيال وو چي زه بل ځای يم اوته له ما څخه گيلمن يې بخښنه غواړم، دنيا اوه بري اعظمه ده او اوه سره د غمو ډک دي دوه کسان نسي سره پيدا کولای.

استاذ وويل: هو اوس لاهم سم نه يې پوه سوی ماکله پوښتنه

در څخه وکړه چي په بري اعظمو کي غمونه سته او که نه، ماخو داسې وپوښتل چي محکمه خو بري اعظمه ده او مور په کوم بري اعظم کي اوسو؟ خيرزه پوه سوم چي ستا بدن دلي دی اوروح دي گوره چي دچاسره گززي، د محبت خان دا ځواب او صحنه اوس هم د ډيرو ياد وه.

د ده پر دغه ځوابو به کله کله همزولو خندل او کله کله به بيادير ورته حيران وو چي محبت خان پدغه ورځ څومره د ميني په دنيا کي ورک سوی وو.

ولې چي تر دغه وخته د دوی (د محبت او غوټي) مينه نه وه داسي رسواسوي اونه ډير همزولي پر خبر وو چي غوټي خپل پلار په کوچنيوالي کي لامحبت خان ته ورکړېده.

کله چي څو کاله وړاندي دا پيښه وسوه، نو په همدغه ورځ د محبت خان نژدې ملگري يوسف خان هم خبر سو چي دا ده ته څه ورپيښ سوي دي، هغه ډير نصيحتونه ورته وکړل چي اوس دي لا ځان په واک کي دی داسي مه کوه يوسف خان د خپل ورور کيسه هم ورته وکړه، خو محبت خان ته دا نصيحتونه د ماشومانو خبري او د اوبو د سر ليکي معلومېدي دی د ميني په ليوني آس سپور وو د هيڅ خطرا حساس يې نه کاوه، نو همدغه وو چي د محبت خان د ميني داستان په ښکاره ولېدل سواو د دغه ليوني داستان دروازه خلاصه سوه.

کله به یې د کتابو پر ځای د کنجاړې پارسل را اخیستی وو کله به بیا په چورتو او فکرو کې تر خپل کور تېر سوی وو، کله به بیا د غوتې سره پر مازې (هسي خبره) خفه سو، او د کلي د تاج گل لالا پر دوکان به خلکو په لیونتوب کې راوگرزوه، یو اوږد خولا د کلي څخه هم ورک سو چې بیا یې خلکو پل ورپسي واخیست او به دغه دوران کې د ده د ماما زوی لونگ مار وخواړی، او ځواني مرگ سواو د محبت خان پل پر هغه ځای پاته سو، څه زمانه بیدرکه وو بیا د کلي په هدیره کې د ملنگ په جامه کې ولیدل سو.

او اخیری پېښه دا وه چې خپل خسر زقوم خان د خپل ورور او خوربې د وژلو په تور وپولیسو ته ور په گوته کړ، څو ورځې کیږي چې د ده پلار انور خان یې د را ایله کیدو کوښښ کاوه او د جمیلې ورور نعمت ورته ویلي وو که محبت خان را ایله کیدی نو زه به هم دده مخ ته در سره ځم، نو ځکه جمیله نن خبره وه چې نن به را ایله کیږي ولې چې نعمت د انور خان اکا سره نن ولاړی او دا یې ایراده وه چې دا زیری به پر غوتې دا کوي.

دغه شپې او ورځې پر غوتې ډیرې سختې تېرې سوې، د مکتب (سکول) پر لار به جمیلې ډیره تسلي ورکول او د امید پر لارو به یې بیول، چې خدای پاک به یې خیر کي، خدای (ج) ته هر څه اسانه دي، د کلي سپین ږیري به پدې خبره کې وگرزي او ستا پلار به پدې راضي کړي چې نور د خپل زوم (محبت) لور (غوتې) او خپلي کورنۍ سره دا ظلم مه کوه، دا خبرې که څه هم پر غوتې ښې لگیدې مگر د اهر څه ځکه ورته یو خوب ښکارېدی ولې چې دې ته د خپل پلار طبیعت ښه معلوم وو او نه یې خپل بخت داسې بختور باله چې دا هر څه به سمیږي، چې کور به وه نو زیات وخت به یې پخپله خاصه کوټه کې تیراوه کله به یې فکر د کوچنیوالي و خواته ولاړی د کلي د نړۍ ولې سره به یې چې بازي کولي او هغه وخت به یې یو پرېل او به پاشلي یا به هلته په ټالو کې زنگېدل.

بیا به یې د فکر نیلی دغه د غتوالي ملاقاتو ته راغلی دغه وخت که دوی په یو څه سره پوه سوې و څو بیا هغه د پخوا په شان بي قیده نه سول سره یو ځای کیدای، یواځې به کله دمکتب (سکول) پر لار یوبل ته انتظار وو کله به بیا د لیک له لاري د یو بل په حال خبریدل چې د زقوم خان د بزگر کوچني زوی به یې رویاري کوله او دیوه بل لیک به یې ورساوه.

نن ما پښین بیا دا په دغه فکر کې وه، هغه ځای ته به یې ډیر کتل پر کوم ځای چې محبت خان څو شپې مخکې یوه شپه ناست وو هغه شپه ځکه دې ته تر ډیرو شپو ښه وه ولې چې د محبت خان د ورکېدو سه بعد لومړی وصال د دوی د واپو پدغه شپه سره وسو او بیا به یې هغه گړۍ او صحنه سترگو ته راتلل کله چې محبت د شپې په اخیر کې رخصت اخلي او ولاړسي دا لا د فکر و پدغه ټال کې ځنگېده چې د دې د خوني دروازه را خلاصه سوه، غوتې بي اختیاره داسې ورته ووايي: وی! ښه سو چې بیرته راغلي ماچي ویل ولاړې!

جمیلې په کټ کټ پر وخنډل او داسې ورته وویل: ولې د خوبه خونه یې زه خواوس راغلم،

غوټۍ پوه سوه چي هسي مي ناپامه دا وويل، نه پوهېده چي خبره څنگه واړوي، دا چورت هم ورسره وو چي جميله نن څنگه تر خپل وخت د مخه راغله خو دا چي نن تر نور کله خوشحاله بنسکارېده او د مسخرو لړۍ يې نه شکېدل او د مخ څيره يې تر هري ورځي روښانه وه نو دې به هم خوشحالي ورسره وکړه خو دا چي دا به نن ولې او په څه شي خوشحاله وي پدې نه پوهېده.

دا چي د جميلې د مسخرو لړي نه شکېده او په دغه دوران کي به د دې د لاسو گوتي هم کلکي وپيچلي، نو غوټۍ يو څه شکمنه سوله چي يو څه يې اورېدلې دي، نوره يې د زړه خوشحالي ورته زياتېده که څه هم دې اوس د ځينو خبرو ځواب ورکاوه خو دا تلوسه يې وار په وار زياتېده چي په اصل حقيقت ژر خبره سي، جميلې هم قصدي نه غوښتله چي دستي دې اصلي خبري ته راسي، تر څو يو څه يې د ساعته وزوروي.

غوټۍ هم خپل پوره کوبښن کاوه تر څو د زړه غوټه يې ور خلاصه کړي، او د خبري مطلب ځان ته حاصل کړي، که څه هم له اندازه د ښې خبري او د ښه شي د زيري معنی ځيني معلومېده خو بيا هم پدې د غوټۍ تسلي نه کېده، بس يواځيني شي چي دې ته ورپاته وو هغه په خوابدي ولاړېدل وو، تر څو د جميلې دا مسخري پای ته ورسېږي او د زړه خبره په خوله وکړي.

پر غوټۍ هم اوس دا اثر د خوابدي بنسکاره سوپه ناراض ډول له خپل ځايه ولاړه سوه چي اوس به تر دروازي وتل جميلې خپل ټول انداز بدل کړی په تلوار يې لاس په غاړه کي ور واچاوه، او په دا بل لاس يې د دې لاس په مينه کلک وپيچي چي دا يې نوره دې ته مجبوره کړه چي بيرته خپل ځای ته را وگرزي، غوټۍ هم ډير مقاومت ونکړه دا پوه سوه چي دا اخيري غشي کار وکړ او د ښي منځ يې وويشت، خو يو دوې خبرې لا د گيلې په ډول داسي ورته وکړې هو خورې ته خو نو څوک دې ته اړ باسې چي يا جنگ درسره وکړي يا مخ در څخه واړوي، په سمه خونو سمه خبره نکوي.

جميلې نوره خبره نکړه ورسره غبرگه مگر يواځي به يې د غوټۍ هري خبري ته يوه د ناز داسي مسکا کوله چي گويازه در ملامته يم او د کښيناستو سره به د زړه غوټه درته خلاصه کړم، کله چي پر خپل ځای دا کښينوله، بې له دې چي د زيري ورکولو معامله ورسره خلاصه کړي يا کوم زيري پرکښېږدي د محبت خان در ايله کېدو مبارکي يې ورکړه، ورسره يې يو ليک هم دې ته ورکړی، پر کوم چي د محبت د لاس ليکلو او ليک نښان بنسکاره وو، او دا ليک محبت خان و نعمت ته نن سپارلی وو او نعمت د خپلي خور جميلې په ذريعه دا دې ترغوټۍ پورې را ورساوه.

غوټۍ پدې خبره سره ډيره وغوړېده د يو ساعت لپاره هرڅه غمونه ورڅخه هير سول په هر څه کي به دې ته د محبت خان تصوير (انځور) بنسکاريدی.

(درېيم څپرکی: د محبت خان در ايله کيدو خبر)

د دې زيرې او خبر لپاره دې دا دوولس شپې او ورځې په انتظار لکه دوولس کاله داسې تيرې کړې وې، هره لحظه ورباندې په شمار تيره سوه، دغه د چورتو او انتظار په دوران کې به يې فکر کله محبت خان ته ولاړې چې هو ده خو نور جرم او گناه لرل يواځې گنايي زما سره مينه کول وو، او کله به دا ټولې خبرې ورباندې خوب سوي.

يوه شپه يې خوب ليدی چې دا د محبت خان په تلاش د بنديخاني (جیل) و توري دروازې ته ولاړه وي هغه دروازه وان پوليس د څه خبرو وروسته دا د ننه ورپرېږدي د لسې ياشلې طمعه هم ځيني ونکړې شايد بنه سپرې به پر ولاړ وو، کله به پدغه خوب کې د محبت خان سره ملاقات وسو او کله به بيا خوب نور څه په وليدل.

خونن دا دې هغه وخت راوړسیدی چې پرغوټی. د محبت خان د را ايله کيدو زيری وسو او د ده پلاس ليکل سوی تازه ليک يې مخ ته پروت دی، جميلې هم دغه گړی. د دې بنه ننداره په ډيره خاموشي وکړه، خو دغه خاموشي هغه وخت ماته سوه کله چې د دوی کوچنی رو بيار څه باندي يولس (۱۱) کلن جانو په ډيره بېرې په خونه داسې ور دا خيل سو لکه هوا چې را اخیستی وي او په خونه کې يو دوه لوبني هم چپه کړه، لکه چې شاعر وايي رانه ادب د محفل هير سو ساقی عفوه غواړم

له ډيرې بېرې وار خطا په سر د جام و ختم (نصرالله، حافظ)

غوټی. ته د جانو داسې راتگ هم نابلده (ناولده) بنکاره سو ولې چې دی بې له اجازې خوني ته هر کله نه ورتلی او بيا داسې په بېرې، خو خيره ده هم خپله رو بيارې سر ته رسول، او نن به شايد داسې زيری را اخیستی وو چې جامونه يې چپه کول او بې له دې چې ځنډ دې وکړې د جيبه يې دوه ليکونه راو کښل او غوټی. ته يې په نزاکت و سپارل او د څه ويلو وروسته دی د خپل کار په لور رخصت کيدی چې غوټی. يوه خبره دا ورته وکړه هلته به زمور چا بې پخې وي هغه درسره راوړه.

د جانو اوړي ليکونه د محبت خان د همزولي او انډيوال يوسف خان له طرفه دي.

لومړی ليک يې داسې پيل کيږي، د دعا او سلام، وروسته بنه ژوند درته غواړم، نه پوهيږم چې نوري خبرې له کومه ځايه او په کومو ادبي او درنو الفاظو را پيل کړم ما هم د محبت خان د انډيوال په نوم اوستاسي د دريدلي او غمجن داستان او ليونۍ ميني په خاطر تر خپله وسه درسره غمرازي وکړه او هم مي تر يوه ځايه ستاسي د دوو ترمنځ د رو بيارې شرافت تر لاسه کړی، دغه څو ورځې چې ستاکوم ليک ماته رسيدلی دی هغه مي په ډيره امانت داري سره تر محبت خان پوري رسولي دی او د ده ليک مي تر تاپوړې را رسولي دی.

خبره را څخه اوږده نسي، اصلي مطلب مي دا وو چې زه تر يوه حده خبر وم چې نن به که خدای (ج) کول محبت خان کلي ته را ورسېږي خوسل په سله کې مي باور هم نه وو، نو مي ځکه وړاندې يا مخکې تاته خبر نسو درکولای، نو بڅښنه در څخه په دغه کار غواړم ما نه غوښتل چې بې وخته دا خبر درکړم او ستا د ليونۍ ميني د اور سرې

سکروټي هسي تازه کړم، دا دي اوس چي خبره يقيني سوله او محبت خان زموږ په بدرگه خپل کلي او کور ته را ورسیدی،

زه فکر کوم چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيواناتان هم د ده په راتگ خبر او خوشحاله وي... فقط وسلام يوسف خان د محبت خان انډيوال .

غوټی چي دا ليک وايي پر تن يې د ميني لمبي نوري تازه کيدلې سترگي له اوبنکو ډکي سوي د خپل غمجن داستان هره کيسه يې مخ ته تيره سوه . د محبت خان د ژر ليدو تلوسې يې په زړه کي تازه اور بلاوه، د ليک دا اخيري جملې (چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيواناتان د ده په راتگ خبر او خوشحاله وي) چي کله غوټی ويلي نو دغه وخت ما پښين قضاپه دا څو شپو کي د دې سيمې د اتل گوډ سپي رغ يا غڼا لومړی ځل دې واوریده، دا پوه سوه چي د يوسف خان دا خبره ريښتيا سوه، چي نن به زموږ دکلي مرغان او حيواناتان لا خبر او خوشحاله وي، دغه دي د دې سيمي قهرمان، اتل او وفادار گوډ سپي هم لکه چي د محبت خان په راتگ سره خبر سویدی او غواړي چي د خپل مسافر انډيوال سلام ته ورسې.

او دلته د غپلو به يې شايد يو مطلب دا وي چي پر ما دی هم د محبت د راتلو زيری کوي، نه پوهیده چي دی څنگه ژر خبر سو، دی خو ما بنام د هديرې څخه دلته راتلی شپه به يې تر ډيره خاموشه دلته تيروول خو نن سم مازديگر لا نه دي چي گوډ سپي دلته غاڼي له توانه يې ووتل ورپسي را ووتل د باغچي دروازه يې خلاصه کړه، ريښتيا هم دی هغي خواته روان وو تر ډيره يې پسي وکتل او بيرته خونې ته راغله، پدغه دوران کي جمیلې د کوم کتاب مطامعه کول د دې سره يې څه عرض نه کاوه، جانو هم چای راوړې غوټی دا ورته وويل ته وگوره په کوڅه کي چي گوډ سپي چيري ولاړی جانو ته يې دتگ لوری وروښووي،

«گوډ سپي ځکه پر هر چاگران وو چي يوار يې دا سيمه د يو ظالم پرانگ له شره خلاصه کړه په جگړه کي د خر سپي غوږ او ځيگر پرې سو کمر سپي خپل ژوند له لاسه ورکړی د تورخولي سپي يا دغه گوډ سپي د څونورو زخموسره د شا پښه سخته زخمي سوه، او بل وار چي کله يوه شپه د محبت خان سره تر دغه باغچي پورې راغلی وو او په کوڅه کي خپله چوکيداري کوله خو د سيمې يو بدمعاش منگل ځوان چي غلاکړي غواړ دغه کوڅه راوستل ده هم بې له دې چي کوم بل تور پر ثابت کړي يواځي د دغه غوادغلاکيدو په تور منگل ځوان په سزا ورساوه او داسيمه يې د هغه د شره خلاصه کړه، نو ځکه ده د اتل يا قهرمان لقب گټلی وو.»

جمیلې د چای خوړلو وروسته د خپل کور پخوار خست واخيست، د کور په حويلی کي لا د غوټی د مور سره يو څه تکيه سوه د هغي سره يو څه پتي خبري هم وکړې خواخوږ هغي ورته وويل لورې تاته دي خدای (ج) خیر درکړي چي يوار ورته راسې لږ يې فکر وربدل کړي کني اوس به چور ليونی وای، زموږ په خبرو خو يې هيڅ تسلي اوصبر نه

کیري، پدغه حال کي د کور یوې مزدورې هغه غوټه را ورسول د کومي چي د غوټي مور هغي ته ايشاره کړي وه او جمیلې ته داسي وويل: ها زويه! پداغوټه کي یو څه وچ توت دي دا به درسره یوسې ته خو پر ما ډیره گرانه یې یو څه سپین کورت مي هم درته ایښي دي هغه به بیا بله ورځ درکړم.

دا چي ته د غوټي سره غم شریکه یې اوهر کله یې فکر درسره وي دا خو مي نو نه هیریري، جمیله پوه سوه چي پدې خبره کي نور دې ته د نه منلو یا انکار هڅه یې فایده ده، او د وچوتو غوټه په لاس کي ځیني راوښو او په یوه نرمه خندا سره یې د دې د دغه ستاینو او ښو خبرو ځواب پدې الفاظو ورکړ: یا ترورې غوټي خو پر ما ډیر حق لري دا خومي همزولي او د سبق ملگرې ده بیا خو نو مور هم سره خپلوان یو، ولې به یې خیال نه ساتم ستایې کور ودان چي زما راتگ دومره ښه درته معلومیري زما دې ډیر صفت وکړی، بس اوس ترورې زما یې د خدای په امان.

«جمیله چي د حویلي دروازې ته رسیده د غوټي مور ورپسي رغ کړه زويه ته یوار ودریږه، یوه خبره مې لادرته کول، جمیله هم راوگرزیده، د غوټي مور ته یې په ادب وکتل تر څو هغه خبره ورځیني واورې دکومي لپاره چي داراوگرزول؟»

هغې وويل: هو لورې مورته دې مي سلام وایه او دابه ورته ووايې چي هغه ستا د یوې چرگي او دوه درځنه هگیو پیسې مي داسي په سپنسي تړلي سلامتې درله ایښي دي، ورته وایه ته نه وې راغلي مانه در استولي، ماوایل ښه دي چي دا یوار پخپله راسي، یواري به خوله سره پري کړو، زه هم داسي دیغ وم، ورته وایه غاړې دي بندې چي هر وخت دي لاس خلاص سو چي نه به راځي بس دغه به ورته ووايې په مخه دې ښه.

جمیلې هم د کور پخوا قدمونه پداسي حال کي اخیستل چي په لاس کي د وچو توتو غوټه وه او په فکر او زړه کي د غوټي او محبت خان د لیونې میني د داستان زړه دردونکي کیسې، نه پوهیده چي پای به یې څنگه وي، کورته په رانژدې کیدو وه چي خپل ورور نعمت ولیدله او هغه هم گامونه ورته را چټک کړه تر څو د خور څخه د حال او احوال پوښتنه وکړي، او دا چي څنگه زېږی دی پر وکړي، خود ده پر رارسیدو جمیلې د خبري وار پر د مخه کړی، آښه! لکه چي د محبت دوی کره بیاتللی وي؟

نعمت لا ځواب نه و ورکړی چي جمیلې په تلوار بله پوښتنه ځیني وکړه. پر لارې دې گوډ سپی ونه لیدی؟

دې پوښتنې که څه هم نعمت حیران کړ خو دې ته یې داسي وويل: هو یوار بیا هلته ورغلم د محبت خان دوی کره، ماوایل ښه دي که د یو کار ضرورت و کومک به ورکوي بیا ځیني هلکوان او یوسف خان هم هلته وو ماوایل مور هم دا څو ورځي په محبت خان پسي پردیس وو لږ ساعت به یې ووینو، دا خبري پر جمیلې لږ وغمېدې ولې چي دې د گوډ سپي پوښتنه ځواب کېدل غوښتل، خونعمت هم ژر د دې په طبیعت پوه سو، او ویې وويل: هو گوډ سپی ما ولیدی چي څه وخت مخکي هلته د دوی د کور وخت راغلی،

مورډ ننه د کوتي مخ ته په حويلي کي ناست وو چي د ده د غپارغ سو، دغه وخت د محبت خان د مخ بڼه داسې بدله سوه چي مورډ ټول ورته حيران سو، صرف يې يو هلک ته د ننه کورته د تلو اشاره وکړه، او د گوډ سپي پر خواروان سو مورډ هم څوملگري ورسره را ولاړ سو يوسف يې پر څنگ را روان ؤ، خو دغه وخت محبت خان د هيچا سره خبري نکولې، پر مخ يې بې اختياره اوبنکي را څخيدلې «ريښتيا هم ده او گوډ سپي خو دا څو ورځې نه ؤ سره ليدلي، نعمت چي تر دغه ځايه خور جميلي ته دا کيسه کوله نو دوی هم د خپل کور حويلي ته راغلي وو، ريښتيا هم دی خو د محبت خان د سفر ملگري ؤ او د وصال په شپه به يې گوډ سپي چوکيداري کوله او بيا به هم د ده

په ملگري تر خپله ځايه رسيدی، ده د محبت خان په ملگري کي هر خطر ته غاړه ايښې وه، او د دغه غمجن داستان يوه برخه ده هم جوړول، نو اوس به ولې محبت خان د داسي ټينگ او وفاداره ملگري ياسپاهي د راتلو د پاره د باندې نه راوتی.

کله چي محبت خان د کوره ور وزي د کور مخ ته په خلاصه ميدانه کي يوې څنډي ته دی هم داسي په انتظار ولاړ ؤ لکه چي د ده حېس د محبت خان د راوتلو خبر ورکړی وي، شايد پريوتل به دا وخت بې ادبي ورته ښکاره کيده نو يې دغه څو لحظي په ولاړه انتظار کړی ؤ، بل لور ته د کلي څو هلکوانو او خلکو همدغه ننداره کوله، دغه وخت د محبت خان د نژدې ملگري يوسف خان هم سترگې په اوبنکو لندې وې، يو طرف ته که د خپل ملگري پر راتلونکي او اوسني ژوند باندې ارمان ورته دريدی، بل طرف ته دا فکر کاوه چي ته وگوره دغه گوډ سپي خو خدای پاک حيوان پيدا کړی دي څومره ژور حېس او وفاداري لري، څومره ښه ملگري پالي، د خپل ملگري يا خاوند څومره ښه تابعداري کوي، ته مورډ انسانانو ته وگوره چي ډيری مو څه څه کارونه کوي، د چاقو خوړل او د بل جايدادونه لاندې (قبضه) کول او په نه څه د بل ازارول او حتی د بي گنا انسانانو وژل خو بيخي هيڅ نه ورته معلومېږي، او حتی د حيواناتو بندي کول يا جنگول خو هيڅ گنا نه بولي، کاش چي ټولو انسانانو خو د خپل مالک او خالق هم پوره تابعداري کولای! نو نن به ولې دغه عذابونه او پريشانۍ دغسي ډيري وای! ريښتيا هم اصل خبره د عمل او تابعداري ده چي سپی لا هم يو وخت د اصحاب کھف ملگري کړي او د جنت لائق وگرزي او کيسه يې په کلام الهي کي ذکر سي (اشاره د اصحاب کھف) کيسې ته ده، يوسف خان لا دغه چورتونه وهل، خو هلته گوډ سپي ځان د محبت خان مخ ته داسې رساوه چي لکی او غوږونه يې په ناز ورته ښورول او د خپلي خوشحالي اظهار يې په کاوه او د خپل انډيوال يا خاوند احترام يې کاوه، خو لږ ساعت وروسته په دغه ميدانه کي داسي راوگرزیدي چي د خپل جرئت او ميراني مظاهره يې وکړه، شايد مطلب به يې دا ؤ که چيرې تاسي د کلي د دغه ظالمانو ځواب نلری او يايې مخه نسی نيولای بيا نو زه هم د يوه پړانگ او بدمعاش قاتل جوړيدلای سم او د هغه مخه نيولای سم،

د کلي يونه سپين ږيري تيموراکا هم دلته دغه ننداره وليده دناخونۍ هيڅ اظهار يې ونکړ، ولي چي هغه پوهيدی چي د ښکار، د کور د ساتنې او د پسو د رمي لپاره د سپي ساتل پروا نلري، خو د هر حيوان ساتل د جنگولو لپاره

کتاب نه خوبنوي، گوډ سپي خود دې سيمي او کلي لپاره هر وخت د يو ظالم سره زور آزمایي کړيده او د هغه مخه يې نيولي ده، دا خو يواځي مور انسانان يو چي هر چيري د ظلم يا ظالم ملگري کوو، او بيا ځانته د خیر طمعه لرو، دا ننداره څه وخت وروسته پای ته ورسیده، په سيمه کي لمر هر چيري خپلي زرینی وړانگي راټولولي او د رخصت په حال کي و، د ختيځ لخوا د تورې تيارې او د يوې بلي شپې تناوونه هر لورته په غزیدو و، د کال يوه بله ورځ پای ته رسیده او شپه په راتلو وه، مرغان هم خپلو ځالو او ځايو ته د رسيدو په حال کي وو، کرار کرار د اسمان پر مخ ستورو خپل اميلونه ياکتارونه جوړول، مياشت تازه د خوشيو وه دومره رنایي نه کول څه وخت بعد به دې هم د لويديځ په لور ځان پتاوه، او نن شپه به بيا د اسمان پر مخ غټ ستوري بڼه ځليږي بس قدرت هر چاته خپله برخه ورکړيده بڼه تقسيم يې کړيدی، د ځينو شيانو لپاره يې وخت او وار هم ټاکلی دی اوس د ورځي وار په تيريدو دی او د شپي وخت او وار رارسيدی، چي پر سيمه خپلې تورې کړدی. ودروي او د مځکي پر يوه غټه برخه باندي د خدای (ج) پر مخلوق پرده واچوي او په ډيره نرمي سره يې د خوب او آرام وغيږته وسپاري «

يوسف خان هم ډير کونښن وکړی چي محبت خان پدې قانع کړي چي نن کرار خپل کور آرام وکړه، مگر محبت خان د خپلي خبري څخه نه اوږي او وايي چي نن شپه به لږ ناوخته زه يو نیم گړی. دیدن کوم، خو يوسف خان ورته وويل داسي مه کوه هسي نه چي يو خطر پيښ نسي، مگر محبت وويل زه اوس خطر نه پيژنم او نه مي خطر پخوا پيژندی، يوسف خان سر وښور او په چي ته اوس دا ليونی پوه کوه، که څه هم دی پوهيدی چي دغه د غوتی. د خاصي کوتي او باغچي لار څه په امن ده، ولې چي د هر چا تگ اوراتگ پر دغه لار نه وي او دا يې په ياد وو چي هغه څه کم يوه مياشت مځکي چي محبت خان د گوډ سپي په بدرگه دغه ځای ته راغلی و په کومه شپه چي گوډ سپي د منگل ځوان سره خپل حساب خلاص کړی، او راغلا کړي غوا بيرته خپل خاوند بوتله، نو د هغه شپي را پديخوا ځيني خلکو دا گمان کاوه چي گوډ سپی به دلته چوکيداري لري او زړور پردې لار نسو راتلای، اخير ده هم د نه زړه هو ورسره وکړه چي نه پاتيرې زه به دې هم د لارې ملگري سم، د ماښام ډوډی وخورل سوه د ماخستن لمونځونه هم وسول، خلک د څه ناڅه بنډار کولو وروسته خپلو ځايو ته ولاړل، په کلي او سيمه کي بڼه ارامي او سکوت خورس، مگر دلته د محبت خان او يوسف پر زړه يوه نامعلومه ناکراري روانه ده چي آرام ته يې نه پريږدي او هلته غوتی. هم د انتظار شيبې شمارلې دا خو ما پښين قضا لا خبره سوه چي محبت په يوه ليک کي دغسي ورته ليکلي و نو ځکه ساعت په ساعت د دې ناکراري زياتيدله نه پوهيده چي نن شپه به تقدیر د دوی په هکله څه ليکلي وي، غوتی. د خپلي خونې هغه دروازه چي د کور و خواته ده ماخستن لا وتړل او د باغچي خواته دروازه يې خلاصه کړه، کله کله د باغچي دروازې ته هم ورسې، شی خو بڼه نه معلوميرې خوداغور و نسي تر څو که محبت را روان وي نو د پښو سکاسه به يې واورې، خو دا انتظار او هره لمحې پر دې باندي په زحمت تيريدله.

هلته محبت د يوسف په بدرگه د پلان سره سم له کوره راووتې، چي سم د لاسه يې گوډ سپي هم ملگري وکړه ولې چي هغه خو هم د مازديگر سه لادلې و او د کور مخ ته په ميدانه کي خپل سنگر تود ساتلی و اوس چي په تياره شپه

کي محبت او يوسف وليدل نو دی پوه سو چي اوس لکه چي د محبت خان د کار وخت دی، او بي له دې چي څوک دې ورته ووايي ده هم خپلي دندي (کار) ته تغیر ورکړي، او د دوی دواړو د مخه بي زړه ور گامونه ايښوول او دا احساس بي نه کاوه چي څوک دې مخامخ پرده راسي ولې چي دا هر څه ده په اثبات رسولي وو.

(څلورم څپرکی: په کلی کي بيا اوربل سو)

مگر يوسف لا چاقو په خوب کي او لرگی په لاس کي درلودی، هره خوا د انساني ژوند سکوت او خاموشي وه، خو په نو (درختو) کي ځينو ناستو مرغانو لا ځاي ځاي د ارمان ترانې ويلي او ځای ځای د يو سپي د غپاړغ هم پورته کيدي خو گوډ سپی د بي ځايه شور او نارو عادت نه درلودی، د دوی سفر د څه وخت وروسته اوس انتها ته رسيږي محبت خان پر څو گامه د باغچي و دروازي ته په رسيدو ؤ او د غوتی د خونې لخوا يو څه نیم خامه رڼا د باغچي پر دروازه برابره د دې غمازي کوي، چي داهم د محبت انتظار باسي او کوم خطر نسته، يوسف يو څه شاته د ديوال تر څنگ ودریدی، هلته د باغچي دروازه خلاصه سوه داسي معلومیده لکه غوتی چي ور خلاصه کړي وي د ننه په باغچه کي دوی دواړو د څيراغ په نیم خامه رڼا کي سره وليدل خولا به بي څه نه ؤ سره ويلي چي قدرت بيا د تقدیر ورځه واپول، دوی ټول حيران سو، چي اوس به څه کوو، د محبت به خوښه وه يانه خويوسف و باغچي ته ور د ننه سو او د بيرته تگ اسرار بي کاوه محبت هم مجبوره سو او غوتی ته بي داسي وويل چي زه اوس ولاړم، که څه هم د غوتی به د ده پر تگ زړه نه کیدی خوبله لاره نه وه پاته،

«د اور لمبي وار په وار پورته کيدي او د دود لوڅري د اور په رڼا کي معلوميدي چي هواته ولونه ولونه پورته کيږي شاوخوا په کلي کي د خلکو ښور سره په زوره کیدی خو محبت، يوسف او دريم ملگری (گوډ سپی) بي تر ځايه په خير او خیرت بيرته را ورسيدل، د اور د پورته کيدو سره يو څه ټکان هم وسول خو د کلي خلک بي ډير وار خطا کړي وو، د تيمور اکا د کور تر مخ يو څه نفر سره يو ځای سول تيمور اکا خو لا د مخه د خطر نښي ليدلي وې او دا احساس بي کاوه چي په کلي کي به يو ځل بيا د اور لمبي پورته کيږي او اوس خويې دا دي دغه لمبي په سترگو وليدلې، ده څو شپي وړاندې لا پخپله کوټه کي د ملا صاحب په مخ کي غلام جان ته وويل چي ستا د خبرو څخه د بدی بوی ولاړيږي د پرديو خلکو په خوله مه کوه بيا به دا کلی د جنگ په لمبوکی وسوځي، مگر غلام جان دا لوبه د ځان لپاره خير گڼل او دا بي وويل چي ما يو څه وسله او تيل برابر کړي دي تاسي به بي ووينی چي کړي خولې څنگه په سوک سميري، دا خبري نوري په جرگو نه خلاصیږي او نه دا ظالمان په خبرو پوهیږي دا يواځي او يواځي په زور پوهیږي، دا ظالمان او د بل د وينو تږي په سمه لار ته نه راځي، «شاوخوا پنځه ويشت شپي مخکي چي غلام جان دغه خبري د تيمور اکا په کوټه کي وکړي ډيرو خلکو باک نه په وکړي يواځي د تيمور اکا انديښنه وه چي علاج به بي څنگه کيږي.

د بل سوي اور لمبي لاني په غرغندو وې تر ډيره ځايه رڼا تله او د تور دود لوڅي هوا ته پورته كيدې، ځيني ناپوه ځوانانو ته به يې خوند وركاوه، مگر بعضي مشرانو د دې كار پايله يا نتيجه بده بلل، د تيمور اكا د كور تر مخ يوي خواته ځوانانو په گرز خدا كوله خوبلي خواته بيا څو د پاڅه عمر كسان څه خاموشه غونډې معلوميدل او دا انتظار يې و چې كه تيمور اكا را ووزي او مجلس ورڅخه واوري، لږ گړۍ وروسته ده هم غاړي تازه كړي چې ورسره ځوانانو خدا بس كړه، څه ساعت خاموشي وه تيمور اكا هم په رارسيدو سره سلام ووايه د سلام ځواب يې حاضر وركو وركي، د كلي دوكاندار چې د ده د خبرو ډير وړي ياتړي و خپل پتويې پر نسبتاً يو څه لوړ ځاي ورته هوار كړي تر څو دى ورباندې كښيني، څو ده ژر ده كښينا ستو فكر نه كاوه، شاوخوا ولاړ خلك يې د دغه بل سوي اور او څو راوړل سوو څيراغانو په رڼا كې تر نظر ويستل، وروسته د كلي ملا صاحب ته په غوږ كې يوڅه وويل، هغه هم ورته سر وښوراوه او ده ته يې په ځواب كې وويل حاجي صاحب واقعاً چې ته په كار پوهېږي او پوره د تجربې پوهه رب تعالي دركړيده، تاجي كوم خطر محسوساوه د هغه اور لمبي دغه دي موږ په سترگو وينو، پايند اكا هم نژدې ولاړ و د چا چې خوشې مخكې منگل ځوان غوا غلا كړه او د هغه څخه د خلاصيدو وروسته پوليسو د سخوندر سره د تحقيق لپاره بوتله خو بيا وروسته تيمور اكا ورته را خلاصه كړه دا انتظار يې كاوه چې تيمور اكا به اوس څه مجلس وكړي، اخير د ده هم د توانه ووتل او پرېغ يې كړه تيمور لالا ته ولې څه نه وايې موږ خوتول وتاته گورو، چې يوڅه به ووايې ستا لا دغه د خانۍ او ملكۍ په خبرو سر خلاصېږي، تيمور اكا د لاس لكړه دوه وار د مخكې سره ووهل او خپلي خبرې داسې شروع كړې، زه خوهم د خپله كوره را ووتم لكه تاسي چې د خپلو كورو څخه راغلي ياست، بيا نوزه خو نه خان يم نه ملك يم هسي چې تاسي د دغه ځينو مشرانو څخه نا اميده سواست په ما پوري مو لاسونه ټينگ كړي دي، ستاسي چې گټه وي هلته مو په خوله كوي او كه چيري مو يو څه ښكاره تاوان و بيا نوزه مشر نه يم، ولاړو خلكو او پايند اكا دا خبره محسوسه كړه چې ريښتيا هم، دى هلته زموږ په كار وي كله چې زموږ وزه وركه وي او كار مو په بند وي.

تيمور اكا وويل: دا مجلس خوشې مخكې هم ما درته وكړي خو چامي خبره پر غوږنه ونيول، يوه ويل زما يې په څه او دا بل ويل د ده يې په څه، اوس هم هغه خبره ده چې زما يې په څه دا اور به خوشې بعد د كلي په هغه بل سر كې وي بيا به د كلي په منځ كې بليږي او موږ به وايو چې زما يې په څه، نور دغسي مجلسونه نه زه كوم او نه مي په وسه پوره دي.

ولاړ خلكو ټولو يو بل ته سره وكتل، چې دا خو حقيقت وايي موږ همدغسي يو، تيمور اكا د يوڅه نورو خبرو په پاى كې وويل: زه بي ځايه ډيري لنډي او اوږدې خبرې نه درته كوم د كلي د ملا صاحب دې اجازه وي، وايم ډير به نه سره خطاب سو، د دې اور اصلي سر يا پيلته زموږ درا څرمه همسايه د پتاؤ د كلي د ملك خشننگ په لاس كې ده او بل علت يې دغه د ملك زقوم پردي ميلمانه دي چې دى يې ساتي، كه مو په اتفاق د دغه دوو خبرو علاج وكړي نو په امن به سو، كنه بيا نو د نورو نا ولده (نابلده) پېښو انتظار وكړي او زموږ ځواب به دا وي چې يو وايي زما يې په څه

او بل به وایي زما یې په څه، نتیجه به یې دا وي چې دغه د ملک زقوم پردي میلمانه به په کورو راننوزي او مور به یې ځواب نلرو او په دغه اور کي به یو په بل پسي سوځو، د تیمور اکا دې خبرو ته ځيني خلک حیران سول چې دا دی څه وایي، اور زموږ په کلي کي بل دی او دی وایي د پيلتي سرد پتاو د کلي د ملک خشنگ په لاس کي دی، دا بیخي ناولده (نابلده) خبري نه دي؟

ځينو ځوانانو بیا یو بل ته کرار سره وویل د حاجي صاحب هم لکه چې دماغ کار نکوي ناحقه پر راگرزیدلي یو، د کلي دوکاندار تاج گل لالا تر هر چا ډیر و دغو خبرو ته حیران ؤ، د غواځوند پایند اکا هم ډیر وارخطا ؤ، نوري ځيني ورکي سوې بې اختیاره یې داسي وویل: تیمور لالا ته وا هغه زما غوا خو به بیا حکومت نه راځيني بیایي؟
(مشران خلک و خپل همزولي ته د کاکا پر ځای د(لالا) توری کاروي)

د پاینده اکا پر دې ساده خبره چا وچاومسل (نر مه خندا)

تیمور اکا لا و دې خبرې ته ځواب نه ؤ ورکړی چې تاج گل لالا هم خپله خبر را درسته کړه: تیمور اکا زما هم یوه خبره پر زړه راغله خوشیې د مخه زما پلار یو څه سپیلني راوړي ؤ یوڅه مي پر کلیوالو خرڅ کړه یو څه لاسته ته وا چې دغه مو ورته دودولای، ته وا دغه غله به نه وای ورسره ورک سوي، دوی وایي د سپیلنيو دودول پیرانان لا ورکوي غله به تردوی هم نه یې زورور یاسپین سترگي زه وایم دوی به هم ورسره ورک سي، د تاج گل لالا پر دې ساده خبرو په ولاړو خلکو کي داسي خندا گډه سوه چې چا د ډیري خنداڅخه پر تشو(اړخو) لاسونه نیولي وو چا پتوان خولې ته نیولي وو د هر چا څخه هغه تیر مجلس داسي هیر کړ لکه چې هیڅ پینښه چې نه یې سوي، تیمور اکا هم یو څه پر وخنډل.

«تاج گل لالا نه یوازې چې ساده سپی ؤ بلکه ښه خوی یې لا دا هم ؤ چې چا به هر څه پر وخنډل بد یې نه په وړل، یعنی خوايې نه بدول»

تیمور اکا په هنر ځواب ورکړ: هو تانښه خبره وکړه خو اوس خبره تر سپیلنيو تیره ده، او پایندا اکا ته به دا ووايم چې نه نوره ستا غوا حکومت نه بیایي د هغې څخه یې تحقیق پوره کړی ؤ نور تحقیق نه ځيني کوي، دا له دغه دعوي (کېسه) څخه په عزت خلاصه (بري) سوه.

پایندا اکا کور ودانی ورته ووايه خبره یې نوره داسي اوږده کړه تیمور لالا ښه سو چې خبر دې کړم زما بیخي فکر کي بند ؤ هغه بله ورځ لا دا غریبه څه بد بویه وه، وایم د بیرې مې غوايي ته نه وروستل ماویل داسي نه چې د حکومت خلک را خبر سي او تاوان را ورسوي، د دې خبري سره یوار بیا خلکو وخنډل، تیمور اکا بیا هم د نرمي خندا سره ورته وویل دغه دي اوس خو مي خبر کړي، او د مسخري په ډول یې ورته وویل چې بیانو یو چای بر شیدي هیرې نکړې!

پایند اکا ورته وویل: لالا وایم پنځه چای بره شیدي دې ستابلا واخلې تا خو زه ډیر گتلی یم، زه خو پر دې بیریدم چې هم دې غواپه دعوه ولاړه، او که صبا دغه د حکومت خلک راغله چې موږ یې خوشایه (گوبر) هم غواړو بیا به مې څه کول، هغه ته خو د دوی هیڅ پام نسو کني زما خو د وسه نه ورسره کیدل، نو ولې به تا په شیدو نه نازوم، وایم یوه گونۍ خوشایه (گوبر) به یې لاهم درواستوم، تیمور اکا میده میده ورباندې خندل اخیر یې ورته وویل: پایند لالا هسي مې مسخري درسره کولي هیڅ شی یې نه غواړم شکر دی زموږ غواهم بڼې شیدي کوي.

د مجلس پر دې اخیري خبرو د خلکو څه فکر بدل سو، په اخیر کي د تیمور اکا زوی (مراد) وپلار ته داسي وکتل لکه چې د یوې خبري اجازه ځیني غواړي ده هم اشاره ورته وکړه چې سمه ده، مراد وویل: ښه دي ډیر کلیوال سره یوځای یو که څوک نه یې خبر هغه دې اوس خبر سي چې صبا ما بنام ته انور خان اکا د ټول کلي د ډوډۍ ست کړیدی، چې څوک بیا پاته نسي، خو یوه کلیوال دا هم څه په ټینگه وویل چې پایند اکا او تاج گل لالا خوبه بیخي نه پاتیري، په اخیر کي تیمور اکا وویل ملا صاحب دې بخښنه کوي چې مجلس خو یواځي موږ وکړی ده هیڅ نه کي وویل، ملا صاحب په عالمانه انداز وویل: نه نه تیمور اکا ما پر مجلس ډیر خوند واخیست داسي څه نه و پاته چې زه څه پر ووايم، زه به اوس یوه د خیر دعا وکړم او مجلس به په دعا سره ختم سي دا یې ما برخه کي اخیستي.

ملا صاحب خپله دعا داسي پیل کړه د حمد او صلوة (ثنا او درود) وروسته خدایه پاکه ته د موږ څخه راضي سي ته مهربانه یې موږ وبخښې ته د موږ سره سره ټول انسانان او پیریانان جنت والا او هدایت والا جوړ کړې، په ټوله دنیا کي د هدایت او امن هواگاني وچلوې، څوک چې زموږ د بنمنان دي او موږ ته بد نیت لري ته هدایت ورته وکړي که به یې هدایت په نصیب کي نه یې ته د نس خوږ ورو واچوي چې موږ یې د خوا او خاطر ه ووزو د دوی د ملگرو سره ... امین ثم امین، د دعا وروسته هر چا د خپل کور خوا و نیول او مجلس پای ته ورسیدی، هلته د بل سوي اور لمبې اوس څه کمزوري معلومیدې، د ورځمه کورو څه کلیوال او د زقوم خان دوو، درو بزگرو یې اول د وژلو کونښن وکړی خو هغه اور د دوی تر وس وتلی و، د زقوم خان وسله وال میلمانه هم پدا شپو کي څه سره ورک وو، څو کسه خو یې پدې ځیني و تنبیدل چې دوی د لنډک سره لارو انور خان ته نیولي وه، مگر هغه دوی چرس ډیر ځکولي و د انور خان پر ځای یې د لنډک پلار یعنی د زقوم خان ورور او د هغه خور یې چې په میلستیا راغلی و ووژل، نو دوی بیریدل چې داسي نه چې یا مو حکومت بوزي او یالندک ځوان یوه حمله را باندي وکړي نو ځکه یې دا مېنه پرېښوول.

یو څه نفر یې نور ووژل سول، جانک مسکین، ژر غاښی او پتو، خو هغه درا غلا کړي سړي پر سر مړه سول منگل ځوان د پایند اکا دغوا د غلا کیدو په شپه گوډ سپي په سزا ورساوه، او هغه دوه نور انډیوالان د ډب کلي د صاحب زاده صاحب زوی رنگین او د غواد خاوند پایند اکا وراره منو جان چې تازه په چرسو اخته سوی و او په دغه شپه د غلور ابر (لارښوونکی) و بیا حکومتي خلکو د غوا سره بوتلل.

پدا نژدې شپو کي د زقوم خان د نفرو هيڅ کار نه سميدی هرې غلا ته چي به تللي و مرگ ژوبله به د دوی په برخه وه گوره چي پخپل منځ کي يې نيت سره بد و او که د چا ازار وهلي وو کبنتي يې پر مخ سمه نه تلل پاته نور کسان يې يوڅه ليري په غلا پسې تلل ولې چي دلته نژدې هسي هم بد نامه سوي وو نو ځکه د زقوم پر کوټه دومره کسان نه وو چي دا اور يې ژر وژلی وای، په لومړي سر کي هغه ورڅرمه کليوال هم نه ورتلل ويل داسي نه چي يا اور پر موږ تاوان سي يا دغه کسان چي ټکان يې وکړل يا يې دغه ځای ته اور واچوی موږ وولي، ولې چي د زقوم خان بد نيتي خو بيخي ډير دي چي موږ د زقوم په نفرو خطا نکړي، وروسته چي د اور لمبي پورته سوې او شاوخوا يې رڼا وکړه دا معلومه سوه چي هغه کسان اوس تللي دي نو ځيني نژدې کليوال را ورسيدل، دوی هم هسي د زقوم د بيړي ورته راغلل چي داسي نه صبا په دوی پوري لاس و نيسي چي دا اور تاسي ولگاوه کنه نو ولې مو نه مړ کاوه، د دغه بيړي دغه څو کسان ورته راغلل کنه نو دوی خو بنه نيت نه ورته درلودی، ولې چي زقوم داسي کار نه و کړی چي چا دې په بنه نامه ياد کړی وای، ډيرو خلکو به د ده د بيړي مخامخ بنه تعظيم ورته کاوه خو تر شا (پسې شا) به يې بد ورسې ويل، څه يې کړي وای نور څه يې په وسه نه کيدل، مگر د ملک شاجهان اکا چي اوس مريض دی او تيمور اکا بيا هر وخت دعا گوښه ډير وو. شپه تيره سوه سهار ترلمانځه وروست،

د کلي امام خورا زورور او د اخلاصه ډک نصيحت وکړ د تاج گل لالا او پايڼد اکا په څير د سپين زړو (سپين زړگيو) خلکو خو بيخي اوبنکي نه دريدلي پر پايڼد اکا به يې داسې اثر وکړی چي په ژړا کي به يې سگلي (سلگي) ورسره شروع سوې، ځکه چي ملا صاحب ډير عالم او پرهيزگار د طمعي خلاص سړی و داسي نه و چي کليوال به بغل گراوه ده چي ويل يو څه را کوي د چرسو يا ترياکو کبنت او کرونده خويې بيخي نه خونبول ده به ويل زموږ په مذهب کي هر ضرمن او نشه ورکوونکی شی او د هغه استعمال (کارول) منع دي، داسي نه و چي ټول عمر به يې يواځي د زکوٰه او خيرات خبرې کولې، چي خلکو دې دا گمان کړی وای چي بيا لکه چي مفلېسه (بي خرچي) سويدي، او نه يې يواځي د زکوٰه او خيرات خبرې زده وي بلکه د ټولني پر هر اړخ با علمه او با عمله انسان و، نو ځکه يې خبري پر خلکو بنې لگيدې، د نن په خپل نصيحت کي يې پر اخلاص اتفاق او بنو اخلاقو ډير تاکيد وکړی، ده اشارتاً دا وويل چي زقوم خان بايد لاري ته راسي او دغه پردي ميلمانه ډير ژر رخصت کړي او په ډيره کنائي سره يې دا خبره هم وکړه چي بايد د پتاو د کلي ملک خشنگ زموږ په کلي کي لاس ونه وهي، او نور دې زموږ په اړه ناولي خوبونه نه ويني، که زموږ خلکو اتفاق وکړی بيا به دی هم په پرون پسې ارمان کوي!

او په پای کي هغه خلک هم وغندل څوک چي بل خطا ايستلي وي پر دو ته وفاداره وي او د بل په اشارو په خپل کلي کي يې ځايه او روڼه بلوي (اشاره د برايي شپي اور لگيدو ته وه)

د داهم وويل چي بايد اول د يو ظالم سره خبري وسي، که يې نه ومنل بيادي يوبندوبست ورته وسي داسي نه چي اول يې کور ته اور واچول سي، د دعا څخه وروسته کرار کرار، خلک د مسجد څخه را ووتل، چا وچا به د ملا صاحب د

خبرو تعريف کاوه چي څنگه نبي خبري يې وکړې، خو د ځينو ځوانانو دا تلوسه وه چي ژر د برابري ماښام د پيښې ځای ته ځان ورسوي چي دا څه پيښه وه يا د تاج گل لالا پر دوکان په يوڅه ځان خبر کړي، پدغه حال کي يو څو غټ هلکوان داسي پدېخوا را روان وو لکه دوی چي حال راوړی وي يوسف خان او نعمت هم پکښي وو د دوی په رارسيدو سره نژدې خلک پر راټول سوډه تر څو يو څه ځيني واوري، ولاړو خلکو بيلې بيلې پوښتنې ځيني شروع کړې، خو شاگل اکا منت پر وکړی ويل ټول مه رڼغېړی يو ورته گاييږی، تر دا وروسته يو څه خاموشي سوډه، يوسف وويل: هو مور يو څه وختي ورغلو ځای ځای لا دودان پورته کيدل، دلته بنگو اکا هغه د زقوم خان بزگر هم ولاړ ؤ دوی لکه چي شپه تر ناوخته پورې پر وهلي وه بيا نو سره تللي وو يواځي بنگو اکا د څو هلکانو سره مور دلته وليدی، د زقوم خان اکا ژرنده، هغه يوه کوټه، وچ اولانده بوتې داسي لولپه سوي وو وايم دا يې لاشه کوې، پدغه حال کي يوسف څه ژرغونی غوندي سو، ځيني خلک وپوهيدل چي اوس لايوه غمجنه پيښه بله هم سته، د يوسف خان د زړه له درده يو څه سترگي په اوبنکو لندي غوندي سوې، دغه گړی پر ولاړو خلکو څه اوږد سو، خو يوسف خان خبري ته ځان جوړ کړی ؤ، وايم پر هغه پسو مي زړه ډير درد وکړی چي دلته په اور کي سوځل سوي وو، وايم څنگه زحمتونه به ورباندي تير سوي وي چي پر دوی باندي کيږ اور اخیستی ؤ او په ژوند سوځل کيده.

د دې خبري په اوريدو سره ولاړو کسانو ډير تشويش وکړی، شاگل اکا لا دا هم وويل: هغه د ملا صاحب خبره ده چي هسي د چا کور يا بل ځای ته اور اچول ندي پکار هسي نه چي د هغه دکور ماشومان يا حيواناتان ورکي ونه سوځل سي، يوسف وويل: هو کا کا ستا خبره ريښتيا ده بنگو اکا وويل هسي مور د ټکانو په نځ راوينس سو، وايم که لږ ساعت لانور تېر سوی وای بيا به يې نو د عياله سره پدغه اور کي کباب کړی وای، هغه مشر زوی می هم پر کور نه ؤ ژرنده خو د هغه پر غاړه ده زه دورځي د محکي د کاره سترې راغلی وم هسي د خدای (ج) فضل ؤ چي د ټکانو په نځ راوينس سوم ما چي د کور نښي او

(پنځم څپرکی: تاج گل لاشه شی نيولیدی)

کوچنيان د شا تر ديواله اړول، اور بيا په غرغندو ؤ، د پسو بغياري مې په خپلو غوږو اوريدې چي د اور په لمبو کي سوځل کيده، خو خبره مې تر وس تيره وه، يو دووه پسونه چي بل ځای ترلي وو پداسي حال کي مي له مورې څخه را خلاص کړه چي پر نيمی وړيو يې اور بل وو، يوسف خان به لانور څه ويل چي شاگل اکا يې داسې خبره پريکړه، دغه بوتې اولرگي هم د انور خان د باغ وو چي يوار يې باغ ور وچ کړی وروسته زقوم خان د ملکيت دعوه په وکړه چي ناحقه شاهدان يې جاندو، او تورک وو، وايم دظلم پای خراب وي دغه دي چي کوم غازي پر پيښ سو چي هغه د بل د ونو (درختو) په بوتو کي ژرنده او غنم وروسول هسي مي پر هغه حيواناتو زړه وسوځيدی کني دی د دې وړدی چي خدای پاک پر ده اور بل کړي وای ښه سو، دا زما هيربړي چي ده ظالم د پردي باغ شني ونې وچي کړي بيا يې دلته پرله کوره (کوټه) کړي.

پر هغه جاندو او تورک مي زړه درد کاوه چي ناحقه شاهيدي به يې دده پر ځای ادا کول، دوی ته يې هم هيڅ ورنکړه د دغه لرگيو کول (وعدۀ) يې ورسره کړي وه هغه هم هغه دي په اور و سوځيدل، وایم خدای پاک دې مو د بل د حقه او ازاره وساتي دغه يې پای دی، د شاگل اکا دغه نصیحت آموزه خبري پای ته ورسيدې چي تاج گل لالا د دوکان څخه موږک دان (تلکه) راويستی چي يو موږک په څړيدی يو کليوال مسخراچي وړ باندې را رغ کړه: تاج گل لالا تا هم لکه چي يو ظالم نيولی دی که څه؟ تاج گل لالا خبره وړ غبرگه کړه نه پوهيرم وروړه چي غل دی که ظالم خو زما د پليو او گوړې بيخ يې را ويستی وایم دغه بلاوي په روږدي سوي دي اخير به مي د سرمايي څخه خلاص کړي،

سمندراکا داسي د مسخري پر ډول ورته وويل: ولي هغه سپيلنی نه ورته دودوي، تاخو برابري ويل چي باره دې کليوال سپيلنی دودوي گوندي دا غله ورسره ورک سي ته ولې و موږکانو ته سپيلنی نه دودوي چي دوی ورسره ورک سي؟

د دې خبري سره ټولو کليوالو ډير کلک او په خوندو خندل، لږ وروسته تاج گل لالا وويل: سمندر لالا تانښه خبره وکړه وایم زه هم هر ماښام دغه ښادمن ورته دودوم، وایم کله يې سهار هم ورته دودکړم مگر دوی زوی مړي هيڅ فرق نه ورسره کوي سهار چي دوکان خلاص کړم هغه دوی وي هغه معامله!

بس گونۍ او پارسلان يې غاري غاري کړي وي زما په خيال دغه زمور د زماني موږکان لاسپين سترگي سول، دغه يو موږک دان لا کله کله يو دانه مانه ځيني ونيسي خو ډير نسي نيولا، د تاج گل لالا پر ساده خبرو يوار بيا کليوال په خندا سوه، سمندر اکا يوار بيا خبره وړغبرگه کړه تاج گل لالا سپيلنی به دې کمزوری وي چي دوی نسي ورکولای؟

تاج گل لالا لږ ساه ونيول وروسته يې وويل:

څه ووايم چي سپيلنی به کمزوری وي او که دوی بلا وهلي بي شرمه دي چي نه ورکيږي، ته ودرېږه چي بازار ته د سودا لپاره ولاړ سم هلته به د دې خبري پوښتنه وکړم هلته تجربه ناک خلک سته، يو چا راته وويل هلته په بازار کي ډاکتران هم راوتلي دي وايي و خلکو ته د موږکانو گولۍ ورکوي، سمندر اکا بيا خبره ځيني ونيول، ښه تاج گل لالا دا گولۍ نو دا انسانان يا دا خلک خوري که يې په موږکانو خوري، که يې موږکانو ته ورکوي نو موږکانو څو هغه دي په غارو کي پټ دي، تاج گل دې خبري نور هم حيران کړی او په ځواب کي وويل:

ياره سمندر لالا ته څو هم لکه د خبرو پر غار چي ناست يې و هر شي ته دې پام وي، ريښتيا هم دا خبره ماته سر چپه ښکاري چي دا گولۍ دي که دوا چي دا نو دوی بيا و چاته ورکوي، شايد دا خبري بې ځايه وي وایم موږکان وگوره او ډاکتران بيا نو موږکان ته څنگه نيسي چي دا گولۍ او شربت ورکړي دا هسي هوايي خبري را معلومي سوې زه لکه چي يو چا خطا ايستلی وم، ما خوتاسي ته دا خبره وکړه خو تاسي يې بل ځای مه کوي بيا به خلک وايي چي تاج

گل لالا هم خورا زورور درواغ وايي، وایم یوه خبره به لا درته وکړم بیانو زه لاس پریولم دلته د یو شي نوم مي اوریدلي وځو نه په پوهیدم چي دا به د څه کار لپاره وي مگر ورته حیران ډیر وم دوی ویل دا په بازار کي راوتلي دي بس سوداښي ډیره ورکي بنده وه چي دا به څه شی وي، هغه نوم مي اوس هم سم ندی زده، بیا یې یوسف ته وویل، هلکه هغه څه شی نومیده چي ما یې پوښتنه در څخه وکړه؟

یوسف وویل: انتر نیت، تاج گل وویل هم دغه، دغه انتریت دی که څه بلا زما یې اوس هم نوم ښه نه زده کړي

«تاواوریدل»، ماگمان کاوه چي دا به د خوراک شی وي یا به کتغ پر پخیري، خویوسف راته وویل: یه کاکا دا نه د خوراک شی دي نه کتغ پر پخیري!

پدې کي خلک شیان ویني خبري کي کیري داسي نورې بلاوي پکښي دي، وایم سمندر لال ته باور وکړه که به مي تر اوسه یازره ته لویږي یا به په پوهیږم.

حاضر خلک هغه د چا خبره د تاج گل لالا پر ساده خبرو نژدې د خنداښي وو.

په اخر کي سمندر ښه په هنر ورته وویل: ښه دي تاج گل لالا یو څه مجلس دې راته وکړي زموږ دې ښه ساعت راتیر کړي ته لاس پریوله هغه دوه درې هلکوان به سودا غواړي، خدای (ج) دې خوشحاله کړه هسي انور خان اکا ډوډی کړیده دغه د مورگانو او غلو نکل به هلته ماښام بیا تازه کړو، اوس حاضر دمه د خدای په امان، د چا چي خدانه دریدل هغویو څه نور هم وخنډل، لمر د غره سه را پورته سوی و هر څوک خپلو کورو ته ولاړل.

محبت خان چي برابري ماښام د اور د بلیدو پر وخت د غوتی د باغچي څخه ډک زړه را گرځیدلی و تر ډیره د دغه نیمگړي دیدن په باره کي فکرونه ووهل، خو تر لاس وتلي ډیره وه هیڅ په لاس نه ورتله، یوار به یې په فکر کي دا ور وگرزیدل چي کاش دغه د اور واقعنه وای پښه سوي، یو څه ساعت خو به مو سره لیدلي وای یو څه مجلس به موسره کړي وای، یو څو د نازگیلي به مو هم سره کړي وای، خو وروسته به یې بیرته خپل ځان ملامت کړي، ښه ته نو کله په گیلو پوهیدي خو هسي په مازې خبره په ورځو ورځو ځیني خوابدی کېدې، نن به بیا په مازې خبره ورسره خوابدی سوی وای، خو تر دغه به دې لا طبیعت خراب وای، څه بس په دغه کي به مې خیر و.

تر ناوخته یې دغه چورتونه وهل چي اخیر خوب د دغي غمجنی دنیا څخه سترگي ورپتې کړي، یوسف خان نن دلته ورسره پاته سو ځای یې د ده تر څنگ هوار و د هغه هم ډیره سودا کي بنده وه چي داسي نه د شپي بیا ولاړنسي، خو چي کله بیده سو، بیا نو هغه هم آرام ته زړه ښه کړي، محبت خان اوس ډیر ښه خوب ویني یو ډیر ښه ځای وي د نژدې غره لمن او شاوخوا غونډی په شنو وښو پوښلي وي رنگا رنگ گلان یې ډیر ښه ایسیږي دلته یو ښه باغ هم وي محبت خان د دې باغ په دروازه کي ولاړ وي او د غوتی انتظار کوي، په باغ کي د روانو اوبو او الوتونکو مرغانو اوازونه که څه هم ډیر زړه وړونکي وو خو دده به ډیر فکر نه ورکي بندیدی، ده د خپل کار انتظار کاوه خولې ساعت

وروسته غوتی. هم د یوې خوا رابنکاره سوه په لیدو یې ډیر خوشحاله سو خودی د شرمه کښته وگوري، او د باغ د ولي پر غاړه کښیني، داسي معلومیدی لکه د یوه نظر کتوسره چي یې خپل د مخامخ کتو ټول توان له لاسه ورکړی وي د هغې د غټو سترگو کج بانو گانو گلابي مخ او ښې ځوانۍ او لیونۍ میني سره یې دا گړۍ لکه چي د سترگو جنگ نسو کولای او پدې جگړه کي ځان ورته تسلیم ښکاره سو، دا هم راغله او د ولي په دا بله غاړه ورته مخامخ کښیناستله، دی په اوبو کي د غوتی څیري یا عکس ته گوري او دا مخامخ ده ته گوري، دې ځان د مخامخ کتلو د جگړي یا مقابلي بریالی یافاته او ملاله بلله، نو ځکه ځان ورته غښتلی معلومیده.

محبت خان لا دغه خوب ویني چي دی د یوه ښایسته باغ د ویالي پر یوه غاړه او غوتی یې پر دا بله غاړه ناسته ده، یو څه ساعت لا غوتی دغه مخامخ ننداره وکړه، مگر ده لا هغسي کښته کتل، اخير د دې له توانه ووتل، او د ویالي اوبه یې ورباندي وپاشلي خو کله چي دې د دوهم ځل پاشلو کونښ وکړه محبت خان یې لاس تکیه کړ او د مخامخ کتو توان یې به ځان کي پیدا سو، یو څه ساعت یې څه مجلس او د ناز گیلې سره وکړي اخير د باغه راووتل د یوې غنډۍ و سرته وختل هره خواښه شنه، او په وښو پوښلي وه، ښه نظاره وه، یو څه وخت لا نور تیر سو که گوري چي پدې خوب کي هغه د ده سپیني کوتری او گوډسپی هم راسي دوی یې په لیدو ډیر خوشحاله سي، یو رخ بل هم پیدا سي محبت خان د ځایه ولاړ سي ښه ډیر خلک ویني چي د دوی پر خوا را روان وي دی یې په لیدو ډیر حیران سي نه پوهیږي چي دا خلک د کومي خوا را پیدا سول او ولي پدې خوا داسې چټک را روان دي، غوتی هم دغه ننداره ورسره ویني خلک د دوی پر خوا وارپه وار نژدي کیدل خو محبت او غوتی یې په مطلب نه پوهیږي پر یو څه فاصله ودریدل، د خبرو اجازه یې وغوښته محبت خان د خبرو اجازه ورکړه د خلکو څخه یوه نفر په ډیر ادب او احترام خبرې شروع کړي د څو خبرو په اخير کي یې ورته وویل: ته زموږ مشر او پاچا یې او دغه درسره بي زموږ شهزادگی ده «د راغلو خلکو وینا ته محبت خان او غوتی ډیر حیران ولاړ سي اخيره دا خلکو ته ووايي زه مو پیژنم نه او تاسي وایاست ته مو پاچا یې زه نه پوهیږم چي زه څنگه ستاسي پاچا یم هغو ورته وویل: کله چي زموږ د وطن پاچا مړ سي نو موږ دریمه ورځ دې غنډۍ ته راسو چي هر څوک دلته ناست وي بس هغه زموږ پاچا سي او موږ یې د ځانه سره بوزو، او س هم نن دریمه ده چي زموږ مشر «پاچا» مړ دی نو نن راغلي یو چي ته

راسره ولاړ سي او زموږ پاچا سي دا خبري چي محبت خان واوریدي لا ډیر حیران سو پدا خوب کي دا فکر کاوه چي شاید دا به ته خوب ویني، اخير ده ورته وویل چي زه پاچاهي نسو کولای زه په لږ خبره خفه کیږم او په لږه خبره خوشحالیږم تاسي ولاړ سي داسي څوک پیدا کړی چي د ده په پاچهۍ کي د ورځې پنځوس پنځوس کسان وژل کیږي او د ده گرسره هیڅ فکر نه په خراپېږي بلکي د خلکو وژل به د ځان گټه بولي او د خپلې پاچاهۍ بقا به یې بولي، زه د پاچهۍ نه یم، مگر راغلو

(شپږم څپرکی: محبت څنگه پاچاسي)

خلکو دا اسرار کاوہ چي نه ته زمورډ پاچا يې ځان به نه را څخه خلاصوي، او د خبرو څخه يې داسي معلوميدہ چي که په رضا نه راسره ځي په زوره دې بيايو، گوډ سپی هم د محبت تر څنگ داسي دوگامه ولاړ و صرف يې قوماندې ته انتظار کاوہ.

«اخير دی خبره ورسره ومني او ورسره روان سي هلته په رسيد يو محل د ده د کور لپاره ټاکلی وي غوتی هلته ولاړه سي او تر څنگ يې بل محل وي چي پاچا پکي کښيني، اوس هلته ډير خلک راټول سوي وي خو نوره د محبت خان پر سر د پاچاهي خول (يوه خاصه خولی) ور په سر کړي او ټول حاضرین مبارکي ورته ووايي، يو څه عسکر يې سلامي وکړي، محبت خان نه پوهيږي چي دا خوب دی که حقيقت خو دی دا خوب ويني، اوس يو نفر چي دوی يې بيانگر (وياند) بولي و پاچا محترم ته د ده کابينه يا وزيران ور معرفي کوي دا نو يوه داسي خونفريزه ډله عليه ناسته ده جگي خولی يې پر سر دي ملاوي ټينگي ترلي دي ته چي وا اشر ته ځي، محبت خان ته هم دا هر څه عجبه ښکاري، د وزارتو لپاره هم دوی خپله خلک ټاکلي دي، بيانگر اوس يو نفر را ولاړوي او د پاچا څخه يې د وزارت لپاره تائيد غواړي، يو نفر يې د را ولاړولو سره داسي معرفي کړی:

دا سړی په هيڅ نه پوهيږي او نه يې پخوا کومه سرمايه درلوده خو اوس خورا معتبر شخصيت دی، دی به وي د پلو او سرکانو د خرابولو وزير،

پاچا صاحب وويل: دا څنگه وزير دی چي يوار په هيڅ نه پوهيږي او بيا د پلو او سرکانو د نړيدو يا خراپيدو کار په لاس ورکوی دا عجبه نده؟

زمورډ په وطن کي خو د بيا روغوني يا د تعميراتو وزارت و چي دغه لارې او سرکونه به يې جوړول، دا تاسي بيا څنگه نوم پر ايښی دی؟

بيانگر وويل: پاچا صاحب محترم مورډ بيخي برابر او سم نوم پر ايښی دی ستاسي نوم نه دی برابر که ته فکر وکړي چي ستاسي د تعميراتو يا بيا روغوني د وزير په دور کي به چيري جوړ سرک وي، بلکې نه به وي، نو دغه د لارو د خرابولو د وزير نوم ډير ور ته په زړه پورې او برابر نوم نه دی؟ محبت خان ((يعني د خوب پاچا)) هم د قناعت لپاره سر وښور او دا وزير يې د خپل وزارت لپاره ومانه، بيانگر صاحب بيا بل نفر را ولاړ کړی او داسي معرفي کړی: دا تاج گل لالا نو ميږي پخوا يې د کلي دوکانداري کړيده گوډه، پلي، گلستان، وچه ډوډی دا هر څه ده رانيولي او خرڅ کړي دي نو د کار زياته تجربيه لري دغه جناب (تاج گل لالا) مورډ د تجارت لپاره غوره کړی دی، پاچا صاحب ښه په غور ورته وکتل چي دا خو هغه زمورډ کلي دوکاندار دی او دلته د تجارت وزير جوړيږي دې سرچپه کيسي ته ډير حيران تللی دی د لږ خاموشي وروسته يې تاج گل لالا ته وويل دغه د تجارت وزارت دې خوښ دی که نه؟

تاج گل لالا وویل: پاچا صاحب که ستا امر چلیپري نو زه خو په کلي کي لا په خرڅولو او رانیولو سترې وم گرده ورځ به دکلي کوچنيان راباندې را ټول وو او یوه به مي نه دوي کیدی، اوس که ستا خوبنه وي د خزاني وزارت په لاس راکړه چي یو څه په لاس راسي پاچا هم د ناستو خلکو په خوبنه دی د خزاني وزیر کړی ویل بنه دي پرده خوارکي هم ډیرې غریبي تیري سوي دي گوندي ناره یې خدای (ج) واورې او یو څه په لاس ورسې یو بل وزیر یې څه دا رنگه ورته معرفي کړی: دغه نفر چي پلار یې پخوا د پسو په گنج کي بزازی (یعني دپسو د رانیولو او خرڅولو کار کاوه) کول او اوس د محکو او جايدادو خاوندان دي، او پخپله جناب «معرفي سوی وزیر» د قانون زده کړه کړیده او بیداره انسان دی، دغه جناب د سرکاري محکو د غصب (قبضه) کولو د وزارت امیدوار بلل سوی دی، محبت خان (په خوب کي پاچا) پوښتنه وکړه دا بیا څنگه وزیر او وزارت دي چي سرکاري محکي به غصب (قبضه) کوي بیانگر صاحب (ویاند/ترجمان د شاهي محل) وویل: هو دغه جناب خو د قانون زده کړه ددې لپاره کړیده چي دی وکولای سي په ډیره اساني سره سرکاري جايدادونه پر خپل نامه راواړوي ځکه چي ده ته د قانون لاري معلومي دي، چاته چي قانون نه یې معلوم هغه خو دغه کارنسي کولای هغه به د تل لپاره د سرک پر غاړه پیاز او پتاهي خرڅوي!

پاچا صاحب ته خبره معقوله بنکاره سوه نور یې څه ونه ویل او دا بناغلی وزیر یې ومانه (تائید کړي)، بل نفر د پاچا مخ ته راوړل کړل سو او داسي وروپیژندل سو: داکس بیا یو کلیوال څوک دی خورا بنه تجریبه لري ډیر وخت د حکومت سره په رابطه کي ؤ، خورا بنه خدمتونه یې دوخت د حکومت لپاره کړيدي ده ته اوس د حالاتو د خرابولو وزارت ورسپارل کيږي ولې چي دی د دې کار بنه تجریبه لري، پاچا (محبت خان) وار په وار و دې خپله پاچاهي او دغه وزیرانو او وزارتو ته حیرانیري نه پوهیږي چي دا اوس دی خوب ويني او که دا خلک لیونیان سويدي.

هغه د شاهي محل بیانگر (ترجمان) د پاچا په حیرانتیا پوه سو نو یې د دې وزارت گتي یافایدي ورته بیان کړي، هو جناب والا د دې وزارت گتي پدې کي دي چي کله کله په لوی لاس (قصدا) د ملک یوه برخه کي حالات خراب کړل سي، نو د هغه علاقې خلک بیا د حکومت څخه د ډیرو شیانو مطالبې نسي کولای، صرف دا غواړي چي ورځ یا شپه یې په خیر تیره سي، او یواځي د ملک و سردارانو ته اساني او اسانتیاوې ورپاته وي او دوی ورکي د مزو او خوند ژوند وکړي، او بس، نو دغه بناغلی د دغه وزارت لپاره بنه موزون (برابر) شخصیت دی ځکه چي دی پدې رشته (مسلك) کي اوږده تجریبه لري او د جناب وزیر صاحب بیا پدغه وزارت کي دا گټه ده چي کله یې په یوه علاقه کي حالات خراب کړه مثلا د ده د روزل سوو خلکو په ذریعه بازارونه و سوځل سي یا بي گنا خلک ووژل سي، نو بیا دی سیمې ته د خواخوږي او همدردی لپاره ورسې او د هغه خلکو سره د مرستې یا کومکو اعلان وکړي او څو نورې غټې خبرې هم وکړي، او پر راټول سوي خلک د ده د زنده باد زنده باد نارې وهي، او خورا ورڅخه خوشحاله سي، کله چي دغه خلکو ته مرستې ورلیږل کيږي نو د جناب وزیر صاحب هم لاس ورکي خلاص وي او ډیره فایده یې ده ته هم ورسیري، پاچا صاحب د خپلي مجبوري او کم اختیاري له وجي دې خبري ته هم د قناعت سر وښوراوه او دا وزیر هم د خپل وزارت لپاره په درنو چک چکو ومنل سو اوس یو بل نفر د خبرو د وزارت لپاره را

ولاړ سو، پاچا صاحب پوښتنه وکړه: دا وزارت د څه شي لپاره وي؟ بيانگر وويل: جناب والا دا وزارت يواځي او يواځي د تشو خبرو لپاره وي او په عمل کي هيڅ هم نه وي.

پاچا وويل: که زه سم پوه سوی يم دا به خلک يا ولس غولوي، (خطاباسي) همداسي ده، بيانگر وويل: هو همداسي ده دنبي مينځ دې وويشتی، وروسته يو څو ښه شريفه کسان دنورو وزارتو لپاره وټاکل سوه يواځي دکورنيو چارو او دفاع وزارت پاته سو، دغه وخت محبت خان (په خوب کي پاچا) وويل:

ددې دواړو وزارتو لپاره زه يو څوک ټاکم اودادی زما گوډ سپی، چي ډير کمالات لري اول دا چي دی خائن ندی او نه خیانت خونبوي بل په خپله علاقه کي پردي پرانگان يامرداره خواره هم نه پريږدي او نه وپرديو ته وفاداري لري، د دې خوييو په بيانولو سره يې هيچا هم مخالفت ونکړ او دا دوه وزارتونه ده ته وسپارل سوه، خو پاچا محبت خان دا فکر کوي چي زه څنگه پاچا سوم او دا څنگه خلک دي عجبه وزارتونه دي او عجبه وزيرانو ته وسپارل سوه، خدای پاک دې خير ورپيښوي چي اخير به يې څنگه وي بس دخوب کار دی او دی پدا خوب کي پاچا وي (محبت خان) خو دافکر ورسره وي چي دغه دپوخ مشر ته دې ديلي وای چي لږ يې دغه وزيران او وزارتونه ورسم کړه ځکه چي پوځيان او دپوخ مشر يې خورا ښه معلوميدي، بس پدا خوب کي داسي وي لکه يوه شپه چي تيره سي پدا سهار دملک خلکو خورا جشن جوړ کړی وي چي هو زمور د ملک کابينه او وزيران خو په خير وټاکل سوه اوس به نو زمور خلک او ملک ښه د ترقي او پرمختگ په لور روان سي دغه جشن ته پاچا صاحب (محبت خان) او دملک ټول وزيران راغلي وي، پدغه حال کي يو څوک پاچا صاحب ته ووايي په کلی کي چي نوم يې لوړ کلی دی هلته تيره شپه اور لگيدلی وو، ددې خبري سره محبت خان (په خوب کي پاچا) نارې کړي چي وې دا خو زمور کلی دی په زوره زوره نارې وهي چي هلی هغه د دفاع وزير (گوډ سپی) څه سو پدغه نارو کي محبت خان د خوبه را وینس سي او دغه نارې وهي چي هغه زما د دفاع وزير څه سو، لا خود خوبه دی او د ځايه ولاړ سويدي او دکوتي ددروازې لور ته روان دی چي يوسف خان ترلاس ونيوی، او ورته ويل يې چيري وه ستا پاچهي چي د دفاع د وزير نارې وهي بيا څه درپيښه سوه خوب دې لیدی که څه چي ليونی ليونی کيري؟

د دې خبرو سره محبت خان پوه سو چي هسي خوب مې لکه چي لیدی که څه، شاوخوا يې وکتل نه پاچهي وه نه هغه وزيران، بس يو خوب و ځيال و ښه ورمعلومه سوه چي په خپل کور کي دی، کلیمه يې وويل يوسف خان اوبه ورکړې چي وڅښي، لږ وخت لا نور تير سو د سهار رڼا هر لور ته خپره سوه يوسف د سهار د لمانځه او اوداسه ورته وويل او خپله يې هم دا بندبست وکړی، اراده يې وه چي يو څه وختي هغه د برايي د اور د لگيدو ځای ته ورسي چي څومره تاوان پيښ سوی دی هغه و يوسف خان د اور ځای ته تر لمانځه وروسته ولاړی او بيا د تاج گل لالا پردوکان يې و خلکو ته د دغه پيښي حال ووايه چي د زقوم ژرنده يو پردی ټکټر څو گونی غنم او څو پسونه پدغه اور کي سوځيدلي و

محبت خان هم اودس او لمونځ ادا کړی، خو د برابري په حالاتو کې ډیر فکر بند و یوار به یې دغه واقعه راواخیستل چې دی برابري ماخستن د غوټې خاصې باغچې ته ورغلی او بیا په کلي کې اور ولگیدي او نصیب د مجلس نور نه و پاته تقدیر بله پانه (ورقه) واپول، ولې چې محبت خان د خسر په اشاره دوولس شپې مخکې هغه پولیس افسر امید خان بوتلی کله چې په هغه شپه لنډک او ملگرو یې لار د محبت خان پلار انور خان ته نیولې وه خو هغه لنډک خپل پلار یعنی د زقوم خان ورور او خوربې پدې اشتباه وویشتل چې دوی گمان کاوه چې دغه راوان سپین موټر به د انور خان وي مگر تازې خپله هوسی (وسی) بنکار کړه

محبت خان دوولس شپې بعد انور خان را ایله کړی ولې چې انور خان هم مازې سرې نه و د ډیرو زورورو خلکو سره یې شناخت و، محبت خان دوولس شپې په بند کې تېرې کړې او نن یې اوله شپه وه چې کور ته راغلی و.

تیر ماخستن هم د غوټې له باغچې څخه تش لاس راغلی، ولې چې د دغه ملاقات د قضاء کیدو لوی لامل (سبب) هغه دکلي په یوه څنډه کې د اور لگیدل وو، بنه ناوخته چې محبت خان بیدېرې بیا دی یو ناولده (نابلده) خوب ویني او پدې خوب کې دی پاچا سي، ((پدغه شپه یوسف خان د محبت خان نژدې ملگری او همزوی هم د دوی کره میلمه و)) نن سهار یې ډیر فکر پدغه خوب کې بند وي چې داڅنگه زه پاچا سوم لږ ساعت به یې لا دغه فکر نه و کړی بیا به یې ویل دغم پاچهي دې سي، خو هغه زموږ مجلس یې را خراب کړی هغه زه او غوټې چې د یوې بنائسته غونډې پر سر سره ناست ووڅو د ناز گیلې مو لا نه وې سره کړې چې بیا دغه لیونیان «یعني هغه خلک» راغلل او ویل یې ته زموږ پاچا یې.

بیا به یې پر دغه خلکو هم زړه وسو چې دا څنگه خلک وو څنگه چپه او راسته وزیران او وزارتونه یې وو.

د سړکانو او پلونو د نړولو وزیر، د حالاتو د خرابولو وزیر د ځان سره به د دغه وزیرانو او وزارتو په نومو خندا ورغله، او بیا به هغه خپل گود سپی په یاد ورغلی لا به په تعجب کې سو، چې هو دی خو ما دکورنیو چارو او د دفاع وزیر وټاکه، بیا به هغه خلکو ته حیران سو چې دوی خواران خو هم خوشحاله وو چې زموږ د ملک کابینه او وزیران خو وټاکل سوه، پردې به یې ډیر فکر وکړ او پر دا خلکو به یې زړه وسو بیا به یې وویل چې ته وادا خوب و او که پیریانانو چیرته بیولی وې.

لږ خو به یې د پیریانانو خبره زړه ته ولویده چې کیدای سي دا به پیریانان وو، ولې چې زموږ دکلي دوکاندار خو هم هلته و، دی خو په کلي کې د پیریانانو خورا ډیرې خبرې کوي کله وایي ما سپیني راوړی دی کله وایي زه د پیریانانو د پاره سپیني دودوم، ده لا دغه فکرونه وهل چې د کوره څخه یو کشر د خاله زوی یې د سهار چای راوړی لمر هم تر غره راپورته سوی و، چې یوسف خان هم راوړسیدی هغه هم موقع غنیمت وبلل ولې چې مشران دلته نه وو راغلي پر محبت خان یې د مسخرې په ډول ریغ کړه چیرې دی هغه د دفاع وزیر دې، محبت خان پوه سو چې زوروره

حمله يې درباندي وکړه دلته دوه درې همزولي نور هم ورسره ناست وو، نو ځکه په نرمه خندا ورته وويل ته راسه چای تيارې دی بيا به يې در وښه يم «ترڅو نوره رسوائې جوړه نسي مطلب يې دا ؤ»

اوس لا بيغمي ده نور څوک ندي راغلي بيا به وار نه در رسپري، دلته يوسف خان لا بله خبره نه وه کړي چي اسد وويل څو نفره مشران راغلل هغه د مشرانو په کوټه کي دي ما هغوی ته هم چای وروپي.

جان اخښي (اشاره د محبت پلارته) راته وويل: چي بيا ده ته ووايه چي دې کوټي ته راسي دا مشران د مبارکي لپاره راغلي دي، پدغه وخت کي يوسف خان داسي په نزاکت ورته وکتل گویا ورته وايي چي په شي نه يې خبر يواځي دې هغه خپل سبق په فکر کي گززي او بس.

محبت خان هم نه غوښتل چي ورسره مقابله وکړي، ولې چي يوسف خان هم د انډيوال په څير ډير ورباندي گران ؤ، د ده په هر غم کي ډير ورسره ژرلې وو، او په توره شپه به يې د ده څخه ځان نه سپماوه (نه دريغاوه) يواځي به يې د شفقت سترگي وراپولې او دغه د ميني دکتو سره به يې يو څه ورته ومسل (نرمه خندا يا د خندا شکل) او يوسف ته دا اشاره کول چي اوس نور څوک ناست دي کله چي سره يواځي سو بيا به دغه راز درته ووايم، دغه وخت د ده د خاله زوی بيا ورته وويل ستا لکه چي هير سو جان اخښي (انور خان اکا) غوښتي!

محبت خان هم د چايو گلاس پر مخکه کښيښاوه او يوسف ته يې هم وکتل ترڅو دی هم ورسره ملگري وکړي، دواړه د مشرانو کوټي ته ورغلل دسلام ويلو وروسته يې د کليوالو سره د لاس روغې وکړې، مگر محبت خان پدې وخت کي دوه د چايو ډک گيلاسونه چپه کړل خو ښه وو څوک په ونه سوځيده، پلار يې منت پر وکړ: پښو ته گوره ستا فکر چيري دی چي گيلاسونه يو په بل پسې چپه کوي.

ريښتيا هم د ده فکر د برايې ماښام په ليدلي خوب کي ؤ، وروسته دواړه يوې خواته کښينا ستل «اسد خان هم اوس دې کوټي ته راغلی ؤ ډير خدمتي هلک دي بې له ځنډه د ميلمنو چپه سوي گيلاسونه بيرته د چايو ورډک کړه، په راغلو کليوالو کي د تاج گل لالا پلار نادر ماما هم راغلی ؤ، که له يوې خوا پخوانی سړی ؤ ساده مجلس يې کاوه د بلې خوا يې د سترگو ديد هم داسې کم ؤ چي هسي به يې خپله لاره په وړه.

ده هم بې واره لاس هسي يوې خوا ته ونيوی او انور خان اکا ته يې پخپل ساده انداز داسي وويل: ښه نو دا هلکوان يې دواړه بنديان کړي وو؟

دا خبره نادر ماما په داسې حال کي وکړه چي لاس يې نورو خلکو ته نيولی ؤ، انور خان اکا ورته وويل: نادر ماما تا لاس شاولي او مراد ته نيولی دی دوی لږ ها خوا ته ناست دي.

نادر ماما وویل: کاکا زه خو سم څوک نسیم لیدلای ما چي ویل دغه دي، انورخان اکا دا هم ورته وویل دواړه نه وو بنديان دغه یو هلک بندي ؤ.

نادر ماما وویل: ولي اوس زموږ سره دوو کسو روغې نه وکی؟

انورخان اکا وویل: هو دوو نفرو روغې وکی دا دوهم هلک د شادولا اخښي زوی دی، هغه نه ؤ بندي.

نادر ماما وویل: توبه توبه! ماغزه مو کار نکوي ما چي ویل دواړه بنديان وو، ښه دي خدای پاک؛ دې در وساتي، شپه راځي خو خوشحالي نه راځي!

یو بل کلیوال چي د چایو گیلای یې په لاس کي ؤ او د خبرو کولو وار ته یې کتل داسي محبت خان ته وویل: خو شپې دې هلته تیرې کړي؟ محبت خان اوس هم د برایی په خوب کي غرق ؤ هسي ناپامه یې داسي ځواب ورکړی: زما په خیال یوه شپه وه داسي ناولده (نابلده) ځای ؤ او هغه خلک یې هم داسي ناولده (نابلده) ؤ مانه پیژندل یو تاج گل لالا هم پکښي ؤ.

«محبت خان چي مجلس داسي سرچپه شروع کړی یوسف خان یې لاس په لاس کښي کښي ترڅو یو څه په هوش کي سي، ناست خلک هم حیران سوه چي دا خو موږ د ډیرو شپو د بندي کیدو اوریدلي وو او دی وایي یوه شپه وه، او بیاتاج گل لالا نو کله هلته ؤ هغه خوهره ورځ پر دوکان وي، دا خبري هیڅ سر نه سره خوري، نادر ماما یې هم داسي هیښ کړ چي دا تاج گل خو به تازه چا نه یې بندي کړی، دا هلک څنگه پرته (چپه) رغیږي، خو دا هر څه حیرانتیا دیوسف خان په خبرو سره یو څه کمه سوه هغه وویل:

برایی د ده یو څه لکه چي تبه وه ماښام هم دخوبه چپه چپه رغیدی بس هغه دتبی اثر دی، دی چي وایي نن دې پر کور څومه شپه ده داسي پوښتنه چا راڅخه وکړه، یو څه مریض (ناروغه) دی.

انورخان اکا هم یې له دې چي خبره دې نوره ځنډ پیدا کړي د محبت خان ماما شاولي ته یې وویل: شاولي اخښي! نن خو ما ستا لپاره یو کار په نیت کي ؤ خو اوس لکه چي دوه کارونه سوه، شاولي هم د ده خبرو ته متوجه ؤ، انورخان اکا وویل:

اول خو به په هغو ولاړو پسو کي یو حلال کړي نور کار به یې سمندر او هغه نورو هلکوانو ته ور پرېږدي، ته به دې خوربي (محبت خان) هغه د بازار ډاکتر ته ورولې نور که د کور څه ترڅه یا خواړه (دکور سودا) پکار وه هغه به هم له بازاره درسره راواخلي چي ماښام به دکلي خلک زموږ کره میلمانه وي، شاولي ماما چي خبره شروع کول یواریي خوربي (محبت) او بیا یې د چایو گیلای ته وکتل او داسي وویل: سمه ده اخښي! بس دغه نیم گیلای چای به لا

و کرم نو به زه هم لاس په کار سم، نادر ماما ته هم د خبرې وار ورسیدی، او داسې پوښتنه یې وکړه: انور خان لالا دغه هلک ته دې واده کړی دی که نه؟

انور اکا هم خبره په ډیر چورت وکړه یا نادر ماما نه مي دي ورکړی ورو به یې کرم «نادر ماما د تاج گل لالا پلار، او ډیر ساده مجلس به یې کاوه کله کله خو به یې خبره هم ژر له یاده وتل (هیریدل)»

خو د نادر ماما مطلب نه و پوره سوی او پاته خبره یې داسې وکړه: انور خان لالا که زما په خوله کوي بس دغه غم یې ژر خوره کني تر دغه به ډیر لیونی سي، هغه څه زمانه مخکي هم زموږ د کلي یو هلک لیونی سوی و که دغسي دکوره ورک سو خو چي زه په هغه هلک خبر سوم خلکو ویل پلار واده نه ورکوي، نو که زما منې دغه فرض یې ورا دا کړه وایم که یې دغه مرض و رک روغ به سي، وایم بیا به یې په سرکي لانسې درد، «همدغه محبت و خو نادر ماما یې د خپلې سپین ږیرتیا، ساده گي او هیرې له کبله نسې پرله برابرولای» د نادر ماما د دې خبرو سره انور خان اکا او ناستو خلکو یوڅه و مسل (د نرمې خندا شکل) یوسف خان هم و محبت یوه پټه نوکاره ورو لگول، یو څه یې په څنگ وواهه چي نادر ماما خو دې هم په مرض پوه دی، موږ خو یې ساده بولو خو ده د نسې مینځ وویشت.

مخکي تر دې چي بله خبره دې څوک وکړي شاولي ماما یوسف ته اشاره وکړه چي محبت خان درسره را ولاړ کړه، او دوی پخپل کار پسې ولاړل، پدغه حال کي انور خان اکا اسد خان ته وویل: هلکه د نادر ماما گیلان وړک کړه، نادر ماما هم وویل: وایم پدا ډیره موده مي داسې بنې چای نه وې کړې نه مي دغسي خوند پراخستی و، یوڅه موده مخکي د هغه نورو خوریانو کره تللی وم د هغو شلومبي هم دغسي خوندوري وې!

لکه دغه ستا دکور چاپې ته یې راتوی کړه پر ځواني دي برکت سه!

د نادر ماما د ساده خبرو سره کلیوال عادت وو ډیر بد یې نه په وړل بلکه لا به یې ساعت ورباندې تیریدی، د نورو خبرو وار لا نه و راغلی، چي کوتې ته یوه ډله نور کلیوال راغلل دکلي ملا صاحب او تاج گل لالا هم پکښي وو روغېر و سو هر څوک یو ځای کښیناستل دکلي امام او نورو خلکو انور خان اکا ته د محبت خان د را ایله کیدو مبارکي وویل چي په ځواب کي انور خان اکا دوی ته خیر یوسي او دکور وداني کلیمې وویلې، د دوی تر مینځ کلیوالي مجلس شروع سو یوار به یې د برابري د اور لگیدو پر پښه خبرې روانې وې، او بیا به چا وچا ملا صاحب ته د ده د نن جذباتي وینا (تقریر) ستاینه وکړه ویل به یې وایم ملا صاحب نن د ظالمانو خلاف ډیر ښه وړغیدې او د دوی خلاف دې سختي خبري وکړې وایمه شاباس!

ملا صاحب هم ددې خبرو لمن ورسره اوږده کړه او د خپلې وینا په رڼا کي داسې وویل: هو باید د ظالم مخنیوی وسي، که چیري دغسي ورته کښینو، نو خو ظالمان به زموږ په کلو او کوروراننوزي دا څه حال دی چي نن هیڅوک

پر خپل کور په امن ندي، دا خو هر څه ددې کليوالو دېې اتفاقي له لاسه دي چې يو وايي زه يې څه کوم او هغه بل وايي زما يې په څه !

د ملا صاحب خبرو ته کليوالو د قناعت سر بنوراوه، چې رښتيا هم موږ ملامت يو، چې يو د بل خبرې ته مو غوږ نه نيوه د هر چا پر خپل سر زور و نن يې نو انجام دا سو چې کله د انور خان باغ څوک ځيني لاندې (قبضه) کوي او کله يې لنگه غوا غلا کيږي.

شاولي ماما هم پسه دکوتي د حويلي په يوه څنډه کي حلال کړې نور کار يې سمندر لالا اونورو کشرانو ته ور وسپاره تر څو دى محبت خان ډاکټر ته بوزي په اول کي محبت خان هم دې ته تيار نه و چې ډاکټر ته ولاړ سي مگر يوسف خان چې مجبوره کړې بيا يې نو انکار نسو کولای، يوسف دا هم په پټه ورته وويل چې که دې د مکتب (سکول) خيال وي چې زه به هلته ولاړ سم څوک يا څوک (غوتي) به ووينم دا خيال دې د فکره وباسه ولي چې نن د رخصتي ورځ ده هغه ستا وزير دفاع (گوډ سپی) لانه معلومېږي نن رخصتي ده بس ولاړ به سو تر ډاکټره نوري خبري به بيا بل وخت گورو.

محبت خان ته نور د ويلو څه نه و ورپاته او ډاکټر ته سره رهي سوه، په اول سر کي لاد شاولي ماما دا خيال و چې کار و ځان ته څه اسانه کړي، غوښتل يې چې دغه د دوى دکلي ډاکټر ته يې ورولي يا يې هغه بل ډاکټر فدا چې اوس په ډاکټر پيدا مشهوره سوي و ورولي خو هغه يوسف ورته وويل:

شاولي ماما ته عجيبه سپرى يې ! ولې هير دې سو هغه تيمور اکا چې ويل چې هغه د بازار يا د ښار پوه ډاکټران وايي چې تاسې کليوال د هر چا څخه دوا اخلى او هغه ډاکټران بولى نو ځکه مو علاج نه کيږي، دا يې لاشه دغه زموږ د کلي ډاکټر خو تر وخت تيرې دواوې (درمل) خرڅه وي، او بل انسانانو او حيوانانو ته کله کله يو رنگه ستنې (اينجکشن) ورلگوي، ولې هغه ستا وراره دې هېر سو لونگ مسکين در ښه يم هغه مار وخواړى خو زموږ دکلي ډاکټر صاحب د زکام ستنې ورلگولې، هغه و چې لونگ مسکين هغه گړې مړ سو او تيمور اکا ورته وويل دغه ستن خو دې هغه بله ورځ ما ته د غوا لپاره هم راکړه.

خو شاولي ماما د يوسف خبرې ته دا رنگه ځواب ورکړې هغه خوزموږ دکلي ډاکټر وويل دا ستنې ډيرې پخوانې دي اوس نه پيدا کيږي، شاولي ماما وويل ولې پخواني شيان تر دا نورو ښه نه دي ؟

يوسف پر وخنډل: ياره شاولي ماما څه درته ووايم نور يا ځيني شيان به پخواني ښه وي خو هر شى پخواني ښه نه وي، بيا نو دوا او درمل دا خو چې تر وخت تېر سي بيا دکتي پر ځاى زيان (تاوان) لري، شاولي ماما ته نور ځواب نه و ورپاته نو يې داسي وويل:

یاره یوسف جانہ! تاسی چي سبکونه (سبقونه) وویل اوس خه نه درسره ویل کیږي، پخوا به زموږ کلیوالو توره اریږه (توره وڅکی) ژړه اریږه، خاکشیریا بارتنگ و خوړل جوړ، روغ به سو بیا به یې په سر کي لانه و درد، ته اوس راسه وایم د دوو شپو کوچنی به یې ډاکټر ته وراخیستی وي او له هاخوا به، هغه د چا خبره یوه پلنډه دغه د ترخو اوبو ډک (شربتو) بوتلان ورکړي وي، دا یې لاهه یو خه زمانه مخکي بنار ته تللی وم یو سړی مي ولیدی هغه بل ته یې ویل دا غوا دې چیري بیایې؟

هغه ورته وویل: ډاکټر ته یې بیایم داسي توبې مي وکنلې، بیا چي یواځي سولم دونه (دومره) مي پر وخنډل چي توبه ما ویل ته غوا وگوره او ډاکټر وایم غوا به څنگه د ډاکټر په دوکان (میډیکل) ورننبايي د هغو خو داسې تنگې تنگې دروازي وي، یوسف او محبت خان ته د شاولي ماما پر ساده مجلس خندا ورغله، دوی اوس د سرک یوې دوه لاري (هغه دوی لارې چي سره یوځای کیږي) ته را رسیدلي وو، د هغه بل کلي څخه د راتلونکي موټر انتظار یې کاوه ترڅو د ډاکټر ترڅایه یو خه ورنژدې کړي، موټر هم ډیر لري نه وراورسیدی، اوس دوی په موټر کي هغی خوا ته روان دي، یوسف خان ورته وویل شاولي ماما ته عجبه بنه سړی یې غوا یا بل هر حیوان خو هم دغسي بدن او وینه لري لکه انسانان دوی هم ناجوره کیږي، شاولي ماما یې خبره ونيول نو دغه په دوکان (دواخانه) یې څنگه ورننبايي یوسف خان وویل ته لکه چي دغه د انسانانو د ډاکټر او دواځای یعنی دواخانه یادوي؟

شاولي ماما وویل هو، هو،

دغه یادوم، یوسف په خندا ورته وویل: یا شاولي ماما د غواؤ یا د حیوانانو ځای جلا وي هغه داسې غټ ځای وي لکه یو غټ سړای شاوخوا یې نورې کوتې وي په هغه کي د حیوانانو ډاکټران ناست وي، بیا ډاکټر باندې راوړي او هغه ناجوره (ناروغه) حیوان وگوري دې ته د حیوانانو روغتون (هسپتال) وایې، هغه د انسانانو دواځانی ته یې نه ورولي، شاولي ماما وویل:

اوس دې یوڅه سرپه راخلاص کړی ما چي ویل دغه د انسانانو د ډاکټر ځای ته یې ورولي سرپه څنگه به یې په دا ځینو کي ورڅیڅوي بیا نو هغه دروازه خو یې د نازکو هندارو وي هغه خو به دستي ورماته کړي، زه یې د دغه نکل ته حیران وم، زه نو نه وم خبر چي د غوا طبیبان بیا په بل سړای کي (هغه روغتون کي) ناست دي.

د یوسف او شاولي ماما مجلس لا جاري و خو محبت خان به تر ډیره خپل فکر واهه او هغه دبرایي په خوب او پاچهی کي به یې چورت بند و، یوسف خان او شاولي ماما هم تر ډیره حده غرض نه ورسره کاوه پدغه لږ وخت کي هغه موټر وان (ډریور) لا د شاولي ماما څخه دا پوښتنه وکړه چي چیرې ځی، شاولي ماما داسې ورته وویل: هغه د لیونیانو ډاکټر ته ځو.

موټروان وويل: تاسې خو ټول سم معلومېږي نو د ليونيانو ډاکټر څه په کوی شاولي ماما يې داسي ځواب وکړي وروره مور هم ولا که يو سم يو مگر اصلي دغه هلک ((اشاره محبت خان ته)) ورولو سم ندى کله کله بې ځايه ږغېږي، دلته يوسف خان موټروان ته وويل: د صحرا خلک يې د ليونيانو ډاکټر بولي د بازار خلک يې نفسيات پوه ډاکټر بولي هغه ته ورځو شاولي ماما خو دکلي سړي دى ساده مجلس کوي چي خوا دې بده نسي، موټروان اوس په يوه کوڅه باندې موټر وگوزاوه يوسف ورته وويل: وروره مور دلته کښته کيږو دا لار د ډاکټر ځای ته لنډه ده موټر وان هم موټر د لاري و يوې څنډي ته کړي دوى د موټر څخه کښته سول او د موټروان سره يې حساب خلاص کړي، اوس د يوسف په لارښونه دوى د يوه ډاکټر خوا ته روان دي، شاولي ماما چي هسې د هندارو دوکان يا دواخانه وويني، وايې دغه ښه دوکان دى دغه ځای ته به يې ورولو خو

(اووم څپرکي: اسان ولی ليوني سي؟)

يوسف به يې خبره ورپرې کړه يا ماما دا هسي دواخانه (درملتون) ده يا د بل شي دفتر دى دلته ډاکټر نسته، ته راځه هغه ځای ما ته معلوم دى، خو شاولي ماما چي د بازار سره ښه ولد (بلد) ندى و هر شي ته حيران حيران گوري يوار دوه خولا يوسف ته داسې هم وويل: هلکه په دا جيبو به پام کوو وايې دلته په بازار کې دغه د جيبو غله (کيسه بر) هم ډير وي داسي نه چي يوشی را څخه غلا کړي، دوى يو څه مزل کړي دى يوسف داسي روان دى لکه شاولي ماما چي سم ورسره روان وي خو چي پام يې سو محبت خان لکه سایه ورسره روان دي خو د شاولي ماما درک نسته ودریدى تر شا يې وکتل د محبت خان څخه يې پوښتنه وکړه هغه هم لکه بیده په خبر نه ؤ، چي ماما پر کوم ځای ورڅخه بيل سو اخير پر شا راوگرزیدل داسي يو کچ گر چي راغله گوري چي شاولي ماما د ټانگې پر آس گوزي او بيا د ټانگې د خاوند سره وږغېږي، يوسف ورته را روان دى دا فکر کوي لکه چي دغه ټانگې والا يې شناخته دى که څه؟

نژدې ورته راوړسیدل خبرې اوس اوري داسي معلومیده لکه د آس سودا چي ورسره کوي.

يوسف ورته وويل: ماما مور تر هغه ځايه ورسیدو چي وموکتل ته نه وي خو ږغ به دې کاوه، بيا مور په څه شي پسي راروان وو او ته څه کوي!

شاولي ماما وويل: يوسف جانه دغه آس چي مې وليدى داسي مې خوښ سو چي څه درته ووايم هغه دچا خبره وایم هر څه يې راسه هير کړه بيخي هغه د خان اکا اس ته ورته ؤ، سړيه که دې ځيني رانيوی دا يې ته هم خان، نو خاني نور څه غواړي آس خو به ورته برابر کړي، يوسف حيران ؤ په خدا يې ورته وويل: دا خو په نغدو پيسو دى نو ته دونه (دومره) پيسي لري يا درسره سته که څنگه؟

د ټانگې خاوند دې مجلس ته غوږ نیولی دی چې شاید د صحرا سړی دی په ډیرو پیسو به آس در څخه را نیسي بڼه ورته خوشحاله دی.

شاولي ماما وویل: یوسف جانه دغه کاکا (د آس خاوند) بڼه سړی راته معلوم سو سړیه سودا به ورسره وکړې هلته ما په کلي کې یو څه پچي ټولي کړې دي بس پدغه پچو به سودا راسره وکړي یو څه پروړ که یې غوښتی هغه به هم ورکړم، دایې سودا سوې، ددې خوا به موږ هم سپاره پر ولاړ سو نور نو څه غواړې!

دا د پچو خبره پر ټانگې والا بیخي بده ولگېده، خو شاولي ماما لا پر آس کښته پورته گرزي، پدغه حال کې د آس یو دکیزې تناو (پاډه) هم وشکوله چې دې کار بیا د آس پر مالک خورا بد اثر وکړی ټانگې والا په ډیر خنم ورته وویل: څه ولاړ سه ولې مې په عذابوې!

شاولي ماما وویل: ولې خو ته به یې هم خرڅوې نو بیا خوشکه ولې کوې؟

ټانگې والا وویل: څه وروره ولاړ سه زه دې د خواری وایستم اوس به مې یو سپاري کې وړی، ولې مې په عذابوې دا ما په شنو لوتو (نوتو) را نیولی دی ته یې په پچو را سه رانیسي، ماغزه دې خراب دې که څه؟

«خو خبره وار په وار د ټانگې والا او شاولي ماما تر مینځ خرابېده» آس هم غوږونه شک نیولي دي د شاولي ماما څخه یو څه تور بدلی ښکاري د بلې خوا یې یوه کیزه هم وشکېده او دا خطرناک مجلس خو وار په وار یاغي کاوه، یوسف خان او محبت یوار ټانگې والا ته وایي وروره پرېږده د صحرا سړی دی دکیزې تاوان به دې درکړو، بیا شاولي ماما پورې وهي او ورته وایي شاولي ماما پري یه ږده خپل آس یې دی نو چې په پچو یې نه درباندي خرڅوي نو په زور خو به یې نه ځيني اخلي.

«خو بس دغه مکوه، ایله شروع ده خبره سمې خواته نه تله، وار په وار حالات خرابېدل»

شاولي ماما ورته وویل: ورور خوشکه ولې کوې پر تا که آس گران دی پر ما خپلي پچي گران دي، ولې خلک یې پر اور ډوډی نه پخوي، چې نه یې خرڅوې په سمه ووايه چې نه یې خرڅوم.

ټانگې والا په بگۍ کې ناست دی، خو شاولي ماما لاندې پېشرو ورته وهي، یوه دوې خبري لا نوري نه وې سره اړولې چې ټانگې والا داسي عصباني سو، تا چې ویل پېر انانو ونیوی داسي یې اختیاره یې هغه د آس غمچینه وه که لښته و شاولي ماما ته یې ونيول، خو چې دوې، درې به یې شاولي ماما واهه دی هم ورته په جذبې کې سو، صحرائي سړی ؤ په زور بڼه زورور ؤ دغسي ټانگې والا تر دا یوه لاس و نیوه لاندې را ایله کړی پدغه حال کې آس تور واخیست تر یوه ځایه یې ټانگې والا هم ورسره کش کړی، په هغه پایدام کې لکه چې د ټانگې والا کالي بند وو، د بلې خوا شاولي ماما سوکان ورته نیولي وو، خو پر ټانگې والا خورا قیامت جوړ ؤ تر څو چې خلک سره را رسېدل

د دواړو سرو نه په وینو رنگ و، مگر تانگې والا تر شاولي ماما ډیر خوږ و یواز د تانگې سه را ایله سو بیا چي آس تور واخیست بیا یې تر یوه ځایه ورسره کش کړی هغه د شاولي ماما د سوکانو وارونه خو لا څه کوي، دلته دغه تانگې والا هم اکثره وخت تانگه یواځي یا جلا درول تر څو یو سپاري ځانله پیدا کړي بل داسي خوشک و چي د هغه نورو تانگو والو سره یې هیڅ گزاره نه کیدل، خو دا چي آس یې تور واخیست او شاولي ماما بڼه وډباوه د ده ملگرو ته بڼه خوند ورکړی نو ځکه یې د ده په خلاصېدو کې ژر هڅه ونکړه د بازار ناولده (نابلده) خلکو سره جلا کړل یو یې یوې خواته کش کړی او بل یې بلې خوا ته بوتلی خو تانگې والا د شاولي ماما د سوکانو څخه ډیر سدو بد (یوڅه بې حاله) دی.

یواز یواز لا په بې سدتیا کې دا هم ووايي ایله مي کړی زه آس په پچو نه خرڅوم، پر راگرزېدلي خلک یو یو پر وځاندي چي دا څه وايي، کله چي د خوشکيار اکا آس لیونتوب شروع کړی نو سمدستي د سپک پر آبله غاړه د دوو بگیو د اسانو سره په جگړه بوخت سو هغه یې هم په وینو ولړل ولې چي دی ډیر قوي یا زورور و، د شاولي ماما خو ناحقه نه و خوښ سوی چي نه تر تېرېدې کله چي دغه آس پر هغه نورو اسانو یو ناڅاپه حمله وکړه هغه یې د ځان په څیر (رنگه) لیوني کړه اوس نو درې سره اسان د ورپورې تړلو بگیو سره د بازار پر یوه سپک ولاړ سي او پر دا بل سپک را وگرزي هیڅ شی یې مخه نسي راگرزولای نژدې وو چي څو کسان دې وډاري، خو هسي به ورځيني خلاص سو، د بلې خو د بازار دوکانونه وار په وار پسې تړل کېدل، په بازار کې خورا بده ورځ جوړه ده ولې چي د تانگو اسانو خورا بد سر اخستی دی، هغه دچا خبره ده یو قیامت جوړ دی میړه هغه دی چي ځان له مخه وباسي ځينو کسانو په ځانو پسې د دوکانو دروازې راوتړلې ځيني بیالوړو ځایو یا د دوکانو بامو ته وختل د هغه ځایه بازار ته گوري، چي لیوني اسان د تانگو سره داسې ورکې ځغلي ته چي وايي د شاخیز (پریټ) ورځ ده یا د دوی سه ماسیوا بل څوک نسته یا لکه دا بازار چي د دوی دپلاروي.

له هرې خوا چي به د بازار په سپکانو راغلل داسې بې دسپک دغاړې دوکانداري سره کېږي وډې کړي تا چي ویل سیلاب راغلی په پلیو، شنو، نخودو اونورو شیانو خو داسې بازار لړلی و لکه باران چي سوی وي، د پیازو او پتاتو پر رپړیو چي به ور برابر سول رپړی به یې داسې یو په بل کې سره وجنگولې لکه د تورې گاډی (ریل گاډي) ډې چي سره وجنگیږي، پیاز او پتاتي به هره خوا په گیلیدو ول.

د دې بې حاله سوو اسانو به هم شاید په زړه کې دا درد و چي دا انسانان زموږ سره څنگه ظلم کوي درانه مو باروي ورپسې مو په لښتو یا غمچینو وهي کیزې مو په زور داسې کشوي چي زموږ د ژبې او خولې هیڅ خیال نه ساتي چي دا به هم خوږیږي، دوی یواځې پدې بڼه پوهیږي چي ډیرې پیسې وگتي او موږ درانه بار کړي زموږ تر بدنو به خولې بهیږي خو دغه انسانانو ته زموږ د ستړیا هیڅ احساس نه کیږي، موږ خو پخوا د یوه انسان د سپرتیا لپاره وو او موږ به یې هم بڼه نازلو هغه وخت موږ هم خوشحاله وو، نن څه کوي چي دې ظالمانو موږ تر دې درنو بارو لاندې د

ژونده بيزاره کړو ، شاید د دغه اسانو به دا هم خواهېش وو که يوه ورځ موږ ته واک په لاس راغلی او هغه ورځ به يې همدا نن بلل چې د بازار حکمراني نن د دوی په لاس کې وه او د بازار په سرکانو يې هر څه سره گډ وډ کړه ، دوی به هم شاید پدې پوه ول چې حکمراني همدا سې کيږي چې هر څه دې گډ وډ وي ، تر ټولو زيات تاوان يې د سړک د څنډو دوکانداريو او د پيازو او پتاپټو رپړيو ته ورساوه ولې چې هميشه به د دوی د لاسه لاره بنده وه او دغه اسان به درانه بار را روان وو نو نن يې لکه چې يو څه کسات ځيني واخيستی دغه اسانو داسې نژدې فکر نه کاوه چې يو صحرائي سړی (شاولي ماما) به بازار ته راځي او په يوه ورځ به د بازار حالات بدلېږي ، هلته به يې خاوند د هغه صحرائي سړي په سوکانو په وينو رنگ او بې سده کيږي او داسې انقلاب به جوړېږي چې واک او اختيار به د دوی لاس ته ورځي ، او دوی به د بازار په خلکو پسې ځغلي چې چا ظلم کړی دی چا لاره بنده کړېده او چا گرانه سودا ورکول ، سر اخیستو اسانو لا خپل مست شاخيز د بازار په سرکانو کې کاوه هغه څه چې دوی کول هغه يې وکړل ، د بازار خلک يې د بندو دروازو او لوړو ځايو يا بامو څخه په بې وسي ننداره کوله.

د ډيرو خلکو پدې سر نه خلاصېدی چې ددې اسانو سره څه وسول چې داسې بې حاله سوه ، هسې خپل ځانو دلارې ايستلي ول ، هغه پياز او پتاپټې چې پر مخکه هوارې پرتې وې هغه د چا په ياد وې او ځينو خلکو ته خو دا درک هم نه ورمعلومیدی چې کيسه د کومه ځايه خرابه سوه ، او دا اسان او ټانگې د چا دي ، خو څه ساعت وروسته ځيني خلک چې په بازار کې ډير کارونه ، نه درلودی د بازار څخه په تنگو کوڅو يا مخ چپه لارو ووتل ، اسان هم يو څه پر ارامه سوه .

بس د خدای پاک فضل ؤ چې پوليس را ورسېده په ډيره هوښياري سره يې د يو دوکان پر بام سنگر ورته ونيوی په لومړي سر کې لا اوښکې بيونکې (انسوگيس) گيس پر استعمال کړی خو د دې سره اسانو بيا زور واخيست ، خوبل چکر چې اسان پدې سړک را برابر سول ، پوليسو هم په پوره مهارت د توپکو خولې ورباندې برابرې کړې وې د دوی هم ورباندې ټکان سوه ځيني گولۍ (مرمی) به خطا کېدلې خو څو گولې ښې کاري کې ولگېدې د بازار مينځ ته په را رسېدو دوی هم د زوره ولوېدل او يو په بل پسې پر مخکه را ايله سوه وينو يې لا ښه په زور کې داري وهلې خو دوی د بازار په مينځ کې داسې بې اختياره د حرکتو ولوېدل چې د سر خواوې او د مخ پښې يې پر مخکه وې او د شا پښې يې يو څه پورته وې ، ولې چې په بگيو پورې تړلي وو ، د ټکانو پر وخت د بازار هغه څنډې چې د اسانو د ورتگ څخه چې وې و تړل سوې تر څو يوه بله پيښه ونسي ، هر چا د خطر احساس کاوه ، د دوکانو پر سر ولاړو خلکو به يوار په تعجب پوليسو ته وکتل او بيا به يې د بازار په مينځ کې ويشتل سوو اسانو ته وکتل چې وينې هره خوا بهيږي ، بيا به يې د ځانه سره وويل د خدای (ج) زور د حکومت زور (دا يوه تعجبي جمله ده) حکومت خو د دغه ورځې لپاره دی ته وگوره څنگه وينې په بازار کې وبيولي!

دا که د حکومت دا خلک (پوليس) نه وای دا کار به چا کاوه؟

د مستو او لیونیو یا بی حاله اسانو د بیرې چې خلک د دوکانو پر سر ولاړ وو یا بی دروازی تړلي وې ، د هغوی بیره هم کرار کرار ورکېده ، او په بازار کې یواریا خلک سره پیدا سوه ځینو خلکو هغه خپل پیاز ، پتاتې یا نور شیان سره ټولول خو تر ډیره دغه شیان هم د اسانو په وینو لړلي وو ، څوک بیا پر وژل سوو اسانو راټول وو ، مگر بگی یې پولیسو خپل مرکز ته بوتلې تر څو خاوندان یې په لاس ورسې او د دغه تروریستي عمل په اړه تحقیق ځینی وکړي ، د دوو بگیو یا اسانو خاوندانو خو دا هوبنیاری وکړه چې د اسانو تر ویشتلو وروسته یې ځانونه د بازاره څخه و ایستل تر څو د حکومت د ممکنه نیولو او تحقیق څخه یې ځان خلاص کړي وي ، او د درېیمې بگی یا آس خاوند چې خوشکیار اکا نومیدی د شاولي ماما سره چې خبره پر شخړه واوښته او د پینې اصلي لامل (سبب) هم دی و هغه په لومړي سر کې د شاولي ماما د سوکانو یا وهلو څخه بې سده یا بې هوشه و خلکو یوې څنډې ته کړي وروسته حالات نور خراب سوه نو دی هم دغو خلکو په یوه دوکان د ننه گړي چې دروازه یې داسې نیم کښه خلاصه وه دا وهم تر ډیره نه کیدی چې دا بې حاله اسان به دې خوا ته راسي .

خلکو یې د سر وینې ور پاکې کړې یو دوه ځایه په رښکیو ور وتړل کرار کرار به یې هغه د بورې څخه جوړ شربت یا خوړې اوبه ورکولې ، تر یوه حده چې لانه په سد کې نه و راغلی دابه یې وویل : څه ولاړ سه صحرائي سړی یې زه آس په پچو نه خرڅوم ، ما په شنو لوتو (نوتو) رانیولی دی ته یې په پچو را څخه غواړې . . . یو څو داسې بې حاله یا سرچپه خبرې به یې نورې هم وکړې ، ځینو خلکو ته به دده پر خبرو خندا ورغله ، ځینی ناخبره خلک چې دغه دوکان کې حاضر و دده دخبرو څخه پوه سول چې د یوه آس خاوند دغه نفر هم دي ، کله چې اسان پولیسو وویشتل نو د دغه حاضر و خلکو پر خوشکیار اکا زړه نور وسوځیدی چې یو څو دی پر دغه حال دي او د بلې خوا هغه دي آس یې هم وویشتل سو ، وروسته څه کسانو تر دوا او ډاکټره پورې ورساوه مگر هلته دا خبره چا نده ښکاره کړې چې خوشکیار اکا هم د یوه آس یا یوې بگی خاوند دی ، ولې چې دوی بیر بدل چې حکومت یې د یوه دهشتگر په نامه و نه نیسي ، دلته د بازار وضعیت (حالت) لا گډ و دی پلي ، نخود ، پیاز ، او پتاتې پر سرک پاشلې پرتې دي د اسانو وینو هم لومرداري جوړه کړېده ، پر دغه حد یا علاقه خو هغه د چا خبره بیخي لاره بنده ده د سرک په مابین کې ویشتل سوي اسان پراته دي د پورته کیدو څوک یې نسته د حکومت وسایل هم سره نسته که وې هغه بیا خراب سویدی ، هغه افسران (مامورین/چارواکي) یې هم اکثره په رخصتي تللي دي که څوک پر ځای وي د هغوی بیا کار ته چندانې زړه نه غواړي ، گوره چې تنخواوې کمې دي که څه پینښه ده سم یې وکار ته زړه نه غواړي ، هغه یو څو پولیس چې راغله هغو دغه بې حاله یا بې سده اسان وویشتل بگی یې د ځانه سره بوتلې بس دغه یې د وسه پوره وو

پر دې ډیرې خبرې وسوې چې دا درانه اسان به څنگه د لارې باسو چا به ویل چې په موټر پورې به یې وتړو چا به ویل حکومت ته به عریضه (درخواست) وکړو هغه به هغه شی (کرینگ) د یو ځایه راوولي یا به یې په پور واخلي هغه درانه شیان چې پورته کولای سي ، هر چا دخپل فکر برابره خبره کول اخیری خبره یا وړاندیز (تجویز) دا وسو چې اوس خو

هغسې هم ناوخته سو ما بنام به د بازار او شاوخوا سپي پر را ټول سي هغه به يو څه غوښې ځيني و خوري نو به صبا ته يو څه سپک سوي وي بيا به نو زموږ يا د حکومت وس هم په ورسپړي چي دغه وژل سوي اسان له بازاره څخه وباسو ، بل خود گرانۍ هم دغه حال دی چي انسانانو ته لا د خوراک سم شی نه رسپړي او يا د هر چا سم وس نه په رسپړي نو سپي خود چا په یاد دي نن شپه به دوی خواران ښه ځانونه په غوښو ماږه کړي ، بله گټه خويي دا ده چي زموږ په بازار کې خو امنیت د شپې یاد ورځې هم نه يې او هره شپه يو دوکان د غلو له خوا مات سوی وي ، چوکيداران خواران يې هم په چم نه پوهیږي خو نن شپه به د چوکيدارانولا خاص ضرورت نه وي ولې چي د دغه وړو سپو به ډلې ډلې په بازار کې گزري څوک به د دوی له بېرې بازار ته نسي راتلای نو شپه به ښه په امنیت کې تېره سي .

دغه وړاندیز (تجویز) چي چا وړاندې کاوه ولاړو خلکو ډیر په غور اوریدی ولې چي خبره معقوله ورمعلومېده هر اړخ يې گټور ؤ ، چا يې مخالفت ځکه ونکړی ولې چي د دوی په وس کې تردې بالا څه نه وو ، ځيني خلک خو په زړه کې ډیر خوشحاله سوه ولې چي د دغه وژل سوو اسانو لپاره يوه اسانه په زړه پورې لاره پيدا سوه يوه نفر ته خود دي خبرې معقوليت يا رښتینوالی بيخي اوس لا ورمعلوم سو ، هسې د خبرې وار ته کتل چي د خپلې رایې اظهار وکړي ، خو کله چي د خبرې وار پيدا کړی نو يې داسې وويل : هو دا ډیره ښه د فکر خبره يا تجویز دی ولې چي شاوخوا د سپيو غيا خو اوري چي وار په وار په ډیر پړي او خود بازار سپي خو پر موږ شاوخوا راگزي هسې خپل وار ته گوري پر وژل سوو اسانو را گزیدلو خلکو چي وړپام سو رښتیا هم داسې حالت ؤ ، ډيرو خلکو دا فکر کاوه که هسې دا ولاړ خلک يوې خواته سوه بيا به نو په هر آس کې شل سپي سپاره وي ، بيا به بل حال وي ، ولې چي اوس لا د بازار د سپيو رویه بدله وه هر چا ته به يې په خنم کتل دوی به هم شاید دا فکر کاوه چي نور تاسې دا خپل بې فايدي مجلس پر بردی سهار چي تاسې راځی گوره چي څرمنې به يې پاته وي که نه ، خبره همداسې معلومیده چي را روانه شپه به واک او اختیار د دوی په لاس کې وي .

د ورځې په نیمایي کې چي کله حالات خرابیدل او اصلي وجه (لامل) يې د شاولي ماما او بگيوان خوشکيار اکا د آس پر سر لانجه وه او دوی دواړه د جنگ په حال کې خلکو سره بيل کړه ، خوشکيار اکا يې يوې خواته کش کړی او شاولي ماما يې بلې خواته پورې واهه ، شاولي لا په اول سر کې زور کاوه او د جنگ اورته يې لمن وهله خو وروسته چي پوه سو چي د آس خاوند دي هم په وينو ولاړه او اسان هم لښوني سوه يا ځان کاره دغه دي فايده ده ، بس ده هم د يوسف په خوله وکړه ځانونه يې له بازاره وايستل ولې چي حالات د دي نه وو چي يا دي محبت خان ډاکټر ته ورولي (چي بازار ته د را تلو اصلي کار يې همدغه ؤ) يا دي دوی په نور څه پسې وگزي ولې چي نور وخت په بازار کې تيرول دوی د ځان په گټه نه باله .

کله چي د بازاره ليرې کېدل د شاولي ماما د سر د سر بېر نو زخمو ويني دوی د جيب په دسمال پاکې کړې او يوڅه نسواري هم پرواچول ، يوسف ورته وويل هسې هم د ډاکټر پيدا و دواخاني (درملتون) ته مجبوره يو چي يوار پر

ورسو ترڅو پر دا خوږو ځايو يو څه دوا درواچوي ، خو شاولي ماما وويل : هسې به يو څه ايرې پر واچوو دوی لا د خپل کلي په لور روان دي يوسف ورته وايي شا ولي ماما اوس هم ښه خلاص سوې ، که حکومت يا دغه دوکاندارانو ته په لاس ورغلی وای د ټولو تاوانو تاوان به يې درڅخه اخستی وای هغه بگيوان خو دې بيخي بې سده کړی خداى (ج) دې يې نه وژني د هغه غاړه خو گرسره نه وتل .

شاولي ماما خو يو څه پوه سوې ؤ چې تاوان خو ما پيښ کړي مگر بيا به هم يو څه خښم ورغلی او داسې به يې وويل دا د بازار خلک بيخي خوشک دي زموږ گذاره نه ورسره کيږي وایم ما سمه سودا ورسره کول ده ظالم زه په لښته ووهلم ، چپه او راسته راته ورغيدى ، يوسف وويل ماما ته ولې د بازار خلک ملامتوي اصلې خو موږ ملامت يو ، موږ خو محبت ډاکټر ته بيوى ته په دا مينځ کې د آس په سودا اخته سوې ، بيا نو تا آس په پچو را نيوى د بازار خلکو کله شيان په پچو ورکول ، دوی لا دغه مجلس کاوه چې د بازار خوا ته ټکان شروع سوه ، يوسف وويل دغه دي ټکان خو دې واوريدل دا لکه چې بيا بله پيښه وسوه ، دلته د خبرې وار محبت واخيستی اوداسي وويل : دا لکه چې هغه د دوکانو پر سر ختلو پوليسو پر هغه ليونيو اسانو ټکان وکړه يا به يې د بازار پر خلکو کړې وي ، شاولي ماما وويل نه پوهيږم چې څه شی به وي خو زما هغه آس ډير خوښ سو کاشکي را باندي خرڅ کړی يې وای !

يوسف پر وځنډل ماما ته هم عجبه سړی يې د آس خبرې لا کوي ، شاولي ماما لا جواب نه ؤ ورکړی چې يوسف خان ورته وويل دغه دي د ډاکټر پيدا تر دواخانې (درملتون) پورې را ورسيدو دلته به ستا په زخمو يو څه دوا درواچوي دا لږ لږ وينه به يې هم بنده سي او د محبت خان لپاره به هم هسې يو څه د تېې او طاقت دوا واخلو ، ترڅو بيا انور خان اکا ونه وايي چې محبت مو ولې ډاکټر ته نه دی ور وستلي ، شاولي ماما خو لا اول ويل هسې به يو ټوکړو سوځود هغه ايرې به پر واچوو نور شی نه غواړي نسوار مې لږ وه کني بل شي ته حاجت نه ؤ ، خو دا چې يوسف د انور خان اکا خبره ورته وکړه نو ده هم قناعت وکړی ، يوسف لا داهم ورته وويل داسې نه چې دا كيسه و دواخانې والا ته وکړې يا دهغه سره کوم بل بحث (لانجمنې خبرې) ونکړې چې پر بل غم وانه وړو ، دواخانې ته په را رسيدو دوی سلام ووايه او د تختو پر چوکیو کښيناستل ، ډاکټر پيدا نه ؤ پر ځای ، گوره چې د کوم بل ناروغ کتنې ته يا کوم بل ځای تللی ؤ خو هغه شاگرد يې پر ځای ؤ ، هغه هم ښه ؤ ليک لوست يې نه ؤ زده نه يې د گوليو او بوتلانو نوښتې ويلای سوي ، خو د رنگو يا نښانو څخه نژدې ټولې دواوې پيژندلې ، ښه راستمن ځوان ؤ کال او دوه بعد يو کليوال ډاکټر يا دواخانې والا ځيني جوړيدای سو ، د ډاکټر پيدا هم ښه لاس په خلاص ؤ ، ښه ډير کارونه يې د ده پر غاړه ؤ ، د دوی په ورتگ هغه هم ښه خوشحاله سو چې دا دي څو گيړاکان خو درته راغله ، هم به دې سودا پر وسي هم به يو څه تجربيه پر وکړې ، دا يو خو داسي معلومېږي لکه جنگ چې کړی وي او دا نور دوه هم د ناچورۍ څخه خلاص نه دي ، دی هم لاس په کار سو اول يې د شاولي ماما په خوږو (زخمو) سوو ځايو يو څه ژړه دوا ورواچول او ژر ژر يې يوه داسې غټه جوشي گولی د يوه دبلي څه را وايستل او يوه گيلاس اوبو ته يې ورواچول ، چې خوند او بوی يې پر شاولي ماما ښه ولگيدى ، او هغه نورو دوو ته يې د خپلې تجربيه او اخلاص له رويه چې ده يو څه ستړي هم بلل د

چایو له ترموزه یوه یوه پیاله شنې چای ورتوی کړې ، شاولي ماما ته د دواخانې والا رویې ډیر ښه خوند ورکړی ولې چې د سهاره څخه چې د کوره را وتلي وو د شنو چایو بوی لانه وکتلی ، اوبیا په هغه شخړه هم واوښتل ، خودا دي دواخانې والا نه یواځې د شاولي ماما په زخمو دوا پورې کوي بلکه د خوراک لپاره یې هم یو څه ورکړه ، د ډاکټر پیدا شاگرد که تعلیم نه و کړی خو ښه تجربیه ناکه ماغزه یې په سر کې وو ، دواوې یې د خپلو رنگو او نښانو څخه پیژندلې ، دی که څه هم د ډاکټري تر ځایه نه و رسیدلی خو شاولي ماما اوس د ډاکټر په نامه باله ، ډاکټر د محبت خان لاس هم وکاتی دواو ته یې جلا جلا کڅوړې (کڅوڼې) له دواوو، وړ ډکې کړې د خوراک د وختو نښانونه یا لیکې یې ښي په ترتیب سره باندې وکښلې ، دا یې لاهم ورته وویل زمونږ دواخانه که د بازار څخه وتلې ده خو جعلی دواوې نه خرڅوو.

شاولي ماما پخپل صحرائي انداز ورته وویل : قربان دې سم وایم اول مې لا خوښ سوې چې پخپله دوکانداري کې به د بې ایماني شیان یا دغه دوه لمبره دواوې نه خرڅوې ، پر دغه پراخ تندې مې وپیژندلې چې ښه انسان به یې ، وایم که زه خلاص وای یا دې دوکان (دواخانه) زمونږ په کلي کې وای نو ته ومنه چې ما به لا یو څه ډاکټري درڅخه زده کړې وای ! د شاولي ماما پر دې ساده مجلس دواخانې والا یوسف او محبت ټولو وخنډل ، هغه لا جواب نه و ورکړی چې شاولي ماما نور داسې وویل : آښه ډاکټر صاحب تاسې نسوار خرڅوی که یه ؟ زما خو نسوار ټول خلاص سوي دي ما وایل که د یو څو روپو دا راکړې ؟

دواخانې والا ته د شاولي ماما مجلس ډیر خوند ورکاوه په ډیر ښه انداز یې ورته وویل : یه کاکا دلته نسوار نه خرڅوو دا دواخانه (درملتون) ده دلته یواځې دواوې خرڅیږي.

شاولي ماما خبره زیاته کړه : ښه تاسې نسوار نه خرڅوی هغه زمونږ دکلي دوکاندار تاج گل لالا پخپل دوکان کې هر څه خرڅوي یو د کټوې دارو یې نه دې سم نور یې هر څه ښه په بیعه دي ، آښه دارو (دکټوي دارو) به هم نلري خدای سته نن د انور خان اخښي په کور کې میلمانه دي ، له ما څخه یې را غوښتي وو ، اوس مې دا دي په یاد سوته وادارو نسته ؟

خو د دې خبرې ځواب یوسف ورکړی ، یا ماما دلته دارو هم نه خرڅیږي ، کله چې لومړی دوی دې دواخانې ته راغلل نو به دواخانې والا د پینې پوښتنه ځیني کول خو شاولي ماما سم حال نه وایه خبره به یې سره وژوول.

هسې به یې دومره وویل : هلته په بازار کې بد حال جوړه سوزه هم ورکې خوږ سوم ، دواخانې والا هم نور نه غوښتل چې د دې پینې پل ووهي ، یو څه وروسته چې شاولي ماما خپل ساده مجلس شروع کړی د دواخانې والا هم طبیعت ورسره وغوړیدی ، شاولي ماما یواز په ډاکټر صاحب ورته وایي بیا یې پام نه یې په دوکاندار ورته ووايي ، شاید دا به یې د نسوارو د نه کیدو یا د ساده گي وجه وه ، اخیر یې د دوا پیسې ورکړي او په ښو خبرو سره یې

رخصت سره واخيست ، دوی درې سره اوس د کلي په خوا روان دي هغه ستړيا بې هم يو څه لږ سوه شاولي ماما ورته وايي ياره يوسف جانه دغه ډاکټر صاحب ډير پوه رامعلوم سو خداي (ج) مې دې نه ناجوره کوي که ضرورت پيښ سو وایم سيده به ده ته راځم بيخي مې خوښ سو ، يوسف بې داسې خبره ونيول ماما ته هم عجبه سړی بې وایم هغه د ښار يا بازار پوهان ډاکټران دا دکلو د دواخانو کم تعليمه ډاکټران بيخي نه خوښوي چي دوی دې د خلکو کتنه کوي او بيا دې دواوې ورکوي ، داکار ډير خطرناک بولي ، هسې خو موږ د مجبوري ورځې ورځو .

شاولي ماما ته دې خبرې خوند ورنکړی او داسې وويل : يو خو تا موږ د بازار په ډاکټرانو مړه کړو سهار هم تا دغه خبرې کولي چي د بازار ډاکټر ته به ولاړ سو هلته چي دې زه په وینو ورنگولم اخير بيرته دغه دې دکلي ډاکټر ته اړ سوو .

يوسف وويل : هغه خو تا آس رانيوی په هغه کې زما يا د بازار د ډاکټرانو څه گناه ده ، تا ته په څه شي در معلوم سو چي دغه دواخانې والا پوه دی ؟

شاولي ماما وويل : يو خو بې تندي ښه پراخ وو اخلاق من ځوان وو ، بل څنگه بې سته چای درکړي هغه د چايو ديگ ؤ که چای جوشه (ترموز ښه بې) هغه مې لا خوښ سو ، هغه د خانانو په کورو کې چي هم وي .

يوسف وويل : ماما په پراخ تندي يا ښو اخلاقو خو څوک نسي ډاکټر کيدای ، او هغه د چايو شی ترموز بولي ، ستا چي پر خوله درغی هغه نوم پرېږدي .

شاولي ماما ځواب ورکړی : ته بې نو نه منې ما ته بې بله تجربيه هم رامعلومه سو ، کله چي مورکې مسکينه لالک ډاکټر ته بيولي وه هغې ته بې هم دغه جوشي گولۍ ورکړي وی ما به هم کله کله د دې په غلا دانه دانه ورڅخه خوړل ، وایمه بيخي د مالتي رنگه خوند بې ؤ زما بيخي خوښې وې وایم اوس چي موږ ورغلو ده هم هغه رنگه گولۍ په اوبو کې راسمه کړه وایم لکه دغه ډاکټر چي راپوه سوی وي چي دغه گولۍ پر ده ښې لگيږي .

يوسف وويل : تا ته خو ډاکټر در معلوم سو ، خو د ده خوارکي د دواوو پوره نومونه لاسم نه ؤ زده ، ولې چي دواوې به بې داسې را اخيستلې ، هغه شين کاغذي گولۍ اودرختي والاشيربت به لا درته را واخلم ، هغه د دواو تعليم چي کړی وي هغه بې په دغه نومونه يادوي ، خو شاولي ماما د ده خبره داسې پرې کړه ، بس ته هغه د بازار دا ښه ډاکټران بوله زه به دغه ښه ډاکټر بولم ، د دوی دغه بې قناعته مجلس لاهم دغسې روان ؤ ، محبت خان هم نه غوښتل چي د ماما او انډيوال يوسف په شخړه کې ورگډ سي ، تر ډيره به د ده فکر هغه د برائي په قضا سوي مجلس کې بند ؤ يا به بې هغه ليدلي خوب په فکر کې گزیدي ، کله چي دوی په دواخانه (درملتون) کې وو محبت خان پر کاغذ يو څه وليکل خو يوسف خان هم دا فکر کاوه چي دا به هلته غوټۍ ته وراستوي نور بې غرض ورسره ونکړ خو دا وخت چي دوی کلي ته راوړسيدل ، دا نو داسې وخت دی چي هلته په بازار کې اسان ويشتل سويدي او له دوو کانو څخه

خلک کرار بازار ته راوړي او نژدې خلک وژل سوو اسانو ته نژدې کیدل ، دلته شاولي ماما ، يوسف او محبت خان هم خپل کلي ته راوړسیدل د تاج گل لالا دوکان ته په را رسیدو د دوی د مینې قاصد جانو هم حاضر و شاولي ماما پدغه حال کې کور ته ولاړی يوسف د تاج گل لالا و خوا ته ورتېر سو خود سترگو تر کونجانو محبت ته کتل محبت خان هم هغه په دواخانه (درملتون) کې لیکلی لیک جانو ته ورکړی نور یې هم یو څه ورته وویل ، جانو هم د غوتی په اشاره درې څلور واړه د تاج گل لالا د دوکان مخ او د محبت خان دوی تر کوره تگ راتگ کړی و خو په خپل مقصد کې ناکامه تر غوتی پورې تللي وو خودا اخيري ځل دی هم خپل مراد ته ورسیدی په غوړو کې د محبت خبرې او په لاس کې د ده لیک او په ډاډه زړه د غوتی خوا ته روان سو .

(دلته د داستان)

(یادونه)

په پښتنو کې کشران د احترام له وجهي مشرانو ته په کاکا یا ماما وایې نو ځکه يوسف شاولي ته هم به ماما خطاب کوي ،

(اتم خپرکی)

(د کتابو د لیکلو لامل او زما د کتابو په اړه د خلکو نظر څه و)

درنو لوستونکو او زړه ته راتېرو ملگرو کیدلای سې چې تاسو به زما پنځه سره کتابونه لوستي وي او یا به مو همدا کتاب لوستلی وي ضرور به یو څو پوښتنې درته پیدا سوي وي نو ځکه د دې څو کرښو د ویلو تکلیف درکوم.

اول: دا ناول ما ولې ولیکی؟ ځواب: کله چې ما کتل چې زموږ ډیر د نوي تعلیم لوستي ځوانان هغه که په ښوونځي کې وي او که د لیسې (کالج) څخه ورپورته، دوی به همیشه یا تر ډیره حده د بل کلتور ناولده (نابلده) ناولونه یا داستانونه کتل چې په هغو کې به د شرابو، عیاشی، بې لاری ځیني نورې خبرې مخ ته ورتلې خو مثبت لوری به یې کم و.

نو ځکه ما وغوښتل چې تر یوه حده په سم فکر د دغسې ځوانانو یانورو مطالعه کوونکو لپاره د خپل کلتور سره نژدې پخپل ادب کې یو څه ورته وړاندې کړم، او تر ډیره حده زموږ د ژبې او ادب لپاره په شعر کې کار سوی و خو تر دې وخته لا زموږ د ادب د نثر خوا ډیره کمه هم ده، د بېلگې لپاره کله چې زما لومړی ناول (ناکامه مینه او زورور خلک) په کال ۲۰۰۲ م کې ما چاپ کړ نو تر دغه وخته پدې صوبه بلوچستان (سوهیلی پښتونخوا) کې دوه نور ناولونه ((وچه لښته)) او ((پروني مخونه)) چاپ سوي وو چې پدې حساب سره زه په دغه سیمه کې و پښتو ته د درېیم ناول لیکوال جوړیدای سم.

دوهمه پوښتنه: زما د پنځو سره کتابو کیسې له کوم څه را اخستل سوي که نه؟

ځواب: زما د لنډو کیسو ټولگه چې څوارلس کیسې لري یا د دغه څلور ناولو ټول داستان دا زما خیالي کیسې یا کیسه ده، خو البته په یوه ښه پېښې سوي دي یا پېښیدونکي دي په یو رنگ نه یو رنگ په نړۍ کې وجود لري، یعنی د پېښیدو حقیقت یې سته، کله چې به ما قلم لیکلو ته پورته کاوه نو زما په فکر کې به یوه مختصره غوندې خبره وه خو تر لیکلو وروسته به یو عجیب غوندې داستان ځیني جوړ سو د لیکلو په دوران کې به ما دا فکر کاوه چې زه هلته موجود یم داسې څو ځایه به راغلي وي چې پر هغه صحنو به ما ورته ژړلي وي، چې هو زموږ په انساني ژوند کې دا هرڅه پېښېږي، وروسته چې زما کتابونه ولوستل سوه نو د لوستونکو د ژړیدو هم خبر سوم، بېلگه یې دا ده: یو طالب چې ما نه پیژندی د ده دستار بندۍ کارې (بلن لیک) یې ځای ته راوړی چې په هغه کار کې د ده

نوم مولوي شامحمد ليکل سوی و دغه بناغلي داسي راته وويل: ستا دغه ناول ((ايا محبت به خپل مطلب ته ورسيري؟))

په حقانيه کتاب خانه کي مي وکاتي، يو خای ته چي راورسیدم ومې ژړل او کتاب مي مخ ته ونيوی ترڅو ناست خلک مي په ژړا ونه پوهيري، او دالته مي ټول ولوستی، بله بېلگه: په بوغره روډ کې زموږ د کار خای ته د مخامخ همسايه طالب استاذ کيسه سمیع الله داسي راته وکړه: طالب استاذ چي مخامخ مستري خانه لري او شعري ليکنې هم لري، دوي غرمې ډوډی ونه خوړل او پدغه وخت کي به يې پورته کتاب يا ناول کاته او نوره ورځ به يې د مستري خانې کار کاوه، دوهمه ورځ ما پښين يې ما ته داسي وويل: کتاب مي خلاص کړ او د دغه ناول په اخيري برخه کي د ډب کلي د صاحب زاده صاحب د زوی رنگين پر کيسه مي ډير وژړل، او ډير يې متاثيره کړم.

زما د يو بل کتاب ((د رحمت ډالی)) چاپ ۲۰۰۴ م / د لنډو کيسو ټولگه، چي چا لوستې او د ځينو له خبرو زه خبرسوی يم: محمد طاهر، ابدالي، چي ډير ښه ليکوال او اديب دی، ده يوه ورځ د ده د کوټي مخ ته داسي راته وويل: پر دغه خای يو تعليم يافته ځوان راته ناست و ما ستا د کتاب دغه کيسه چي (اوس به د نړۍ اتل ستاسي گوټونه پالش کوي) ورته اورول او ده را ته ژړل. گل خان، حيرت، چي ډير ښه شاعر او د دوو شعري ټولگو خاوند هم دی، داسي راته وويل: ستا د کتاب دغه کيسه (چي په ژوند ميراث سول) مي زموږ د نيکه د کورنۍ يوې پاته سوې ستي (بکري) ميرمني ته کول (لوستل) هغې به د هري خبري سره بې اختياره زما خبره داسي پريکول: وي دا خو زما د ژوند کيسه ده دغه سړی زما په کيسه چا خبر کړی...؟ د حيرت صاحب دغه راته کړې خبري بيا نوموړي و ځينو اخبارو او مجلوته د چاپ لپاره هم وسپارلې چي زما د کتاب د دوو نورو-

کيسو په اړه هم نورې خبري ورکي وي.

(اخري سلگۍ يې دي) پدې لنډه کيسه کي فتح نومی سړی خپل زوی په موټر ووهي کله چي پخپل کور کي موټر راگرزوي، حبيب الله، بلال، چي ښه ليکوال او شاعر دی، نوموړي د پورته کيسې په اړه راته داسي وويل: دغه کيسه زموږ په کلي کې پيښه سوه او فتح نومي چا يو هلک په موټر ووايه خو فتح نومی يې پلار نه بلکه اکاؤ د پېښې اتفاق.

قاري عبدالوهاب چي هم اديب او هم د يوې مدرسي مشر دی داسي راته وويل: موږ په مدرسه کي شاگردانو ته د وقفي په دوران کي ستا د کتاب يوه برخه اورو.

ډاکټر او پروفيسر نصيب الله، سيماب، چي ښه شاعر او ليکوال دی د يوه کتاب (بنده دروازه) خاوند هم دی او پي، ايچ، ډي يې هم پر ناول کړې ده په بلوچستان پوهنتون کي استاذ دی، چمن ته د يو سمینار لپاره راغلی و او زما دويم ناول (محبت ولې ورک سو؟) ما ورکړی، څه موده بعد مي ټليفون ورسره کاوه او دا پوښتنه مي ځيني وکړه،

څنگه سو کتاب دې ووايه؟ نوموړي داسي راته وويل: کله چې په چمن کې په ويگن کې کښيناستم تر کوره مي خلاص کړ، دغه کتاب ۹۹ صفحې لري. د حقانيه کتاب فروشي خاوند قاري خالقداد داسي د پورته ناول په اړه راته وويل: د چاپو گلاس مي راته ډک کړ ترڅو هم به کتاب گورم هم به چای کوم خو کله چې مي يو څه وخت وروسته پام سو کتاب مي ټوله خلاص کړې ؤ او چای خو مي بيخي هېري وې، د نوموړي د خبرو د خلاصيدو وروسته دلته يو بل ناست طالب چې وروسته ما په مولوي شامحمد وپيژندې خپله کيسه داسي راته وکړه ما هم د دغه کتاب اوريدلي ؤ کور ته مي يورې ما پښين مي بالښت ته څنگ وواهي او په کتاب مي شروع وکړه په کتاب کتلو کي داسي ورک سوم چې ځان راڅخه هېر سو کتاب مي ټول وکاتي خو اخير مي اوږو درد شروع کړې ولې چې زه د ځايه نه وم نښوريدلی نو ځکه مي اوږو درد شروع کړی.

يو بل ملگری چې هم رحمت الله نومېږي راته داسي وويل: زما سره ستا يو ناول ؤ کوم ملگری مي په دوبي کې اوسيدی هغه راڅخه وغوښت او ورومي ليری.

د پغمان تجارتي مرکز مسئول عبدالرازق، عابد، راته داسي وويل: چين ته مي ستا دغه ناول راسره يوړی د چين کوم ښار ته چې تلم د الوتکې په (۸) ساعته سفر کي مي ډيره خوا ولوستل او پاته مي هلته په هغه خپل دفتر کي ولوست ډير ساعت مي پر تېر سو. حاجي عبدالعزيز، کمين، چې نژدې په څلورو ملکو کي به د تجارت مرکزونه لري، د نوموړي سره زما شناخت نه ؤ خو د ده د زمانو سره مي څه ناسته ولاړه وه، کله چې د نوموړي تجارتي دفتر ته يوه ورځ ورغلم په ډيره مينه يې له بازاره يو خاص رنگه شير يخ راوغوښتی، کله چې زما او د نوموړي لومړی مجلس لانه ؤ پوره شروع سوی يو بل ناست مشر چې حاجي دارو، شمشوزی، ما باله هغه ته يې زه او زما کتاب داسي معرفي کړلو: دا هغه څوک دی کله چې ما په تېره روژه کي مازديگر مهال يو کتاب کاته اوزه به له تاسي څخه يوې خواته سوم، هغه ما د دغه نفر (ليکوال) کتاب مطالعه کاوه، او زما د معلوماتو له مخې چې ښاغلي حاجي عبدالعزيز به زما کتابونه دوبي او او جاپان ته هم ورسره وړي وي.

ښه ليکوال، اديب او محقيق ښاغلي ډاکټر عبدالرؤف، «رفيقي»، صاحب ته چې کله ما د ناچاپ کړو پاڼو څخه د خپل ناول يوه برخه واورول، نوموړي داسي راته وويل: رحمت صاحب نه پوهيږم چې ته دا ناول په چمن کي ليکی او که په نيويارک کي، او کله چې بيا زما ناولونه چاپ سوه نو کله کله به نوموړي د تلويژن پر پرده هم ښکاره کړي وي، د ټولو دوستانو دي کورودان وي!

د پروډيسر ښاغلي ايوب، «بابي»، ډيره مننه کوم چې لامي تر اوسه ندی ليدلی، يوه ورځ په يي تليفون داسي راته وويل: نن پر تلویزن tv موږ ستا پر يو کتاب بحث کوو، ما ورته وويل دا ستاسي حسن نظر دی، خو نوموړي داسي راته وويل: نه دا ستا حق دی تا خواري کښلي ده. له دوو ريډيو گانو څخه زما دوه ناولونه د سر څخه تر پايه پورې درې واري نشر سوه.

پښتو ادبي تړون چي يو ادبي تنظيم دی مشريې دا وخت عادل، اخکزی، دی، دغه ادبي تنظيم يوه ادبي جرگه گۍ هم لري او د جرگي غړي حاجي اختر محمد (میراني) محمد نبي (امید) او زه رحمت الله (رحمت) یو، دغه تنظيم تېر کال پدې ۲۰۰۹/۴/۱۹ نېټه یو سمینار ایښی ؤ د دوو کتابو مقالې وې (لعل جواهر) د متلو کتاب د ښاغلي شیر بهادر (اخکزي) او بل زما د کتاب (ایا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟) ناول، مقاله ښاغلي انجنیر محمد نبي (امید) پر لیکلې وه.

د احمد شا ابدالي کلتوري ټولني لخوا د پنځو کتابو سمینار پدې نېټه 26 اگست 2007 وسو، او په هغه پنځو کتابو کي یو زما کتاب ؤ (درحمت دالی) دلنډو کیسو ټولگه، چي مقاله ورباندې د پښین د سیمې ښه شاعر گل خان (حیرت) لیکلې وه.

د مورچل د ویب سایه د ملگري ښاغلي محمد نعیم (افغان) او انصاري صاحب یې هم کورودان چي د خپل ادبي چوپړ په لړ کي زما د کتابو سریزې او د چاپ خبر هم په خپل ویب سایه ندی هېر کړی. د مشرق د ادبي پانې د مسئول جعفر خان (ترین) او د عبدالنافع (غیور) چي زما پر ناولو یې پوره مضمون لیکلی ؤ کورودان، د سعید (کرد) د مینې پوروی یم.

له ښایسته کندهار څخه په استازیتوب د دوو ځوانانو چي لا مي ندي لیدلي قدرت الله، او خلیل احمد یادوم چي زما یو ناول به یې په یوه دوې ورځي کي لوستی ؤ او بیا به ما ته تلفونونه کول چي هغه بل ناول به کله چاپیږي، او د محمد ابراهیم (سپيڅلي) او محمد فیضي د ادبي خدمتو هم ستاینه کوم، یوه ملگري د جلال اباد څخه تلفون را ته وکړی چي دووهم ناول یې لوستی ؤ او د دریم ناول پوښتنه یې کول خپله هم لیکوال ؤ نوم یې راته لعل گل یاد کړی.

تر دې ځایه چي مي کومي بېلگې وړاندې کړې د هغو پیغامو څخه ما انتخاب وکړ کوم چي ما ته را رسیدلي وو.

یوه بله خبره باید یاده کړم زموږ د پښتو ادب د یوه ډیر ښه لیکوال او ادیب د خولې خبره ده، چي په مورچل کي ښه لیکوال هغه دی چي کتاب یې ولوستل سي، نو زه د دې خبرې په رڼا کي ویلای سم چي زما کتابونه ولوستل سوه.

پورتني مثالونه مي ځکه راوړل چي زموږ په سیمه کي یو شاعر چي لا ډیر کشر دی او تر دې وخته کوم تصنیف هم نلري و کتاب یا ادب ته له ځانه معیار ټاکي نو ځکه که دی یا ده غوندي نور ثبوت غواړي ما دغه دي وړاندې کړل.

زه د پښتو ادبي ټولني چمن د ټولو ملگرو او ورسره د نورو ادبي ټولنو یا نورو ادب زوقه ملگرو چي زما کتابونه یې ولوستل یا یې مقالې ورباندې و لیکلي یا یې غونډې پر وکړلي یا یې نوم له ما څخه پاته سو، زه یې ډیر کورودانی وایم، چي زه یې و دې ته وهڅولم چي یو په بل پسې د پنځو کتابو څښتن یا لیکوال سم.

څو پوښتنو ته باید ځواب وایم: پوښتنه: تا باید دغه څلور سره ناولونه یو ځای یا د یوه کتاب په بڼه چاپ کړي وای؟

ځواب: کله چې ما یو ناول چاپ کړی د هغه څخه به اوه یا اته مخه لیکنه ناچاپه پاته سوه او نوره کیسه به ما پخپل فکر کې تیاره بلله او لیکل سوی به نه وه ما به پر چاپ سوي کتاب د راروان یا بل ناول نوم هم لیکلی ؤ، یا به مې له ځینو ریډیوگانو واوریدی چې هغوی به نشر کاوه نو زه به یې اړ کړم چې ورپسې بل ناول هم بشپړ کړم چې داسې یو په بل پسې څلورو ناولو ته ورسیده، یعنی پریوه ځای دا ټوله نه وه بشپړه، تردې وخته د ناول یا دنالو د لیکلو یا چاپ کولو یو بل لامل یا وجه دا هم وه چې دا وخت پر اسلامي نړۍ او بیل خصوص پر پښتانه تېر او پښتنه سیمه د یو دیر شو کلو څخه د یو سازش لاندې یو ناوړین راروان دی او هره ورځ د شلو کسانو څخه نیولې بیا تر دوه نیم سوه کسانو پورې د یو مسلط سوي جنگ له امله وژل کیږي چې ډیر، یا ټوله یې پښتانه دي (هسي خود ټول انسانیت لپاره بڼه ورځ غواړم) ما نه سواي کولای چې تردې دې بله اسانه د بیان لاره ورته پیدا کړم یا هغه څه چې زه په پوهیږم خپل ولس ته وړاندې کړم خو هغه دا دي د ناول په بڼه ورسره شریکوم.

دا خبره هم باید وکړم چې که ستاسو د طبیعت سره نابرابره خبره په مخه درسي ضرور به راته بڅښنه کوی ولې چې انساني کار خو ضرور له تېروتنې خالي نه وي، د الفاظو، جملو، لهجې یا املاء غلطیو څخه به هم را تېرېږي، خو قصداً د چا زړه زهیریدل نه غواړم، تاسي هم کولای شئ چې خپل نظر راواستوی یا یې پر تلیفون راته ووايست! دغه مې په وس کې ؤ پر دغه به قناعت راسره کوی، امید کوم چې د خیر په دعا کې به مې نه هېږوی د ټول اسلامي امت او ټول انسانیت لپاره سمه لار او بڼه ژوند غواړم اوبس، پر لوی رب مو سپارم.

رحمت الله، رحمت، چمن

(نهم خپرکی)

د لیکوال په اړه:

که مو وخت پیدا کړی دا څو کرښې لاهم وگوري، نه پوهیږم چې له کومه ځایه یې را پیل کړم گران او سخت کار ته راوړسیدم، هغه د چا خبره تر ډیرو گران کار دا دی چې څوک پخپله د ځان تعرف یا پیژندنه کوي، نو ځکه ما پخپلو وړاندې څلورو کتابو کې دغه گران کار نه ؤ کړی او اوس اړیم چې دا کار وکړم تر څو د بل چا لپاره مې د ځان په اړه یو څه کار اسانه کړی وي تر نه خو ما دومره پیژند گلوي:-- رحمت الله (رحمت) د انساني ټولني د اسلامي عقیدې او پښتانه تېر یو څوک بس گڼل، او تردې زیات مې ضروري نه بلل، یو لامل یې دا هم ؤ چې زموږ په سیمه او یا بل هر ځای کې لږ او ډیر بې ځایه قومي تعصب سته او بې ځایه دا اور پوکل کیږي ټول تېر ته مو تاوان دی زه ځکه وړاندې دا خبرې کوم تر څو د دې لیکنې لوستونکي په هنر تر خپله ځایه ورسوم، ځکه چې د یاد سوي اور لمبې لاد پښتانه د تېر پر شاوخوا نه دي کرارې سوي، دا رنگه زموږ د سیمې د هر وگړي په څیر زما د پلار او نیکه د ژوند او مالدارۍ سیمه د کوټي څخه تر کندهاره پوري وه او د نژدې ژوند کولو سیمه یې سپین بولدک او د ډیورین

کرنبي دي خوا ته د چمن سيمه وه، پدغه دواړو ځايو کي د پښتانه تېر دغه دوه لوی قومونه لکه اڅکزي او نورزي د پيريو راهيسي اباد دي او وگړي تريوه حده بڼه ژوند سره کوي او يو د بل سره دوستي لري، يعني دوی تريوه حده يو د بل خوريان دي، او زه هم د نېکه مرغه د پلار او نيکه څخه نسل د دواړو قومو سره تعلق لرم يعني پلار مي نورزی او ماماگان می اڅکزی دي او يا داسي چي زموږ کور ته ټولي را واده سوي ميرمنې اڅکزی دي تفصيل څه داسي زما د پلار ماماگان: براؤزي، عليزي، اڅکزي زما ماماگان: رحمت زي، قوت زي (قطب زي) نصرت زي، اڅکزي، زما خسرگني: کرکزي، قوت زي (قطب زي) نصرت زي، اڅکزي، زموږ د کور دوي نورې دوستی: براؤزي، عليزي، اڅکزي بله: د ايمان داد نيکه (کاله) کاکوزي، بادينزي، اڅکزي ده.

دا مي د پښتانه تېر د دغه دوو قومونو د دوستی يوه بېلگه وړاندې کړه چي ما يې ضرورت محسوساوه، اوس زه نه پوهيرم چي زه به څرنگه د خپلو دغه دوستانو سره د کوم دليل له مخي ناحقه بد نيت وکړای سم، نو ټول انسانيت ته د انسانيت په خاطر او د حق مذهب په خاطر او پښتانه تېر ته د دغه ټولو سپيڅلتياوو په خاطر عاجزانه خواست کوم چي د هر رنگه ناوړه کارو څخه لاس واخلی او خاص بيا دغه قومي تعصب ته د پای ټکی کيږدی، اوس به مي يو څه لار دي ته برابره کړې وي چي دا خپل کمزوری تعرف يا پيژندگلو ي تاسو محترموته وکړم. نوم: رحمت الله، تخلص: رحمت، د پلار نوم حاجي نظر محمد، قبيله، نورزی. تېر پښتون زدکړي په اذادول د دوولسم سره برابري، زموږ کليوال ژوند ؤ د پيدايښ نيت په دقيقه نده ليکل سوې خود اټکل له مخي ۱۹۶۴م کال د پسرلي په موسم کي اټکل کيږي.

زده کړې مي خوري وري کړيدي چي دولسم جماعت (ټولگي) سره برابريدي سي، د خپلې مورنۍ ژبې پښتو سره سره په عربي، فارسي، اردو ژبو کي ليکل، مطالعه، او ويل کولای سم انگليسي ژبه چي اوس د وخت ضرورت دی او څه نا څه پخپل کور کي د کمپيوټر انستاليشن ته لا انسان اړ کيږي يا په کمپيوټر کي د څه ليکنې يا ايميل کولو يا د کوم ويب سايد کتلو اړتيا سته د دغه ژبې سره هم تر خپله وسه ورسره شناخت لرم، او دغه پورته ځيني کارونه هم کولای سم، خولاړښونې ته هر څوک اړتيا لري، که څه هم د ژوند اول کلونه مي ډير ستونزمن او ورپسي کلونه هم د کړاو په راباندې تېر سويدي ولې چي والد صاحب مي سپين پيری ؤ، په ډيرو کمو وسايلو لرلو سره د کور د ناروغي څخه نيولې بيا د کلي او وطن و هري چاري ته مي د ۱۴ کلنی څخه اوږه ورکړيده که په بازار کي د پلار تر څنگ په سوداگري کي وم، داستاذ سبق، په کلي کي لکه واده، جنازه، دروغ رنځور پوښتنه خومي پر وخت کول د مسجد يا جماعت لمونځ خومي بيخي نه قضا کاوه، داسي وختونه لاهم راغلل چي کور مي د کرايي ؤ او به به مي هره ورځ پخپله د کوم ليري ځايه څخه راوړلې د ژوند و دې ټولو کارو ته مي د سهار له سپيدو څخه د ماخستن تر لسو بجو پورې وختونه ټاکلي وو کومي خاصي ميلې ته مي وخت ندی پيدا کړي چي زه دي ورته حاضر سم.

بیا چي وسایل یو څه زیاتیدل خو مسائل نه کمیدل د خپل رب شکر می په هر حال کي کاوه، د دغه ټولو سره سره می مذهبي زده کړې صرف، نحوه، فارسیات څه نا څه ولوستل فقه می تربیع هدایې پوري، او له احادیثو څخه می مشکوة شریف ووايي.

د حجازي مقدس (سفر حج) می لومړی ځل هم هغه وخت وکړ چي کله تاج محمد (جمالي) د صوبې وزير اعلى ؤ او پدغه کال ۱۹۹۳م کي لومړی ځل د کوتي څخه پروازونه د حج شروع سوه او پدغه کال د عرفات ورځ ۹ د ذولحجې او ۳۰مې ۱۹۹۳م سره برابره وه دوهم سفر د حجازي مقدس می په کال ۲۰۰۰م کي وکړ،،، اوس چي سمیع الله او شمس الله غټ سويدي نو د کار یوه برخه د دوی پر غاړه ده.

خدای پاک پخپل ژوند کي د ډيرو کارو توفيق را کړ د جلسې، مشاعرې، او سمینار ستيچ کول، د خپل اولس او کلي چوپړ می ندی هیر کړی په مرکه کي به ضرور چا پوښتلی یم، خو نوري خبري به هم درسره شريکي کړم که دا نوري پانې وگوری .

(لسم څپرکی)

ادبي ژوند ته کتنه:

د ماشوم والي څخه چي کله په لیک لوست پوه سوم د لوستلو او ادب سره می مینه وه څه نا څه یو شی به می لیکه، د خوندي کیدو فکر به یې راسره ؤ خو هغه ځيني لومړی لیکنې به را څخه ترلاس وتلي وې، وروسته بیا د (پښتو ادبي ټولني چمن) سره راملگری سوم، چي بنسټ یې پدې نیټه (۱۹۹۷/۹/۲۷) کینسودل سو، تر دغه وروسته زه ورسره ملگری یم. په ټولو سمینارو او یا غټو مشاعرو کي زه د غړي او یا دکابیني د غړي په حیث ورسره وم، میاشتنی غونډې هم تر ډیره ځایه ندی را څخه پاته سوي.

۱۴/۱۲/۱۹۹۷ د ټولني لومړی سوگند اخستل اولومړی مشاعره ځای د بناروالي تالار (د چونگی هال) ماپښین مهال، تلاوت: محمد ظاهر (ابدالي) وکړ دکابیني غړي: صدر نعمت الله (دراني)، جنرل سکرتر محمد نبي (امید)، پانگوال سلطان محمد (قدردان)، مشر میلمه حاجي نصیر احمد (پاچا خان)، سوگند عبدالرؤف (رفیقي) صاحب ورکړ، صدارت دمجلس د سیدضیاء الدین اغا (لاجوري) وو، او د تجارتي خانگي مشر حاجي محمد علي اکا ارواښاد جمال عبدالناصر او ډاکټر عبدالصمد (عشيزي) هم گډون درلودی. او دغه ښاغلو خپل شعرونه واورول، ستيچ سکرتر يي صديق الله (خوشحال)، منظور احمد (کاظم)، عبدالعلي (سنگين)، سرانان والا، امیر محمد (امیدوار)، احمد الله (همت)، عبدالخالق (صوبه سرحد والا)، راقم، رحمت الله (رحمت)، محمد نبي (خادم)، سلطان محمد (قدردان)، محمد ظاهر (ابدالي)، ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) د څرک پڅار څخه اوږد نظم

ووايه، سيدضياء الدين اغا لاجوري) انجنير محمد نبي (اميد) ويناوال د مجلس صدر، مشر ميلمه نعمت الله (دراني)، ټولني د يو كال په پوره كيدو سره يې ډيري غونډي او مشاعري وكړلي چي د يادوني وړ سمينار يې د دوو كتابو (گلدره) شعري مجموعه ليكوال يې د پښين د سيمې گل خان (حيرت) دی او (تاتمول) شعري مجموعه ليكوال يې د چمن د سيمې شفيق العالم (معذوريار) دي «او اوس په كوته كې ميشت دی» دغه سمينار يا مخکنه پدي نيټه ۱۹۹۸/۵/۳ و سوه پر (گلدره) باندې يوه مقاله د راقم الحروف هم وه او پر (تاتمول) باندې يوه مقاله د ملا عبدالصمد (بيوس) وه، د هر كتاب مقاله ليكونكي ټول دغه بناغلي وو: د گلدرې مقاله نگاران: نعمت الله (دراني)، رحمت الله (رحمت)، شفيق العالم (معذوريار)، ډاکټر لياقت (تابان). د تاتمول: گل خان (حيرت)، خليل (باور)، محمود (اياز)، او ملا عبدالصمد (بيوس) پر هر كتاب څلور څلور مقالې واورول سوې، په راغلو مشرانو كې پروفيسر سيال (كاكړ) هم ښه وينا وكړه، بناغلي نصيب الله (سيماب) او رحمت (نيازي) هم راغلي وو. مشر ميلمه يې ډاکټر عبدالصمد (عشپزی) او سټيج سكرتير يې صديق الله (خوشحال) ؤ، ورپسې يوه خوندوره مشاعره و سوه، ځای ؤ د چمن د لوی ښونځي تالار، لوی روغتون ته مخامخ، ډاکټر (رفيقي) د حج په سفر تللي ؤ.

پدي نيټه ۱۹۹۸/۹/۲۷ د ټولني لومړۍ كليزه ولمانځل سوه د لوی ښونځي په تالار كې.

اوس غواړم چي د ټولني د نورو ټاكنو ترتيب وليكم.

دويم ځل ټاكني د ټولني په دفتر كې و سوې د ټاكنو په ډله كې حسين پاچا، محمد داود او محمد قسيم (بريالي) وو نيټه ۱۹۹۸/۱۰/۱۸ دغه كابينه وټاكل سوه د دويم وار لپاره بيا صدر نعمت الله (دراني)، جنرل سكرتير انجنير محمد نبي (اميد)، مرستيال صدر محمد نبي (خادم)، مرستيال سكرتير رحمت الله (رحمت)، پانگوال عبدالرازق (حقيار).

دوهم ځل د سوگند دستوره: ۱۹۹۸/۱۲/۲ ځای بيندار، سوگند وركونكي روح الله (ساقيار)، وخت مازديگر، يو بل كال لانه ؤ پوره سوی چي د ۱۹۹۹ د اکتوبر په ۱۲ نيټه د ټولني لومړی صدر نعمت الله (دراني) له مورڅخه پر ځوانۍ ولاړی روح دې ښاد وي، په بابايي هديره مرده كاريز كې و خاورو ته وسپارل سو.

د ارواښاد ياد غونډه، خيرات، ختم او مشاعره د ټولني ملگرو په لوی ښونځي كې ترسره كړه.

په کامرس سړک باندې د ټولني دفتر په اگست ۲۰۰۰م كې پريښودل سو، بل ځل ټاكني په ۴ نومبر ۲۰۰۰م د ميراني صاحب په دوکان ټرنچ سړک كې ترسره سوې او دغه كابينه وټاكل سوه. صدر: ډاکټر عبدالرؤف (رفيقي)، لومړی مرستيال حاجي اختر محمد (ميراني)، دويم مرستيال حبيب الله (بلال) جنرل سيكرتيري (راقم) رحمت الله (رحمت)، پانگوال عبدالرازق (حقيار).

دغه ځل د ټولني دريمه كليزه ۲۷/۹/۲۰۰۰م پدې نيټه ونه لمانځل سوه او دوخت په تېریدو سره بيا په دغه نيټه ۲۵/۳/۲۰۰۲م دغه كابينه وټاكل سوه .

سرپرست اعلى: عبدالرؤف (رفيقي)، صدر محمد نبي (اميد)، د صدر مرستيال: راقم الحروف رحمت الله (رحمت)، دويم مرستيال: نور احمد (فطرت)، جنرل سكرتري: عادل سيد جان چي اوس په عادل (اخكزي) ياديري، د سكرتري مرستيال: رحم الدين (رحماني)، د اطلاعاتو مسئول: نصرالله (وفا) .

پښتو ادبي ټولني چمن په خپل ټول وخت كې او نيزي، مياشتني، پسرلني، مشاعري او سمينارونه وكړل او د ځينو هغه ليكوالانو په وياړ يې هم مشاعري وكړې څوك چي چمن ته راغلل، د دغه كتابو مخكښي يې وكړلي، تاتمول، گلدره، د صليب په دايرو كې مات وزري زانبي ژاړي، او پښتني انځور، زه به يې لږ يادونه وكړم.

۲۱/۵/۲۰۰۰م سمينار مخكښنه د پروفيسر راز محمد (راز) پر كتاب (مات وزري زانبي ژاړي) ځای د لوی پښتني تالار، پدغه سمینار كې و راقم الحروف ته د بناغلي رحمت شاه (سائيل) ليكنه وركړل سوې وه د اورولو لپاره .

۵/۵/۲۰۰۱م د بناغلي غلام رسول (توخي) صاحب په وياړ ځای كتابتون، سټيج په وار سره دغه كسانو وكړ،

راقم، رحمت الله، رحمت، حبيب الله (بلال) او انجنر محمد نبي (اميد). پښتو ادبي ټولني چمن خپل دفتر په اگست 2000م كال كې پرېښاوه، تر دغه نيټې څو مياشتې مخكې دوه نور درانه ميلمانه چمن ته راغلل، د پېښور سره د پښتو عالمي كانفرنس مشر بناغلي راز محمد (راز) صاحب، د ده سفر پدې موخه و چې څه موده وروسته يې د پښتو عالمي كانفرنس د جوړيدو لپاره د ادبيانو سره وويني كله چي موږ د ټولني په دفتر كې مازديگر قضاء كښينا ستلو نوموړي دغه وينا كوله او ما د وينا ليكل كول خو د بده مرغه اوس هغه ليكنه ماته په لاس راغلله چي ما د ده د بيان توري دلته راوړي واي يا نوري خبري .

او بل گران ميلمه ورسره جنرال عبدالصمد (مومند) و چې د ده موخه بيا سفرنامه ليكل وو او دغه بناغلي بيا خپله سفرنامه پدې نامه (هر تپې ته د جرگو سره ځم) چاپ كړه ۲۰۰۴م، او دغه د (رفيقي) صاحب سره ميلمستيا او دملگرو سره ليدل يې پدغه سفرنامه كې ياد كړيدي، كله چي دغه ميلمانه ډاكټر عبدالرؤف (رفيقي) ته راغلي وو نو نوموړي ماته د تار په تليفون د ميلمنو د راتگ وويل زه هم له خپل ځای څخه بنك ته ورغلم هلته د ملاقات وروسته بينك ته مخامخ د ټولني دفتر ته وختلو، د دغه بناغلو راز محمد (راز) صاحب او جنرال عبدالصمد (مومند) (رفيقي) صاحب بل (ميراني) صاحب چي لږ مخكې ما خبر وركړی وو .

«او (رفيقي) صاحب وايي غلام سخي (نوريوال) هم دغه وخت حاضر مجلس و، خو دغه بناغلي دغه وخت زما هېر دی خو موږ دغه پنځه كسان هلته كښينا ستلو تر څه وينا وروسته مو د ما بنام لمونځ دلته په جماعت ادا كړ چي امامت يې ما وكړ، تر لمانځه وروسته مو يو څه مختصر كلام هم سره واوراوه .

۲۲/۵/۲۰۰۱م د پښين څخه د راغلو ليکوالانو عبدالباري (اسير) او شامحمد (درويش) په وياړ، وخت ماښکر ځای کتابتون، سټیج سيکرټري راقم الحروف رحمت الله (رحمت)، د صدارت پرمقام عبدالروف، رفيقي، عبدالباري اسير، او شامحمد درویش، ناست و و تلاوت سيد محمد شایشان آغا و کړدغه ښاغلو خپل کلام واوراوه محمد ظاهر، علی اکبر زخمی، راقم، رحمت الله، رحمت، نصرالله (وفا)، عبدالباري (غریب) لومړی وار، ایشان آغا، شیرباز (افغان) دلته لومړی وار، غلام سخي (نوریوال)، سلطان محمد (قدردان)، حاجي اختر محمد (میراني)، عبدالاحد (مهاجر) محمد ظاهر (ابدالي)، روح الله (ساقیاری)، شامحمد (درويش)، حاجي عبدالرؤف (رفیقي)، او عبدالباري (اسير).

۲ جون ۲۰۰۱م د پښور څخه د راغلي شاعر او ليکوال ښاغلي اشرف (مفتون) په وياړ، ځای کتابتون، وياند

(راقم، رحمت الله، رحمت

۲۲/۱۲/۲۰۰۱م د خوشحال بابا د څلورسوم تلين به مناسبت.

په ۵مې ۲۰۰۲م د ارواښاد نعمت الله (دراني) په یاد کي مشاعره او د نوو ټاکل سوو غړو سوگند مراسيم ترسره سوه.

۲۴/۳/۲۰۰۲م د پسرلي په مناسبت مشاعره مشر ميلمه يې د ضلعي پخوانی چرمين حاجي فيض الله (نورزی) وو، د مشرتابه پر ځای ورسره د ټولني صدر ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) کوربه صدر محمد نبي (امید) او بل ميلمه د حمزه بابا د کلي ښاغلی شريف الله و، وروسته شفيق الله (معذوريار) هم د مشرتابه ځای ته راغلی، حاجي نصير احمد (پاچاخان) نه و راغلی که څه هم موبډ ده نوم په دعوت نامه کي چاپ کړي و، سټیج د (راقم) رحمت الله، رحمت پر غاړه و.

۲۰۰۲/۸/۴م په وياړ کي د دغو ښاغلو ميلمنو د کراچي څخه محمد ظاهر (اږدی) د پښور څخه حنيف (خليل) او د کوتي څخه خليل (باور) او علي کميل (قذل باش) راغلي وو، د مشرتابه پر ځای ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) او انجنير محمد نبي (امید) ناست وو، د وياندي چاري د راقم رحمت الله، رحمت پر غاړه وې، ځای کتابتون، وخت د سهار لس بجي، دغه مشاعره په ډير کم وخت کي موبډه کړه.

او بيا دغه ښاغلي زما د ذاتي ملگري او د ټولني د غړي رحم الدين (رحماني) په ملگرتيا او تقريباً د ده په موټر کي د ويش (بيش) بازار ته بوتلل سوه او ياد سوي ملگري هلته د ويش په هوټل کي د غرمي ښه ډوډی هم ورکړي وه، چي د هغه ټول جريان تصويري البم زما مخ ته پروت دی، چي د مشاعري څخه نيولي بيا تر هوټله پوري دغه عکسونه د دې چوپړ شاهيدي ورکوي. او بل لوري ته مي د ښاغلي حنيف (خليل) هغه کتاب هم پروت دی (د سپين بولدک په لور) سفري راپور تاژ چاپ کال ۲۰۰۳م خو ښاغلي حنيف (خليل) زمونږ د مشاعري او ادبي چوپړ ذکر يواځي په اوو (۷) ليکو کي پر ۵۴ صفحه کړيدي.

زموږ د ټولو ادبي ملگرو څخه د (رفیقي) صاحب سه علاوه یواځي د (امید) ذکر کړی دي کاش چي ده زموږ د ټولني د څلورو یا پنځو ملگرو نومان خویاد کړي وای!

او نژدې دغه مشاعره ډیره زما په منډه ورته جوړه سوه کاش چي یو څه د دغه لیکوال دغه چوپړ ته پام سوی وای!
و دغه بیړنۍ مشاعري ته لیکوال هم حیران و په صفحه ۵۴ کي داسي اقرار کوي -

(دامشاعره پدې لحاظ هم منفريده وه چي په لږ وخت کي ډیر شاعران او زیات سامعین راجمعه سوي وو)

مگر چا چي دغه چوپړ او درناوی ورته کړی وو، د هغو پر نومانو یا نوم یادیدو یې قلم وچ سوي وو، افسوس،

مگر بل اړخ ته بیا چي بناغلی حنیف (خلیل) په کوټه کي د بناغلي کمیل کورته ورځي د خپل کتاب به صفحه ۵۹-
۵۸ کي بیا د دوو ماشومانو (ایرج او ائیمه) یادونه په دولسو لیکو کي بیانوي.

اوس تاسو د دغه استاذ د انصاف موازینه خپله وکړی، داسي د چمن پښتو ادبي ټولنه او ورته جوړه کړې مشاعره او یو زیات شمیر شاعران او مینوال، ده یې ذکر په اوو (۷) لیکو کي وکړی او دوه نومان یې ورڅخه یاد کړی لکه (رفیقي) صاحب او (امید) صاحب، او بل لور ته د کمیل په کور کي د دوي ماشوماني (ایرج او ائیمه) د دواړو نومان یادول او دولس لیکي د کتاب نیسي، نو ځکه و یلای سم چي نه به پښتو پرمختگ وکړي او نه پښتانه که دغه حال و

داسي پیښي مي نو ډیري ولیدلي ځکه یې لیکم تر څو چي دغه د خپلي خوښي د لیکني یا څه کولو دود راڅخه پاته سي.

پر ما د بناغلي حنیف (خلیل) نثر خوږ لگيږي، دی په تحقیق کي ښه لاس بری دي خو زما دغه لیکنه به دی د یوي گیلې په شان مني نه د بدل اخستو په رنگ، ما بناغلي ته د قائد اعظم یونیورسټي اسلام په درک خپل دا ناول (محبت ولې ورک سو؟) هم ورواستوی خود رسیدو درک یې رامعلوم نسو. په ۷ می ۲۰۰۲ د بناغلي عبدالباري (جهاني) په ویاړ یوه خوندوره مشاعره، د ویاند چاري د راقم رحمت الله، رحمت او عادل (اڅکزي) پر غاړه وې.

۲۰۰۳/۴/۲ م د یادوني وړ سمینار چي د کتاب (پښتني انځور) مخکتنه کي وسوه لیکوال یې د پښین د سیمې تکړه شاعر محمد نعیم (ازاد) وو، پر دغه کتاب د راقم الحروف مقاله هم وه، وروسته یوه خوندوره مشاعره وسوه، په راغلو میلمنو کي پروفیسر راز محمد (راز)، پروفیسر فیض محمد (شهزاد)، عصمت الله (زهیر) او نور بناغلي ..

ستېج د راقم الحروف پر غاړه ؤ، ځای کتابتون، شروع ما پښين تر ما خستن پوري دوام درلودی راغلي میلمانه د شپي پښين ته رخصت شول، د چمن د سيمې ځوان ليکوال يار محمد (سيال) د ټولني و سمینار او مشاعري ته په دغه ورځ لومړی وار راغلی ؤ. او د بناغلی غلام سخی، نوريوال، مقاله حيرت صاحب واورله

پښتو ادبي ټولني چمن پخپل وار د ډيري لاسته راوړني درلودې چې د ملگرو په افتکار د سلام بابا کتابتون مينځ ته راغلی، چې د دغه خدمت په سر لارو کي ارواښاد نعمت الله (دراني) او ډاکټر عبدالرؤف (رفيقي) د نورو ملگرو تر څنگ يادولای سم، او دغه کتابتون د افتتاح په ورځ د ټولني ملگري، د منطقي مشران او حکومتي چارواکي حاضر ؤ، راقم الحروف د نورو ملگرو تر څنگ ناست ؤ، د هغه وخت د ضلعي د حاکم ډي، سي او بناغلي شفيع (کاکړ) مرسته په دغه کار کي د نه هيريده چې په ډي، سي، او، دفتر کي منظوري ورته ورکړه، بلکه دغه بناغلی به زموږ سره په سمینارو يا مشاعرو کي هم برخه اخيستل کور يي ودان.

د دې لپاره چې ځيني ملگري راڅخه گيله ونگړي چې زموږ نومان دې نه ؤ ياد کړي، د مياشتو کال او دوه کالو په تېريدو سره چې نور ملگري ټولني ته راغلل هغه دغه بناغلي وو.

رحم الدين (رحماني) هوتک قانع) عبدالرزاق (حقيار)، حبيب الله (بلال)، حبيب الله (تېرى) عادل (اخکزی)، نصر الله (وفا)، قاري روى محمد (مجاهد)، نعمت الله (پښتون)، عبدالهادي (شاکر)، سردار محمد (مين)، غلام سخي (نوريوال)، يار محمد (سيال)، ملا عبدالباري (مدني)، عبدالوهاب (ولي) او مطيع الله (شاهين).....

۲۰۰۳/۵/۳۰ م يو بل مازديگری او خوندوره مشاعره د کندهار څخه د راغلو تکړه ليکوالانو محمد سرور (واصيل)، حسن (يار) او تاج محمد (تابع) په وياړ تر سره سوه، ځای کتابتون، ستېج ياد وياندوی چارې د، راقم، رحمت الله، رحمت، پر غاړه وې، رفيقي صاحب د ميلمنو سره د صدارت پر مقام ناست ؤ، د مشاعري په دوران کي شېر بهادر (اخکزي) په لومړي وار د ټولني پر ستېج خپل کلام او وينا واورول.

۲۰۰۳/۳/۱۲ م ټولني اخير ځل دا ټاکنې وکړې، ځای رحمت ټال مال سرک چمن

د ټولني مسئول: ----- عبدالرؤف (رفيقي)

جنرل سکرټري: ----- رحمت الله (رحمت)

مرستيال مسئول: ----- عادل (اخکزی)

مرستيال سکرټري: ----- روى محمد (مجاهد)

پريس سکرټري: ----- نصر الله (وفا)

پدغه ورځ د کوتي څخه راغلی میلمه لیکوال او شاعر بناغلی گل خان (حیرت) زموږ د مجلس اعزازی میلمه ؤ.

پښتو ادبي ټولني چمن که وخت په وخت سمینارونه او مشاعري یا د لیکوالانو په ویاړ مشاعري کولي، خو کله کله به یې د پښتو ژبي په تللو ستورو پسي دعاوي هم کولي.

۲۰۰۴/۴/۱۱ م کال میاشتنی ناسته ځای د رحمت ټال مال سپرک زور گنج چمن، مازدیگر ۵ بجي صدارت د عبدالرؤف (رفیقي) د ټولني صدر، کوربه او ویاند رحمت الله (رحمت) د ټولني عمومي منشي، تلاوت کونکی سلطان محمد (قدردان) د ټولني غړی، غلام سخي (نوریوال) غړی، حمید الرحمن (مومند) سپاهي FC، لومړی ځل یې زموږ سره گډون وکړ، د غونډي په پای کې رحم الدین (رحماني) راوړسیدی، د مشاعري په پای کې پدې بناغلو پسي دعا وسوه ارواښاد: محمد صدیق ادیب، اشرف (مفتون)، نښتر صاحب او محمد یوسف (ویران)، څه موده وړاندې دغه بناغلي له دنیا څخه کوچیدلي وو روح دې ښاد وي، دعا راقم الحروف وکړه او ملگرو (آمین) ورباندې کاوه.

یوه یادونه باید وکړم چې د پورته سمینارو یا مشاعرو نیټه ډیره دقیقه لیکل سویده، خو ځیني میاشتنی یا څه غټي مشاعري مي ځکه ونه لیکلي ترڅو پر لوستونکو ونه غمیري کیدلای سي چې بیا ټول تاریخ د ټولني زه علیده د کتاب په بڼه چاپ کړم. په ځینو ځایو کې خو ما د ځینو ملگرو هغه د دوی علمي القاب لکه ډاکټر لیکلي او په ځینو ځایو کې مي ندي لیکلي یا د ډیر تکراره په وجه یا په دې چې په هغه وخت کې به دوی دغه د ډاکټری امتیاز لاس ته نه و راوړی، هېڅ کله دې څوک د هغه نیټې څخه دا ماخذ نه اخلي چې پلانی صاحب پدغه وخت کې ډاکټر و ولې چې دلته ده په ډاکټر لیکلی دي، ما که لیکلی دی هغه دغه درې بناغلي دي: رفیقي صاحب، سیماب صاحب، او قذل باش صاحب چې په وار سره یې د دوکټري د حاصلولو دغه نیټې دي: رفیقي مقاله په افغانستان کی اقبال پښندنه نیټه: 2005م، سیماب موضوع: پښتو او تنقید نیټه: 9 جنوری-2009، قذل باش موضوع نیټه:

پښتو ادبي ټولنه چمن چې پدې نیټه ۱۹۹۷/۹/۲۷ یې بنسټ کښینبول سو او لومړی سوگند او مشاعره یې پدې نیټه ۱۹۹۷/۱۲/۱۴ ترسره کړه.

ورسره یې د دفتر د برابریدو او ملگرو ته د غږیتوب (رکنیت) د جوړیدو کار هم پیل کړ، د غږیتوب فیس (۱۰۰) سل روپۍ وو او ورسره به هر غړي (۵۰) پنځوس روپۍ میاشتنه (چنده) هره میاشت هم ورکول ترڅو د ټولني غړي معلوم وي او له دغو پیسو څخه د دفتر کرایه او نورو مصرفو کار واخیستل سي که به یو چا لومړی ورځ تر (۱۰۰) سل روپۍ زیاتي ټولني ته ورکړې نو سل روپۍ یې د غږیتوب فیس او زیاتي پیسي یې د میاشتنيزي (چاندي) په حساب کې شمارل کیدی.

يو غړی که به يوه مياشت خپلي پيسې ټولني ته ورنکړې نو په بله مياشت کې به يې د دواړو مياشتو پيسې ادا کړې

د دې کار پيل نيټه ۱۹۹۷/۱۱/۲۲ او اخيري نيټه يې ۲۰۰۰/۸/۲۳ وه، خو له دغه وروسته يوه بېړنۍ مياشتنيزه (چانده) ټولني ته دغه غړو ورکړه: محمد نبي (اميد)، عبدالرؤف (رفيقي)، رحم الدين (رحماني)، سلطان محمد (قدردان)، راقم، رحمت الله (رحمت) نيټه ۲۰۰۲/۱۱/۱ او روی محمد (مجاهد) ۲۰۰۲/۱۲/۱۷ تر دا وروسته بيا کوم غړي داسې چانده يا مياشتنيزه پيسې ندي ورکړې چې هغه دې په کتاب کې نويشته وي يا دې نوموړي ته رسيد ورکول سوی وي.

دا ټول معلومات د ټولني له هغه کتاب څخه کوم چې (۷۸) صفحي لري، اود تصديق لپاره د دې بناغلو لاسليکونه د کتاب پر اوله صفحه سته، دارواښاد نعمت الله (دراني)، سلطان محمد (قدردان)، راقم) رحمت الله (رحمت). اود دغه کتاب له مخي چې د ټولني درج غړي دي او د غړيتوب ورکړه (فيس) يې ادا کړې دی هغه دا غړي دي. د ټولني د کتاب په ترتيب:

ددرج تاريخ	نوم	نمبر	ورکړي روپي
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	نعمت الله (دراني)	۱	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد نبي (اميد)	۲	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	عبدالرؤف (رفيقي)	۳	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد نبي (خادم)	۴	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد ايوب (اخکزي)	۵	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	صديق الله (خوشحال)	۶	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد شفيق	۷	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	محمد رفيق	۸	۲۰۰
۲۲/۱۱/۱۹۹۷	احمد الله (همت)	۹	۲۰۰
۱۹۹۷/۱۲/۱	ډاکټر عبدالصمد	۱۰	۱۰۰۰
۲/۱۹۹۷/۱۲	سلطان محمد (قدردان)	۱۱	۲۰۰
۱۹۹۷/۱۲/۸	غلام داؤد	۱۲	۱۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۱۲	محمد ظاهر (ابدالي)	۲۲	۲۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۲۲	محمد يونس	۲۵	۱۵۰
۱۹۹۷/۱۲/۲۵	رحمت الله (رحمت)	۲۹	۱۵۰

۲۵۰	۳۰	شفیق العالم	۱۹۹۷/۱۲/۲۲
۱۵۰	۴۲	اسدالله صاحب	۱۹۹۸/۲/۳
۲۰۰	۵۲	عبدالعلي	۱۹۹۸/۲/۵
۱۵۰	۵۸	محمد نسیم	۱۹۹۸/۱۲/۱۳
۱۵۰	۵۹	محمد قسیم	۱۹۹۸/۱۲/۱۸
۱۵۰	۲۵	رحم الدین (رحماني)	۱۹۹۸/۳/۱
۱۵۰	۷۲	عبدالرازق (حقیار)	۱۹۹۸/۳/۴
۱۰۰	۷۳	فیض الله (شاهین)	۱۹۹۷/۳/۴
۱۰۰	۷۴	عبدالرحمن جان (ارماني)	۱۹۹۸/۳/۲
۱۵۰	۷۷	حبیب الله صاحب	۱۹۹۸/۳/۹
۱۵۰	۱۰۲	حبیب الله (بلال)	۱۰/۱۸/۱۹۹۸

دغه ټول (۲۲) شپږويشت غږي سو. صفحه (۱۲) د ټولني کتاب،

دغه يادو سوو کسانو د پښتو ادبي ټولني چمن غږيتوب اخستی او ورسره يې په يادو سوي کتاب کي مياشتنيزه پيسی ادا کولي. وضاحت: يو نوم محمد رفیق چي د دغه نامه سره په نورو صفحو کي (افغان) تخلص سته، دا ښاغلی حاجي محمدرفیق (افغان) ولد وکیل حاجي محمد صديق اکا دي، مياشتنيزه پيسی يې ټولني ته ورکولي خو په غونډو کي يې ډيره برخه نه اخستل. ډاکټر عبدالصمد چي نويشته دی دا ډاکټر عبدالصمد صاحب (عشپزی) دی، په (۳۰) نمبر شفیق العالم ليکلی دی دا ښه ليکوال شفیق العالم (معدوريار) صاحب دی، «چي دا وخت يې کلیات د چاپ انتظار کوي»

په (۲۹) نمبر رحمت الله (رحمت) ليکلی دی چي دا زه يم او اوس په چمن کي ترما په عمر کشر يو بل رحمت الله (رحمت) هم پيدا سوی دی، چي لا دکوم تصنيف خاوند ندی. کيدا ي سي چي بل هم پيدا سي يادغه ملگری خپل دغه تخلص واروي،

اسدالله په (۴۲) نمبر ليکلی دی وروسته د ټولني په کتاب کي د (کمين) تخلص ورسره ليکل کيږي دا ښاغلی زما له ياده وتلی دی، په (۷۷) نمبر حبيب الله صاحب ليکلی دی دا حبيب الله (تږی) ثاني دی، د ټولني د غږيتوب په کتاب کي پورته (۲۲) کسان د غږو په حيث نويشته دي.

پدې صفحه (۲۴) - نيټه، ۱۹۹۹/۱۰/۲۸ نمبر (۲۰۵) دا نوم ليکلی دی حاجي اختر محمد (۲۰۰) روپۍ خود دغه ښاغلي سره ممبر شپ، غږيتوب او تخلص ندی ليکلی فکر کوم چي دا ښاغلی به حاجي اختر محمد (ميراني) وي.

چي بيا په صفحه (۳۰) نمبر (۲۴۲) تاريخ ۲۹/۴/۲۰۰۰ په پوره نامه او تخلص داسي ليكلي دي (حاجي اختر محمد، ميراني، شل کتابونه)، دا نوموړي دغه کتابونه د بازار څخه پخپلو پيسو رانيولي او ټولنه ته يې ورکړه چي لا تر اوسه هم دغه کتابونه د ټولني په ارشيف کي پراته دي.

بايد يادونه وکړم چي د ټولني دغه کتاب او غړيتوب د ارواښاد

نعمت الله (دراني) او وروسته د عبدالرازق (حقيار) او زما په قلم نويشته لري، دا پورته (۲۲) نومان هم د مرحوم په قلم د ټولني په کتاب کي نويشته دي، د ده تر مرگ وروسته ياد سوي کتاب د ټولني د نورو شيانو سره د عبدالرازق (حقيار) سره ؤ، او وروسته د ټولني د نورو شيانو سره ماته وسپارل سو.

تر دغه يادو سوو کسانو وروسته بيا مور کوم ملگري ته د رسمي غړيتوب پرچي نه ده ورکړي، نور ملگري به چي ټولني ته راتلل فکر کوم چي دا به نو اعززي غړي وو، او يا مستقل خو غړيتوب به يې نه ؤ ليکل سوي، د ټولني په ياد سوي کتاب کي چي هر چا غړيتوب تر لاسه کړي دی د هغه د نامه او پيسو سره دا الفاظ ليکلي دي (ممبر شپيپ فيس) که به چا نوره مرسته کړي وه د هغه سره به بيا (عطييه) ليکل کيده.

د پښتو ادبي ټولني چمن په مشاعرو يا سمينارو کي د مشر ميلمه په حيث وخت په وخت برخه اخستونکي دغه بناغلي وو.

حاجي نصير احمد پاچا خان: ----- پخوانی صوبايي وزير

حاجي جلال الدين خان: - پخوانی، ناظم، تحصيل چمن، حاجي نذر جان اکا: ----- پخوانی ناظم،
تحصيل چمن

مرحوم (جمال عبدالناصر، کاکړ): ----- د چمبر اف کامرس مشر

ډاکټر ثاقب (عزيز): ----- د ضلعي (ډي، سي، او)

فيض الله خان (نورزی): ----- پخوانی چرمين د ضلعي

عبدالصبور (کاکړ): ----- هغه وخت د تحصيل چمن (ای، سي)

حافظ عبدالباسط (بلوچ): ----- د چمن تحصيل (ای، سي)

ډاکټر عبدالصمد (عشپزی): ----- د دولتي روغتون مشر هم سو

خان امان الله خان:-----قبائلي مشر

حاجي گرم خان اكا:-----د پپلز گوند سره اړوند قبائلي مشر

د صدارت مقام ته به دا بناغلي هم رابلل كيدل پروفيسر عبدالرشيد صاحب (رودي)، پروفيسر عبدالقادر صاحب، پروفيسر محمد طاهر (چوهدري)

په مينوالو كې به دا بناغلي هم راتلل: حاجي ميرعالم، حاجي عبدالشكور، مرحوم ډاکټر حبيب (د وخت ډي، سي، او)، شفيع (کاکړ)، ملک عبدالخالق (اخکزی)، اصغر خان (اخکزی)، گل خان (اخکزی)، نظر محمد (درمان)، چي وروسته دغه بناغلي د نورو ټولنو پر دريخ ښه ترنوم وايه، بناغلي هدايت الله، عبدالرشيد، عبدالکريم، عزيز الله، ډاکټر رمضان اسحاق (معلومات دخپلو ليکنو او د ټولني له تاريخچي څخه).

ماچي ځيني مقالي ليکلي دي يانا چاپ کتابونه:

يو څو يي دغه دي

۱: پر کتاب گلدړه، مصنف گل خان (حيرت) سمینار ۱۹۹۸ چمن

۲: پر کتاب طلب مذهب، مصنف قاضي ملا عبدالسلام بابا، دغه سمینار د پښتو ټولني چمن څخه هغه وخت پاته سو.

۳: پر کتاب: دوه زرم کال دوه زره اقوال، ناچاپ کتاب د حاجي اختر محمد (میراني) دا مقاله په کتاب کي چاپيدل «مگر دغه کتاب لا تراوسه نه سوچاپ»

۴: پدې نيټه (۱۰) مارچ ۲۰۰۲م د پاکستان په برابر يو لوی سمینار د (چمبراف کامرس) لخوا په چمن کښتم (گمرک) کي د یاد سوي تنظيم چي هغه وخت يي صدر ارواښاد جمال عبدالناصر او سرپرست اعلی حاجي محمد علي اكا و د دوی په غوښتنه ما دا مقاله ليکلي وه، پدغه ورځ يوه مقاله په انگرېزي وويل سوه دويمه مقاله د عبدالرؤف (رفيقي) وه په اردو کي، دريمه مقاله زما وه په پښتو کي زما د مقالي د اورولو وخت (۲۰) دقيقې (مينټه) ؤ، و یاد سوي سمینار ته د صوبي د وخت گورنر بناغلي جيتيس (ر) امير الملک منگل صاحب او د صوبي وزيران: محمد علي (جوگيزی)، مرحوم قاسم خان (اخکزی)، ميرمن بروچه او پنځه نور وزيران، د ټول پاکستان به برابر نور ميلمانه او د چمن ښار سرکاري حکام او د ښار معزز مشران راغلي وو، د ما پښين پر ۲:۳۰ بجو دغه سمینار پای ته ورسيدی، او دغه وخت د ضلعه قلعه عبدالله چمن ناظم صلاوالدين (اخکزی) ؤ.

۵: مقاله: پرکتاب (پښتني انځور) مصنیف محمد نعیم (ازاد) صاحب سمینار په چمن کي ۲/۴/۲۰۰۳م د پښتو ادبي ټولني چمن لخوا .

۶: مقاله: پرکتاب (د سپوږمۍ سره خواله) مصنف ډاکټر عبدالرؤف (رفیقي) صاحب سمینار ۴/۹/۲۰۰۴م په زیارت کي .

۷: د پسرلي په اړوند مقاله .

۸: خو نوري ادبي ټوټي ، دا اته سره يادي سوي ليکني ناچاپه پاته دي . «ناچاپه کتابونه:

۹: (پيرزويني) د لمانځه طريقه ده ، د ليکلو وروسته مي د څو علماوو تصديق پر واخيست ، يو کيسټ مي هم څو کاله مخکي ورڅخه جوړ کړ او د دوه زره څخه زيات کيسټونه به زما يو ملگري مفت تقسيم کړي وي ، کتاب يې ناچاپ دی ،

۱۰: (د حج سفر) دا د حج زده کړه ده کتاب يې ناچاپ دی خو کيسټ يې په بازار کي سته چي ما ورڅخه جوړ کړيدی .

۱۱: ارمانونه ، ۱۲: د رحمت گلونه ، ۱۳: پياوړي خلک

(يولسم څپرکی)

پښتو ادبي تړون او رحمت الله (رحمت)

ياده سوي ټولنه دا وخت په چمن کي ډيره فعاله ده ، او فعال غړي لري ، نژدې د دوو کلو رائيسي عادل (اخکزی) د مسئول چاري په غاړه لري .

پدې نيټه (۱۳) جولای ۲۰۰۸م ملگرو دغه درې کسان لکه حاجي اختر محمد (میراني) ، راقم ، رحمت الله (رحمت) ، او انجينر محمد نبي (امید) د جرگگی غړي وټاکل د دې لپاره چي همدا جرگگی د يادي سوي ټولني لپاره د نامه ټاکلو او وروسته د مسول او کابيني ټاکلو چاره پرغاړه ولري .

په همدغه ورځ د ټولني لپاره دغه نوم (پښتو ادبي تړون چمن) غوره سو ، د يادي سوي جرگگی د مشرانو په مشرتابه کي لومړی په (۲۷) جولای ۲۰۰۸م لومړی ټاکنې وسوي او دغه کابينه وټاکل سوه ، مسئول: عادل (اخکزی) ، مرستيال: نعمت الله (پښتون) ، پانگوال: عبدالغفار (مظلوم جان) .

لومړی کابینې او د جرگې غړو ته پدې نېټه (۱۷) اگست ۲۰۰۸م سوگند ورکړه سو.

سوگند ورکونکی مشر میلمه بناغلی عبدالقیوم (خدکو) د ضلعي نائب ناظم، ځای د ولسوالي تالار.

د مشر تابه پر ځای ناست عبدالقیوم (خدکو) راقم، رحمت الله (رحمت)، او انجنیر محمد نبي (امید)، وخت ما پښین قضاء، او وروسته درنو شاعرانو خپل خوږ کلام واوراوه.

۲ فبروري ۲۰۰۹م خپلواکه پښتو مشاعره دا د ټولني دویمه لویه مشاعره وه چې له ډیرو ځایو څخه ورته شاعران او لیکوالان رابلل سوي وو، ځای و د ولسوالي تالار، د ویندوی چاري عبدالغفار (مظلوم جان)، او عزیز (میا) پر غږه لرلي تر تلاوت وروسته د مشر تابه مقام ته دکوتی سه راغلي دا مشران: عمرگل (عسکر)، ډاکټر نصیب الله (سیماب)، ډاکټر لیاقت (تابان)، او راقم رحمت الله (رحمت) د دې مشاعري کوربه مسئول ورو بلل سوه، د دې مشاعری مشر میلمه حاجي حمید الله د چمبر آف کامرس مشر، مشاعري ته نه و راغلی.

د دې مشاعري، ډي، وي، ډي هم ثبت (ریکارډ) سوه.

یو بل سمينار ۱۹ اپریل ۲۰۰۹م د ملا قلندر آخند په یاد کي او ورسره د دوو کتابو (لعل جواهر) د متلو مجموعه لیکوال یې شیربهادر (اخکزی)، مقاله عبدالغفار (مظلوم جان) پر واورول، دویم کتاب: ایا محبت به خپل مطلب ته ورسیري؟ (ناول) لیکوال یې (راقم) رحمت الله (رحمت) مقاله انجنیر محمد نبي (امید) پر واورول، د ملا قلندر پرفن او شخصیت باندې مقالې عادل (اخکزی)، جعفر خان (ترین)، حاجي اختر محمد (میراني)، عصمت الله (زهیر)، محمد نعیم (ازاد) او پوهاند سیال (کاکړ) واورولي.

صدر مجلس سیال (کاکړ)، کوربه محمد نبي (امید)، راقم رحمت الله (رحمت)، شیربهادر (اخکزی) او نور پر دریغ ناست وو، وروسته یې خوندوره مشاعره وسوه، ما پښین ۳ بجو پیل د ماخستن پر ۱۱ بجو پای ته ورسیدی، د دغه سمينار مشر میلمه حاجي نادر خان (نورزی) و.

د ټولني د دویم کال ټاکنې د بناغلي محمد نعیم (افغان) تر څارنه لاندې وسوي او دغه کابینه وټاکل سوه.

مسئول: عادل (اخکزی)، مرستیال: شیربهادر (اخکزی)، پانگوال: مطیع الله (شاهین)، او دغه کابینې ته ۲۵ اکتوبر ۲۰۰۹م سوگند ورکړل سو، د مشر تابه په مقام یې بناغلي قاري عطاء الله (مسلم) شتون درلودی، باید ووايم چې د دویم کال په ټاکنو او د سوگند په مراسمو کي زه نه وم حاضر. «راقم»

او په دا نژدو شپو کي ۲۲ جنوري ۲۰۱۰م د سلام بابا (۱۸۸۱—۱۹۷۴ جنوري ۲۲) پنځه دیرشم تلین ولمانځی، په یاد سوي سمينار کي خو نوري مقالې نه وي یواځي په لومړی برخه کي ما یوه لنډه مقاله یا (د سلام بابا ژوند لیک)

واور او هوم دومره د عادل (اخکزي) ليکنه وه وروسته مشاعره وسوه. د دغه سمینار يا مشاعري مشر ميلمه حافظ بسم الله (مخلص) صاحب ؤ، کوربه يې ماستر امير زمان (مشکور) ؤ. او قاری نور محمد (نوراني) هم پر دریغ ورسره ناست وو، د چمن د شاعرانو تر څنگ د کوتي او پښين څخه دغه بناغلي: محمد نعیم (ازاد)، د حسنا مجلي مسئول عصمت الله (زهیر) او د مشرق اخبار د ادبي صفحي مسئول جعفر خان (ترین) او له کندهار څخه حاجي محمد اکبر (نعمتي) ورته راغلی ؤ، ما پښين پيل د ماخستن تر ۹ بجو پوري دوام درلودی.

(احمد شابدالي کتابتون) چي مشر او کابينه يې هغه وخت عادل (اخکزي)، عبدالرازق (حقيار)، يار محمد (سيال)، نور احمد (فطرت)، نعمت الله (پښتون)، يادولای سم هم يې لوی غنډي او مشاعري وکړي وروسته دغه کتابتون په ټولنه او بنسټ چي نوم يې دا سو (احمد شابدالي کلتوري ټولنه)، دغه وخت يې مشران او د کابيني غړي ځکه زه برابر نسملیکلای ولي چي زه د ټاکنو پر وخت نه يم ور بلل سوی، که څه هم ځينو سمینارو او ډيرو مشاعرو کي د غوښتني سره سم زه ورغلی يم، د پنځو کتابو د مخکتنې په سمینار کي ۲۰۰۷/اگست/۲۲م يو زما کتاب «دلنډو کيسو ټولگه (درحمت ډالی)» هم په ياد سوو کتابو کي وو، چي مقاله د پښين د سيمې ښه ليکوال گل خان (حيرت) صاحب پر ليکلي وه، د دغه ټولني د ټاکنو خبره ما په اخبار کي ليدی، يا به بل چا راته وويل، په کابينه او مشرانو کي يې دا بناغلي يا دولای سم: نور احمد (فطرت)، عبدالرازق (حقيار)، محمد غوث (همدرد)، محمد نبي (خادم) او صادق (صبا). يادي سوې ټولني به ما ته يواځي د سمینار، يا مشاعري د گډون بلنه راکول، او نژدې په ډيرو مشاعرو کي زه حاضر سوی يم، پدغه غونډو کي چي زه ورغلی يم د صدارت يا د مشرانو ځای ته زه پدغه حيث وړبلل يم مشر ميلمه، کوربه صدر، اعزازي ميلمه. پدا نژدې شپو کي د امن تر نامه لاندې يوه مشاعره ايښي وه له کوتي، پښين، برنښور، کندهار څخه هم ليکوالان ورته راغلي وو او زه هم ورکي حاضر وم د يادي سوې مشاعري نيټه داوه ۲۰۰۹/۱۱/۲۰م.

(زما د پنځو کتابو د چاپ کلونه:

۱- درحمت ډالی- دلنډو کيسو ټولگه، ۲۰۰۴م

۲- ناکامه مينه او زورور خلک- ناول، ۲۰۰۲م

۳- محبت ولي ورک سو؟- ناول، ۲۰۰۷م

۴- ايا محبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟- ناول، ۵ مارچ ۲۰۰۹م

۵- اُميد- همداناول، ۲۰۱۰م اپريل ۳م څخه د چاپ انتظار کوي،

(رحمت الله، رحمت) چمن،

دولسم څپرکی

مرکزي انجمن تاجران او رحمت الله (رحمت)

مرکزي انجمن تاجران ډیر فعال تنظیم دی صوبائي مشر یې بناغلی عبدالرحیم (کاکړ) او دکابینې نورغری بناغلی حضرت علي (اخکزی)، الله داد (ترین)، تاج آغا، ابراهیم (کاسی)، صدیق (مسلم)، عبدالقیوم آغا د دغه تنظیم په هر ښار کې بناخونه سته. زه پخپله د دغه تنظیم لومړی د مال روډ (سرک) چمن یونټ صدر وټاکل سوم په کابینه کې راسره بناغلی عبدالقیوم (خدکو) جنرل سیکرټري و چې نوموړی وروسته د ضلع (قلعه عبدالله چمن) نائب ناظم هم جوړ سو.

خو بیا موږ دواړه د انجمن د تحصیل چمن مرکزی کابینې ته ولاړو هلته زه څلورم مرستیال صدر او بیا لومړی مرستیال صدر سوم او په ۲۰۰۷م کې عبوري صدر وټاکل سوم په عبوري کابینه کې دا بناغلی راسره وو: ملا جمعه خان (همدرد)، عبدالغني، صادق (صبا) او احمد خان نورغری صاحب جان بهادر خان. عبدالباري اسحاق..... پدغه دوران کې لکه نور کله موږ د خپل تنظیم د ښار د تاجران او دوکاندارانو په استاذیتوب د اعلیٰ سرکاري حکامو او علاقائي مشرانو یا ناظمینو سره لیدل کتل کول، لکه د ضلعي ناظم حاجي آدم خان، نائب ناظم کپیټن (ر) عبدالخالق (اخکزی) چې اوس صوبائي وزیر دی، جلال الدین خان تحصیل ناظم و د وخت، او او دصحت پخواني وزیر حافظ حمد الله صاحب او داسې نور..... او پدغه دوران کې د ضلع پښین د انجمن تاجران صدر ملک حضرت علي (ترین) د وفات په سلسله کې د مرحوم فاتحي ته ورغلو، او تر دغه څلویښت شپې وروسته چې په نوموړي پسي خیرات او ختم سوی و صوبائي مشران او دنورو ښارو مشران هم راغلي وو زه هم د خپلو دغه ملگرو سره ملا جمعه خان (همدرد)، عبدالغني، او بهادر خان سره ورغلم هلته بیا تر خیرات او ما پښین لمانځه وروسته د پښین په ریست هوس کې د پښین ضلعي د انجمن وکابینې او نوی ټاکل سوی صدر ملک اشرف (ترین) ولد مرحوم ملک حضرت علي (ترین) ته په شاندارو مراسمو کې د صوبائي صدر عبدالرحیم (کاکړ) لخوا سوگند ورکړه سو.، زما د عبوري صدارت مخکې صدر دادشا (پژواک) و، او کله چې زما تر صدارت وروسته موږ نورې ټاکنې وکړې نو دا کابینه وټاکل سوه صدر: دادشا (پژواک)، نائب صدر: راقم، رحمت الله (رحمت)، جنرل سکرټر: صاحب جان (اخکزی)، سپریم کونسل: بهادر خان (اخکزی)، احمد خان (اخکزی)، ملا جمعه خان (همدرد)، حاجي عبدالباري (اسحاق)، صادق (صبا) عبدالغني اسلم خان جگدیش لعل «هندو» چې لا اوس هم دغه کابینه او صدر د چمن ښار د ښاریانو او تاجرانو لپاره چوپړ کوي، انجمن په ټوله صوبه او ټولو ښارو کې خاص بیاز موږ ملگرو په

چمن کي بلاعوضه خدمتونه دخپل وطن او ښاريانو لپاره کوي، بجلي (بريننا)، تليفون، تګس، امن امان او نورو ستونزو کي خپل وس له چا څخه پټ نکړي، کله کله به په يوه ورځ ملګرو ته څو کارونه ورتر غاړه وو.

په ۱۲ جون ۲۰۰۶م ملګرو د امن امان لپاره مظاهر ل کول او په همدغه ورځ د صوبي گورنر هم چمن ته راتلی، او د مجلس لپاره موږ ته سرکاري دعوت ؤ، نو د دې لپاره چي دواړه کارونه ترسره سي، د مظاهري لپاره دې ملګرو سرپرستي وکړه صدر دادشا (پژواک)، صاحب جان، اڅکزی، بهادر خان اڅکزی، عبدالباري، اسحاق، دگورنر ښاغلي اويس احمد غني صاحب د ملاقات لپاره زما سره موږ دغه کسان او وفد ملګري وو: راقم، رحمت الله (رحمت)، حاجي عبدالباري (اڅکزی)، محمد هاشم خان، حاجي عبدالشکور، حاجي سجاد الرحمن، پدغه ورځ د تجارت لپاره پر باډر باندي د (چمن باډر ترمينل) افتتاح گورنر صاحب او مشرانو کول.

۱۳ څپرکی څوپاته خبری او، ازاد ليکوال

دغه ټولنه ښاغلي شفيق العالم (معذوريار) صاحب او څو ملګرو جوړ کړه يوه مشاعره يې د ((عيدملن پارټي)) په نامه جوړه کړه د کوچني اختر په څومه ورځ ۱۴ دسمبر ۲۰۰۲م سره برابره. ځای: کتابتون، تلاوت: قاري محمد امين وکړی (اديب نه ؤ)، د ټولني سکريټري عبدالرازق (حقيار) د کوچني اختر مبارکي وويل ملګرو ته، د پښتو ادبي ټولني چمن په استاذيتوب ((راقم)) رحمت الله (رحمت) د خپلو خيالاتو اظهار وکړی او نوې ټولني ته يې مبارکي وويل، وروسته په مشاعره کي دغه کسانو خپل کلام واوراوه (داخباري بيان په ترتيب)

((راقم)) رحمت الله (رحمت)، عادل سيدجان، صابر نعمت الله (پښتون يار)، نور احمد (فطرت)، حبيب الله (بلال)، محمد نبي (خادم)، عبدالرازق (حقيار)، سلطان محمد (قدردان)، غلام محمد (اعظم)، محمد نبي (اميد)، گل خان (حيرت)، شفيق العالم (معذوريار)، او حاجي ملا عبد الصمد (بيوس).

د يادي سوې ټولني د سوگند اخستو نيټه ۲۸ جون ۲۰۰۳م د خالي په ورځ مازديگر ۴:۳۰ بجي، ځای: سلام بابا کتابتون، مشر ميلمه يې د ضلعي (ولسوالۍ) ناظم صلاو الدين (اڅکزی) ؤ.

که څه هم زه پدغه مشاعره کي وم خو دلته يې د ياد سوې ټولني د اخباري بيان، اوله دعوت نامي څخه دغه معلومات ليکم، ((راقم)) ياد سوې ټولني يو بل سمینار پدغه نيټه ۳۱ اګست ۲۰۰۳م کي هم وکړ د (معذوريار) صاحب پر کتاب سکاسه باندي. مشر ميلمه يې د (بي، ايس، اف) مشر اصغر خان (اڅکزی) ؤ، او د مجلس صدر

احمد الله (صحاف) ؤ، او د دریغ خواته پخوانی وزیر حاجي نصیر احمد (پاچا خان)، شفیق العالم (معذوریار) صاحب ((راقم)) رحمت الله (رحمت)، حاجي اختر محمد (میراني)، او گل خان (حیرت) ناست وو، خای د سلام بابا کتابتون.

وروسته بیا د دغه ټولني له غونډو زه نه يم خبر، او فکر کوم چي له څو کالو به يې نور فعالیت نه وي کړی او نه يې چا استاذیتوب کړی دی، ولې چي (معذوریار) صاحب په کوټه کي استوگن سو، او نور ملگري يې په نورو ټولنو کي فعالیت کوي. بله ټولنه (استقلال ادبي ټولنه) په چمن کي څو کاله وړاندې جوړه سوه تر جوړیدو مخکي یوه دوي غونډې زما په ټال (د تعمیراتي شیانو د خرڅه ولو خای) کي هم وکړلې، په مشرانو کي به يې د ملا عبدالباري (مدني) نوم یاد کړم خو داسي لويه مشاعره، سمینار، یا سوگند اخستلو مراسم يې تر سره نه کړل، او د څه وخت به تېرېدو سره يې فعالیت ودریدی.

بله ټولنه په چمن کي (ټکور ادبي بهیر) دي، دغه ټولني د خپلو مشاعرو بلنه به څو واړه راکړې وي، خو یا به زه مسافر سوم، یا به زموږ د انجمن کومه مظاهره وه په دغه ورځ، غونډې اکثره په یوه سنتر (د انگریزي زده کړې خای) کي کوي، کوم غټ سمینار خو يې لا تر اوسه نه دی کړي.

تیر کال يې یوه لويه مشاعره د مولوي عبدالغني صاحب د مدرسې پر دوهم منزل جوړه کړې وه ((راقم)) رحمت الله (رحمت) يې مشر میلمه او د مشاعرې صدر ملا عبدالباري (مدني) ؤ، خو اوس د هرې دوهمي جمعي په ورځ ماپښين په همدرد سنتر کي د کره کتنې، او مشاعرو غونډې کوي چي پدې نېټه ۱۲ مارچ ۲۰۱۰م د دوی په بلنه مي دوهم ځل گډون ورکي وکړی چي د نعمت پښتون پر غزل کره کتنه کیده، او په مشرانو کي به د مولوي حاجي محمد او اب، او مولوي عبدالرازق (راشد) نومونه یاد کړم.

باید یادونه وکړم چي پدغه ټولو ادبي ټولنو کي مشره او لومړۍ جوړه سوې (۲۷ ستمبر ۱۹۹۷) ټولنه (پښتو ادبي ټولنه چمن) ده د وخت په تېرېدو سره بیا دغه نورې ټولني جوړې سوې.

ریديوگانو سره رابطه

ډیر رپورټونه او مرکې مي له دغو راډيوگانو څخه نشر سوې (بې، بې، سي) پښتو خانگه، امریکانغ/اشنا راډيو، تهران پښتو خانگه، زاهدان پښتو، v.o.a اردو سرويس، جاپان اردو سرويس، جرمني پښتو خانگه... (بي، بي، سي) پښتو خانگه د ډاکټر نبي (مصدق) په ښار خلاصه سوه، او نوموړی يې لس کاله مشر ؤ.

په ۱۹۹۲ کي د (بي، بي، سي) پښتو کاروان چمن ته راغلی، گوهر الرحمن (گوهر) او صفیه (حلیم) سره مي وليدل او د چمن په رپورټ کي زما خبري لومړۍ نشر کړې، د چمن په کچاري کي دوی له خلکوسره مجلس وکړ، د پښتو ادبي ټولني چمن د جوړیدو مرکه داؤد (جنبش) راڅخه واخستل، پدې نېټه ۲۲ می ۱۹۹۷م بناغلي استاذ سعدالدين (شپون) صاحب زموږ کور ته راغلی، نوموړی دغه وخت د امریکا ږغ پښتو څانگي سره کار کاوه، او کله نا کله بي زما سره ټلېفون هم کاوه.

د تهران ریډیو همکار بناغلی اسدالله (حلالی) صاحب تقریباً ۱۹۹۸م زموږ ځای ته راغلی او له ریډیو څخه تحفي هم راته راوړې. چي اوس په بیلجلم کي اوسېږي،

۲۰۰۲م زما دیو ناول ((ناکامه مینه او زورور خلک)) په اړه مرکه د (بي، بي، سي) پښتو څانگي ادبي پروگرام پېلوزي لپاره بناغلي مصطفی (سالیک) راسره وکړه.

د بي، بي، سي پښتو څانگي ته چي ما ځيني مرکي ورکړې دي يو څو يې دا دي:

کله چي د مار ملنگ محله ۲۲ ايکړه ابادي د نړیدو سره مخامخ وه د مولوي محمد حنيف صاحب مرکي برابریدل.

د حاجي فيض الله (نورزي) مرکه د کډوالو په اړه.

د عسکري بنک د منجر علي الرحمان صاحب مرکه چي دغه بنک په چمن کي لومړی بنک ؤ چي آن لاین سوهغه وخت.

زما او د حاجي حبيب خان (اخکزي) مرکه، کله چي د حاجي بخت، د برمي سره په يوه واقعه کي څوکسه زخمیان او حبيب الله (صاليزی) ووژل سو او په صبا يې د علاقايي اتحاد او انجمن تاجران لخوا په ښار کي کار بندي (هرتال) وه.

د کال ۲۰۰۹م کي يو ساعت د (ډيوې ريډيو) ميلمه وم چي کور به يې صداقت جان ؤ، د ياد سوې ريډيو ځايي نماينده (استازی) نعمت الله (سرحدي) دی .... پدې نېټه ۲۰۱۰/فرورۍ/۱۲م د شپي د ۱۱:۳۰ تر ۱۲:۳۰ بجو پورې د voa آشنا ريډيو ادبي ديري ميلمه وم چي کوربنه وه محترمه نوشابا (آشنا) او غوښتنه وه د چمن د زلمي ليکوال احسان الله (شاکر).

پدې نېټه ۲۰۰۹/۳/۲۰م د روهي ادبي بهير د مشاعري مشر ميلمه وم، او صدارت و استاذ مهدي (خليق) ته سپارل سوی ؤ.

پدې نيټه ۲۰۱۰/۲/۱۷ م د سهلي پښتونخوا (بلوچستان) د ادبي ټولنو غونډه وه د غونډې صدارت ډاکټر نصيب الله سيماب ته وسپارل سو د بهير پر نامه اختلاف وو، مورډا جرگه وټاکل سو: (راقم) رحمت الله (رحمت)، ډاکتر رحمت الله (اخکزی)، محمد طاهر (هوتک)، خليل (منور)، او برکت شاه (کاکړ) ملگرو د جرگه مشرتوب ماته راکړی، دې جرگه ته د نامه د فيصلې اختيار ورکړه سو، د څه مجلس وروسته جرگه فيصلې ته ورسیده غونډې ته محمد طاهر (هوتکي) او خليل (منور) وينا وکړه او ماته يې د نامه د علانيديو بلنه راکړه، د جرگه متفق نوم (شال پښتو ادبي بهير) مي ورته واوراوه، او ټولو ادبي حاضر و مشرانو او ملگرو يې تائيد وکړ، ځای و کويته ريستورنټ عبدالستار روډ کوټه، پدابله ورځ ۲۰۱۰/۲/۱۸ م د بهير د څلورمې غونډې د مشاعري صدر ډاکتر اورنگ زيب (احساس)، مشر ميله يې بناغلی محمد نعيم (افغان) او کوربه مشري يې (راقم) رحمت الله (رحمت) و، ځای: ماډل سکول پرنس روډ کوټه. د بهير د جوړيدو په سرلارو کي بناغلی صادق (ژرک) عادل اخکزی او نور يادولای سم، د کتاب تمام 3 اپريل 2010

دلیکوال نور اثار :

- ۱- درحمت ډالی. _____ دلنډو کیسو ټولگه
- ۲- ناکامه مینه اوزورور خلک _____ ناول
- ۳- محبت ولې ورک سو؟ _____ ناول
- ۴- ایامحبت به خپل مطلب ته ورسېږي؟ _____ ناول
- ۵- امید _____ همدا ناول

له دغو ځایو څخه ترلاسه کولای سی

- ۱- حقانیه کتب خانه _____ بوغره روډ چمن
- ۲- حافظ کتب خانه _____ مرغی بازار عیدگاچوک چمن
- ۳- راشد کتب خانه _____ تاج میرخان روډ چمن
- ۴- صحاف کتب خانه _____ کاسی روډ کوټه
- ۵- باخترکتب خانه _____ ستلایت ټاون کوټه
- ۶- الهدی استیشنري _____ ستلایت ټاون کوټه
- ۷- افغان قرطاسیه _____ کیفتان مددچوک کندهار
- ۸- دانش کتب خانه _____ پېښور
- ۹- صداقت کتب خانه _____ ارگ بازار کندهار
- ۱۰- رحمانیه کتب فروشی _____ کاسی روډ کوټه
- ۱۱- عمریه کتب خانه _____ هندو سوزچوک چمن

د لیکوال سره رابطه ټلیفون شمیري:

03138470725-----03458873299

د لراو بر په برېښنايي کتابتون کي پر ليکه اثار

لراو بر کتابتون

• اسلام او مذهب :

- دروژې ډالۍ _____ ډاکټر نثار احمد صمد
- روژه درحمت، برکت او مغفرت مياشت _____ مؤلف: مولوي سيد محبوب شاه ساجد
- د اصحابانو کيسې _____ مولوي عبدالهادي حماد
- د مصطلح الحديث علم په سوال او جواب کښې _____ ليکونکی: شيخ مصطفى العدوي مترجم: محمد عمر بشار
- اړينه پوهه _____ مولوي عبدالهادي حماد
- د برېښنايي کتابتون د اسلام او مذهب د برخي د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ!

• ساينس او تخنيک :

- درنا کړکۍ (د کمپيوټر زده کړه) _____ عبدالستار فيضي
- سرطان او د چاپيريال راديو اکتيويتي _____ ليکوال: پوهنوال ډاکټر نظر محمد سلطاني
- خډران _____
- د مايکروسافټ آفس پښتو لارښود _____ عبدالستار فيضي
- غواړئ ذهني څيرکتيا مو تمرين کړئ؟ _____ ژباړن: مختار احمد احسان
- د ساينس او تخنيک د برخي د نورو پر ليکه کتابونو لپاره دلته کليک وکړئ!

• سپورټ او روغتيا :

- هغه پياوړي لاري چاري چي اند بنسټه ستا سوله ژوند څخه محو کوي _____ ژباړن: ډاکټر محمد رقيب (فاروقي وردگ)
- د کوجنياو تنفسي سيستم _____ Dr.Hameed Shuja THE PREVALENCE OF HIV/AIDS IN AFGHANISTAN
- د لراو بر و بېلاني د برېښنايي کتابتون د سپورټ او روغتيا د برخي د نورو پر ليکه اثارو لپاره دلته کليک وکړئ!

• هنر او ادبیات :

- راجی کیسه ولیکو _____ نصیر احمد احمدی
- مناجاتونه _____ نور احمد قرانمل
- دهیلو غوتی _____ ویناواله: وحیده "آرینزی"
- د ابراهیم ادهم په پلونو (ناول) _____ لیکوال: عبدالله الهام جمالزی
- منظومې کیسې پښتو لنډۍ او غاړې _____ لیکوال: څارنوال احمد منگل خان

• د ماشومانو لپاره :

- کوچنی شاهزاده (د ماشومانو لپاره) _____ ډاکټر عبدالباري
- زما سوی (د ماشومانو لپاره) _____ مختار احمد احسان
- فتيال (د ماشومانو لپاره) _____ مختار احمد احسان
- د برېښنایي کتابتون د هنر او ادبیاتو د برخې د نورو پر لیکه آثارو لپاره دلته کلیک وکړئ!

• تاریخ او سیاست :

- روز شمار واقع افغانستان _____ تهیه او ترتیب: حمید علمي
- شیر شاه سوري د افغانانو تر منځ د یووالي هڅونکې _____ ژباړن: استاد قریب الرحمن سعید
- د دیورنډ تړون د حقوقو او سیاست په تسله کښې _____ لیکوال: ډاکټر رحمت ربی زیرکیار
- د تاریخ او سیاست د برخې د نورو آثارو لپاره دلته کلیک وکړئ!

• بېلابېل آثار :

- خوندور خواپه _____ عبدالستار فیضي
- دنړۍ اووه عجایبي _____ ژباړن: مختار احمد احسان
- د بېلابېل آثار نومي برخې د نورو پر لیکه کتابونو د لوست لپاره دلته کلیک وکړئ!

پای

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**